

ແຜນດຳເນີນງານໂລກ
ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸ
ກຳພິດ ເພື່ອ ເປັນອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ

ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ
ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ

ແຜນດຳເນີນງານໂລກ
ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ
ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະເສດ ແບບຍືນຍົງ
ແລະ ຖະແຫຼງການລົບຊົກ.

ຊຶ່ງໄດ້ຮັບຮອງເອົາໂດຍກອງປະຊຸມວິຊາການສາກົນ
ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດທີ່ເມືອງ ລົບຊົກ, ປະເທດເຢລະມັນ,
17 - 23 ມິຖຸນາ 1996.

ອົງການ ອາຫານ ແລະການກະເສດ ສະຫະປະຊາຊາດ, 1996.

ຈັດພິມຄືນໃໝ່ ປີ 1997.
ຄວາມຄິດເຫັນ ແລະການສະເໜີໃນເອກະສານທີ່ໄດ້ຈັດພິມນີ້
ບໍ່ໃຫ້ຖືວ່າເປັນຄວາມເຫັນໃດໆເລີຍ ຂອງອົງການອາຫານ ແລະການກະເສດຂອງ
ສະຫະປະຊາຊາດ.

M - 10

ISBN 92 - 5 -104027 - 3

ສະຫງວນລິກຂະສິດ. ເວັ້ນເສຍວ່າຈະໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຜູ້ຖືລິກຂະສິດເສຍກ່ອນ ທ້າມ
ພິມເຜີຍແຜ່ເນື້ອໃນຂອງເອກະສານນີ້ອີກໃໝ່ ຫຼືເກັບຮັກສາໃນລະບົບທີ່ສາມາດຖອດອອກໃຊ້ ຫຼືສົ່ງ
ຖ່າຍທອດບໍ່ວ່າດ້ວຍວິທີການເອເລັກໂຕຣນິກ, ເມການິກ, ຖ່າຍພາບ ຫຼືດ້ວຍວິທີຫຍັງກໍຕາມ ຄຳ
ຮ້ອງຂໍອະນຸຍາດຈະຕ້ອງເວົ້າແຈ້ງກ່ຽວກັບ ຈຸປະສົງ ແລະຂອບເຂດຂອງການຈັດພິມທີ່ຈະຕ້ອງຍື່ນ
ໄປຫາຜູ້ອຳນວຍການ, ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ, ອົງການອາຫານ ແລະການກະເສດຂອງ ສປຊ,
Viale delie, Tome di Caracalia, 00100 Rome, Italy.

FAO 1996.

ລາຍຊື່ ສັບຫຍໍ້

CGIAR	ຄະນະທີ່ ປຶກສາ ດ້ານ ການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກໍາ
CSD – UN	ຄະນະກຳມາທິການ ເພື່ອການພັດທະນາແບບຍືນຍານ
FAO	ອົງການອາຫານ ແລະການກະເສດ
IFAD	ກອງທຶນ ກະສິກໍາ ເພື່ອການພັດທະນາ ສາກົນ
IPGRI	ສະຖາບັນ ແຫ່ງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ສາກົນ
IUCN	ອົງການ ອະນຸລັກໂລກ
NARS	ຂະແໜງການ ບໍລິການ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກໍາ ແຫ່ງຊາດ
NGO	ອົງການ ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ
PGRFA	ແຫ່ງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກໍາ
SINGER	ລະບົບເຄື່ອນຍ້າຍຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານແຫ່ງພັນທຸກຳ ຂອງ ຄະນະທີ່ ປຶກສາ ດ້ານ ຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກໍາ
UNDP	ແຜນງານ ການ ພັດທະນາ ຂອງ ອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ
UNDRO	ຫ້ອງການປະສານງານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດດ້ານໄພພິບັດ
UNEP	ແຜນງານ ດ້ານ ສິ່ງແວບລ້ອມ ຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ
UNESCO	ອົງການ ດ້ານ ສຶກສາ,ວິທະຍາສາດ ສັງຄົມ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ
UNHCR	ຫ້ອງການ ຄະນະກຳມາທິການ ຂັ້ນສູງ ຂອງຜູ້ ຫລີໄພ
WFP	ແຜນງານ ສະບຽງອາຫານໂລກ
WIEWS	ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂລກ ແລະ ລະບົບ ເຕືອນໄພ ຕໍ່ ບັນດາ ແຫ່ງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ

ສາລະບານ

ຖະແຫຼງການ ລິບຊິກ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ	ໜ້າທີ່ 10
ແຜນດຳເນີນງານໂລກ ເພື່ອ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ	14
ແນວຄວາມຄິດ ພາຍໃຕ້ແຜນດຳເນີນງານໂລກ ສຳລັບອາຫານ ແລະກະສິກຳ ສະເພາະດ້ານ	16
ບັນດາເບົ້າໝາຍ ແລະຍຸດທະສາດຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ	17
ໂຄງຮ່າງ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ	20
ບັນດາໜ້າວຽກ ບຸລິມະສິດ	21
ການອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາແນວພັນ ໃນຖິ່ນກຳເນີດໃນເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ	21
1. ການສຳຫລວດແລະການຂຶ້ນບັນຊີຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.	22
2. ການສະໜັບສະໜູນ ວຽກຄຸ້ມຄອງ ແລະປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ ຢູ່ ພື້ນຂອງຊາວ ກະສິກອນ.	24
3. ການຊ່ວຍເຫຼືອຊາວກະສິກອນໃນສະພາບ ເກີດໄພພິບັດ ເພື່ອກອບກູ້ ຄົນລະບົບ ການກະສິກຳ.	30
4. ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການອະນຸລັກໃນຖິ່ນກຳເນີດແນວພັນພືດປ່າດັ້ງເດີມ ໃນຕະກູນພືດທີ່ປູກຝັງແລ້ວ ແລະພືດປ່າເພື່ອນຳໄປຜະລິດເປັນອາຫານ .	33
ການອະນຸລັກແນວພັນພືດ ນອກຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ	38
5. ສືບຕໍ່ການອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດໃຫ້ຍືນຍົງ	38
6. ການປູກພື້ນຊັບບັນດາແນວພັນທີ່ອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດ ທຳມະຊາດ ທີ່ຕົກໃນຄວາມສ່ຽງ	42
7. ສະໜັບສະໜູນແຜນການແລະເບົ້າໝາຍຂອງການເກັບຕົວຢ່າງຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ	47
8. ຂະຫຍາຍກິດຈະກຳ ດ້ານການອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດ .	49

ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ	52
9. ຂະຫຍາຍວຽກ ການຈຳແນກຄູນລັກສະນະພິເສດ ຂອງແນວພັນ, ການປະເມີນຕີລາຄາ ແລະ ການ ໝາຍເລກ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຕົ້ນຕໍ ເພື່ອສະດວກໃນການໃຊ້.	52
10. ເພີ່ມທະວີການ ສົ່ງເສີມ ແລະການເຜີຍແຜ ດ້ານພັນທຸກຳ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ	57
11. ສົ່ງເສີມການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ ຜ່ານການຜະລິດພືດຫລາກຫຼາຍເພື່ອ ການກະຈາຍ ອອກສູ່ທາງ ກວ້າງ.	59
12. ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພັດທະນາ ແລະການຄ້າຂາຍ ບັນດາຊະນິດພັນພືດ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ແບບບໍ່ເຕັມສ່ວນ.	63
13. ການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ການຜະລິດ ແລະ ແຈກຢາຍ ເມັດພັນພືດ.	65
14. ພັດທະນາ ການຕະຫຼາດໃໝ່ສຳລັບແນວພັນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນທີ່ “ຮຸ່ງມີດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍ	68
ບັນດາສະຖາບັນ ແລະການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ	70
15. ກໍ່ສ້າງແຜນງານ ແຫ່ງຊາດທີ່ເຂັ້ມແຂງ;	70
16. ສົ່ງເສີມຕາໜ່າງ ສຳລັບຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ສຳລັບ ອາຫານ ແລະກະສິກຳ	75
17. ກໍ່ສ້າງລະບົບຂ່າວສານ ຄົບຊຸດສຳລັບ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການ ກະສິກຳ	79
18. ພັດທະນາລະບົບການ ຕິດຕາມ ແລະການເຕືອນໄພ ແຕ່ຫົວທີ່ ກ່ຽວກັບການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ.	83
19. ການຂະຫຍາຍ ແລະ ບັບປຸງວຽກ ການສຶກສາ ແລະການຝຶກອົບຮົມ	85
20. ສົ່ງເສີມສ້າງຈິດສຳນຶກ ໃຫ້ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ	88
ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະການເງິນ ຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ	92

ຄຳນຳ

ແຜນດຳເນີນງານໂລກສະບັບທຳອິດ ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະເສດແບບຍືນຍົງ ໄດ້ຖືກຮັບຮອງເອົາຢ່າງເປັນທາງການ ໂດຍຕາງໜ້າ 150 ປະເທດຢູ່ທີ່ກອງປະຊຸມວິຊາການສາກົນຄັ້ງທີ່ສີ່ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ຊຶ່ງໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ເມືອງ ລິບຊິກ, ປະເທດ ເຢຍລະມັນ ໃນວັນທີ 17 - 23 ມິຖຸນາ 1996. ໃນກອງປະຊຸມດຽວກັນນີ້ຍັງໄດ້ຮັບຮອງເອົາຖະແຫຼງການ ລິບຊິກ ຊຶ່ງມີຈຸດສຸມກ່ຽວກັບຄວາມໝາຍສຳຄັນຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີສະເຖຍລະພາບກ່ຽວກັບສະບຽງອາຫານ ພ້ອມທັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາປະເທດຜັນຂະຫຍາຍແຜນດຳເນີນງານ.

ແຜນດຳເນີນງານໂລກນີ້ ເປັນຜົນງານຂອງ 155 ປະເທດທັງພາກລັດ ແລະເອກະຊົນທີ່ໄດ້ຮ່ວມກັນກະກຽມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ. ແຜນດຳເນີນປະກອບດ້ວຍກິດຈະກຳບູລິມະສິດທີ່ໄດ້ຖືກກຳນົດໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ, ຂົງເຂດ ແລະສາກົນ. ມັນກາຍເປັນການປະຕິບັດງານແບບປະສົມປະສານ ເພື່ອໃຫ້ເກີດການຮ່ວມມືແບບເປັນລະບົບ, ສົມເຫດສົມຜົນ, ມີຄວາມດຸ່ນດ່ຽງ ແລະສະເໝີພາບ ຊຶ່ງມາເຖິງຕອນນີ້ບັນດາປະເທດຈະຕ້ອງຜັນຂະຫຍາຍດ້ວຍຊັບພະຍາກອນແຫ່ງຊາດຂອງຕົນເອງໂດຍລວມ, ແຕ່ມີບາງປະເທດຈະຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນເພີ່ມເຕີມກອງປະຊຸມໄດ້ເນັ້ນວ່າຄວນມີ ງົບປະມານທຶນ ເພື່ອຊ່ວຍບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະປະເທດທີ່ມີເສດຖະກິດໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ໄປສູ່ເສດຖະກິດການຕະຫຼາດ ໃນການຜັນຂະຫຍາຍແຜນນັ້ນ. ແຜນດຳເນີນງານຍັງຮັບຮູ້ຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງເຮັດຂີດເສັ້ນໃຫ້ ສິດທິຊາວໂຮ່ນາຜູ້ປູກຝັງ ກາຍເປັນຄວາມຈິງ.

ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ແມ່ນ ໜຶ່ງໃນຈຳນວນຊັບພະຍາກອນຂອງໜ່ວຍໂລກທີ່ເປັນພື້ນຖານ ແລະສຳຄັນທີ່ສຸດ ທີ່ ກຳລັງ ມີ ຄວາມສ່ຽງຢ່າງຮ້າຍແຮງ, ການສູນເສຍ ຊັບພະຍາກອນນີ້ຈະກະທົບຕໍ່ຄົນເຮົາ ແລະເປັນໄພອັນຕະລາຍໃຫ້ແກ່ຄົນໃນລຸ້ນຫລັງ. ການຂາດຄວາມສາມາດທີ່ຈະອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນເລົ່ານີ້ໃຫ້ໄດ້ຜົນສູງສຸດ ຈະສ້າງຜົນສະທ້ອນໃນທາງລົບຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມພຽງພໍດ້ານອາຫານ ແລະການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ: ນັບວ່າເປັນຄັ້ງທຳອິດທີ່ແຜນດຳເນີນງານໂລກນີ້ ຈະສ້າງ ແຮງກະຕຸ້ນ, ແລະກອບເຮັດວຽກເພື່ອເອ້ອອຳນວຍໃຫ້ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ດ້ານການອະນຸລັກ ແລະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນມີພື້ນຖານອັນໜັກແໜ້ນ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວ ມັນຈະເປັນອັນປະກອບສ່ວນຢ່າງສຳຄັນໃຫ້ແກ່ການຜັນຂະຫຍາຍສິນທິສັນຍາດ້ານຊີວະນາໆພັນ ໃນຂົງເຂດອາຫານ ແລະການກະເສດ. ນີ້ແມ່ນໂອກາດອັນໜຶ່ງທີ່ພວກເຮົາບໍ່ສາມາດ ໄຊ້ໄປໄດ້ຢ່າງພູມເພື່ອຍ.

ອົງການອາຫານແລະການກະເສດ ແມ່ນມີຄວາມຕັດສິນໃຈຜັນຂະຫຍາຍແຜນດຳເນີນງານໂລກ ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງ ຄະນະກຳມາທິການລະຫວ່າງລັດຖະບານດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະເສດ ຊຶ່ງເປັນ ພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງລະບົບພິພົບ

ຂອງອົງການອາຫານແລະການກະເສດ ເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດແບບຍືນຍົງ.

ກອງປະຊຸມ ລິບຊິກ ໄດ້ເໝັນເຖິງຄວາມໝາຍສຳຄັນໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງກ້ວາງຂວາງໃນການຜັນຂະຫຍາຍແຜນດຳເນີນງານນີ້. ດັ່ງນັ້ນ ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ລາຍງານຜົນກອງປະຊຸມນັ້ນໃຫ້ແກ່ການພົບປະສຳຄັນໆ ລະດັບສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະລະດັບຊາດ ທີ່ເວົ້າເຖິງບັນຫາອາຫານ, ການກະເສດ, ແລະຊີວະນາໆພັນ ທີ່ກໍໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາສະມາຊິກຈຶ່ງໄດ້ພະຍາຍາມສຸດຂີດໃນການປະກອບສ່ວນຂອງຕົນ.

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍຮຽກຮ້ອງມາຍັງທຸກຖ້ວນໜ້າ - ລັດຖະບານ ແລະສະຖາບັນແຫ່ງຊາດ, ການຈັດຕັ້ງສາກົນດ້ານວິຊາການແລະການເງິນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ, ພາກສ່ວນລັດແລະເອກະຊົນແລະສຳຄັນທີ່ສຸດແມ່ນຊາວໂຮ່ນາແລະກຸ່ມຜູ້ຜະລິດໃຫ້ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງແຂງແຮງ.

ທ່ານ ຊັກ ດີອູຟ (Jacques Diouf)
ອຳນວຍການໃຫຍ່.

ຖະແຫຼງການ ລິບຊິກ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ

1. ໂດຍຮັບຮູ້ແຈ້ງເຖິງຄວາມສຳຄັນພິເສດຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ, ໂດຍສະເພາະຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອໃຫ້ມີສະບຽງອາຫານຢ່າງພຽງພໍສຳລັບຄົນໃນລຸ້ນປັດຈຸບັນ ແລະອານາຄົດ, ຕາງໜ້າ 150 ລັດ, ແລະ 54 ອົງການຈັດຕັ້ງໂດຍຕອບຄຳເຊັນຂອງອົງການ ອົງການອາຫານແລະການກະເສດ ຈຶ່ງພ້ອມກັນພົບປະທີ່ເມືອງ ລິບຊິກ (Leipzig) ນະກອນປະຊຸມວິຊາການສາກົນ ຄັ້ງທີIV ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ. ພວກເຮົາໄດ້ພ້ອມກັນສະແດງຄວາມຕັດສິນໃນອີກຄັ້ງໃໝ່ທີ່ຢາກອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງບັນດາຊັບພະຍາກອນເລົ່ານັ້ນ ແລະຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຮ່ວມກັນໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດແບບຍຸດຕິທຳ ແລະສະເໝີພາບໃນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ, ພ້ອມດຽວກັນກໍຮັບຮູ້ຄວາມປາດຖະໜາຢາກມີສ່ວນຮ່ວມໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດແບບສະເໝີພາບຊຶ່ງໄດ້ມາຈາກການໝູນໃຊ້ຄວາມຮູ້ ການປະດິດຄິດສ້າງ ແລະການປະຕິບັດທີ່ເປັນປະເພນີ ຊຶ່ງຖືໄດ້ວ່າມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານກະສິກຳ ກໍຄືການນຳໃຊ້ມັນແບບຍືນຍົງ. ພວກເຮົາລ້ວນແຕ່ໄດ້ຕັດສິນໃຈວ່າຄວາມພະຍາຍາມທັງຫຼາຍນີ້ ສາມາດເປັນການປະກອບສ່ວນທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອບັນລຸບັນດາຈຸດປະສົງ ແລະເອື້ອອຳນວຍແກ່ການ ປະຕິບັດ ລົນທິສັນຍາ ວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ ແລະ ວາລະ ທີ່ 21 (Convention on Biodiversity ແລະ Agenda 21).
2. ພ້ອມໆກັບ ການຮັບຮູ້ວ່າບັນດາລັດມີສິດອະທິປະໄຕ ຕໍ່ບັນດາ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະເສດ, ພວກເຮົາກໍຍັງໄດ້ເນັ້ນເຖິງ ຄວາມຮັບຜິດຊອບລວມ ແລະສະເພາະໃນດ້ານຊັບພະຍາກອນດັ່ງກ່າວ.
3. ບັນດາຊັບພະຍາກອນເລົ່ານີ້ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ວິວັດທະນາການ ທາງດ້ານທຳມະຊາດ ແລະໂດຍສະເພາະ ບັນດາແນວພັນພຶດ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບ ການຢູ່ລອດ ແລະຄວາມຢູ່ດີກິນດີຂອງມວນມະນຸດ.ທຸກປະເທດ ຕ້ອງການຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະການຜະລິດກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ແລະແທດເໝາະກັບການປ່ຽນແປງທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ໃນນັ້ນກໍມີບັນຫາການປ່ຽນແປງ ທາງດ້ານພູມອາກາດ. ພວກເຮົາລ້ວນແຕ່ຮັບຮູ້ຄຸນຄ່າ ອັນແທ້ຈິງຄວາມຫລາກຫລາຍ ຊີວະນາໆພັນ ແລະຄວາມສຳຄັນດ້ານນິເວດ, ສັງຄົມ, ເສດຖະກິດ, ວິທະຍາສາດ, ການສຶກສາ , ວັດທະນາທຳ ແລະຄວາມສວຍງາມ.

4. ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ແມ່ນຜະລິດຕະພັນທີ່ໄດ້ມາຈາກ ການວິວັດທະນາການທຳມະຊາດ ແລະການ ເຂົ້າແຊກແຊງຂອງມະນຸດ. ພວກເຮົາຮັບຮູ້ເຖິງບົດບາດຂອງຫຼາຍໆລຸ້ນຄົນກະສິກອນທັງຊາຍ ແລະຍິງ ກໍຄືຜູ້ແຜ່ພັນພືດພ້ອມທັງບົດບາດຂອງຊຸມຊົນພື້ນເມືອງ ແລະທ້ອງຖິ່ນທີ່ຕ່າງກໍໄດ້ມີສ່ວນເກັບຮັກສາ ແລະປັບປຸງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ. ຍ້ອນຄວາມພະຍາຍາມເລົ່ານັ້ນ, ສ່ວນໃຫຍ່ເຮົາຈຶ່ງຍັງສາມາດເກັບກູ້, ຮັກສາມັງນປັບປຸງ ແລະນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງບັນດາຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດຮອດທຸກວັນນີ້ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາຫານ ແລະການກະເສດ.

5. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ພວກເຮົາຮັບຮູ້ເຖິງໄພແຫ່ງຄວາມສ່ຽງທີ່ມີຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ພ້ອມທັງເຫັນນຳກັນວ່າຕ້ອງມີ ການ ພັດທະນາ ວິທີການຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳໃຫ້ຍືນຍົງ. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍເລົ່ານີ້ພວມຖືກສູນເສຍໄປຢູ່ພາກສະໜາມກໍຄືລະບົບນິເວດອື່ນໆ ເກືອບວ່າໃນທຸກໆປະເທດແມ່ນແຕ່ຢູ່ທີ່ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ກໍມີການສູນເສຍ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈຳນວນທະນາຄານເຊື້ອພັນ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໄວວາໃນໄລຍະບໍ່ເທົ່າໃດທົດສະວັດມານີ້, ແຕ່ ຫຼາຍໆແຫ່ງແມ່ນບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຫລື ມາ ຖານມີຕໍ່ສຸດຂອງສາກົນ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ທີ່ເກັບໄວ້ໃນສາງ ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງທີ່ໄດ້ຖືກ ເກັບຮັກສາໄວ້ນັ້ນຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ນຳເອົາໄປປູກ ພື້ນຊືບ ມັນຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າພືດພັນທີ່ໄດ້ເກັບມັງນ ແລະຮັກສາໃນອະດີດນັ້ນ ປັດຈຸບັນແມ່ນຕົກໃນໄພອັນຕະລາຍ.

6. ຍັງມີສະພາບແຕກໂຕນ ແລະຈຸດອ່ອນຫຼາຍປະການລະຫວ່າງ ລະດັບ ຄວາມສາມາດຂອງສະຖາບັນລະດັບຊາດ ແລະສາກົນກ່ຽວກັບການເກັບຮັກສາ, ການກຳນົດລັກສະນະ, ປະເມີນ ແລະ ການນຳໃຊ້ບັນດາຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອແນໃສ່ເພີ່ມທະວີສະພາບຄວາມຄຳ້ປະກັນອາຫານ ແລະປະກອບໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງໃນໂລກ. ຄວນປັບປຸງສາຍພົວພັນທີ່ເປັນສຳຄັນລະຫວ່າງການຮັກສາ ແລະການນຳໃຊ້. ຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳພຶດທີ່ມີຢູ່ປັດຈະບັນຍັງບໍ່ທັນຖືກໝູນໃຊ້ເທົ່າທີ່ຄວນ ເພື່ອໃຫ້ມີການຜະລິດອາຫານທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼືເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະພາບຍືນຍົງຂອງລະບົບການຜະລິດມີອັນປັບປຸງແຕ່ຢ່າງໃດ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເຫັນຄວນໃຫ້ມີການສຳຫຼວດຄົ້ນຄວາມສາມາດ, ໂຄງປະກອບຂອງສະຖາບັນກໍຄືບັນດາແຜນງານ ເພື່ອທັງໝົດນັ້ນຈະໄດ້ແກ້ໄຂຂໍ້ບົກຜ່ອງຕ່າງໆນັ້ນ. ມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດລະດັບຊາດ, ໂດຍສະເພາະໃນໝູ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.

7. ພວກເຮົາຮັບຮູ້ເຖິງການທີ່ປະເທດຕ່າງໆ ແລະປະຊາຊົນເຮົາຕ້ອງອາໄສຊຶ່ງກັນແລະກັນມີການພົວພັນກັນກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ. ການເຂົ້າເຖິງ ແລະການແບ່ງປັນຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ແລະເຕັກໂນໂລຊີແມ່ນເລື່ອງຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ມີສະພາບຄວາມໝັ້ນຄົງທາງສະບຽງອາຫານໂລກ ແລະເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາກອນໂລກ ນັບມື້ນັບເພີ່ມທະວີ. ຄວນເອື້ອອຳນວຍ ການເຂົ້າເຖິງ ແລະແບ່ງປັນ

ເຕັກໂນໂລຊີກັບບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ຄວນປະຕິບັດ ແລະ/ຫຼືອຳນວຍຄວາມສະດວກດ້ວຍຮູບແບບທີ່ເປັນທຳ ແລະໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ເອື້ອອຳນວຍທີ່ສຸດ. ລວມທັງເງື່ອນໄຂຜ່ອນຜັນໃຫ້ປະເທດກຳລັງພັດທະນາຕາມການຕົກລົງຂອງທຸກຝ່າຍ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການແລກປ່ຽນທີ່ເຫັນພ້ອມກັນ. ໃນກໍລະນີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໃບສິດທິບັດ ແລະສິດທິດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາອື່ນໆ ນັ້ນ ເວລາມີການເຂົ້າເຖິງ ແລະຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ ນັ້ນກໍຄວນມີເງື່ອນໄຂທີ່ຮັບຮູ້ ແລະສອດຄ່ອງກັບການປ້ອງກັນຢ່າງພຽງພໍ ແລະມີປະສິດຕິຜົນຕໍ່ສິດທິດ້ານຊັບສິນທາງປັນຍາ. ພວກເຮົາຕ່າງໆກໍເຫັນຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຮ່ວມມືສາກົນ ແລະໃນພາກພື້ນລະຫວ່າງປະເທດ ກໍຄືລະຫວ່າງອົງການລະຫວ່າງລັດຖະບານ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະພາກສ່ວນເອກະຊົນ.

8. ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງພວກເຮົາຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມຈຳເປັນອັນຮີບດ່ວນ ເພື່ອສືບຕໍ່ໃຫ້ມີການອະນຸລັກນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ. ສິ່ງສຳຄັນນັ້ນຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊັບພະຍາກອນເຊື້ອພັນພືດ ທີ່ ເປັນປະໂຫຍດ ແລະມີຄຸນຄ່າຫຼາຍສຳລັບນັກປັບປຸງພັນ, ຊາວກະສິກອນ, ແລະຊຸມຊົນພື້ນບ້ານ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຕ້ອງການ ການສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ດີ. ພວກເຮົາຮັບຮູ້ເຖິງ ຄວາມຈຳເປັນ ຄວາມຕ້ອງການ ການ ສະໜັບສະໜູນ ແລະສິ່ງລະດົມຈູງໃຈທີ່ຫຼາຍສົມຄວນໃນໄລຍະຍາວແກ່ບັນດາແຜນງານລະດັບຊາດ ແລະສາກົນ ເພື່ອ ປັບປຸງພັນພືດລວມທັງສະໜັບສະໜູນບັນດາຂໍ້ລິເລີ່ມ ເພື່ອໝູນໃຊ້ ແລະເສີມຂະຫຍາຍພັນທຸກຳ ຮັບໃຊ້ການພັດທະນາ ໂດຍ ນັກປັບປຸງພັນພືດ. ພວກເຮົາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີສາຍພົວພັນ ຂອງຄູ່ຮ່ວມງານແບບໃໝ່ ແລະມີໄດ ປະສິດທິຜົນກວ່າເກົ່າລະຫວ່າງນັກວິທະຍາສາດ ແລະຊາວນາ ເພື່ອຈະໄດ້ສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍຜົນງານ ທີ່ໄດ້ຈາກຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງຊາວ ກະສິກອນໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປັບປຸງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ຂອງເຂົາເຈົ້າ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ຢູ່ທີ່ເຂດຫ່າງໄກ.
9. ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງພວກເຮົາແມ່ນເສີມຂະຫຍາຍຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານໂລກ ໂດຍໃຫ້ມີການຮັກສາ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອເຮັດໄດ້ແນວນັ້ນຈະຕ້ອງມີການປະສົມປະສານໃຊ້ຫຼາຍໆວິທີ ໂດຍການອີງໃສ່ຄວາມຮູ້ດັ້ງເດີມທີ່ເປັນປະເພນີ ແລະເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ຄວບຄູ່ກັນ. ໝາຍເຖິງຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດໃຫ້ໄດ້ວິທີການເພື່ອຈະໄດ້ແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດແບບທຸ່ງທຳ ແລະສະເໝີພາບຈາກການຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດແບບຍືນຍົງ.
10. ຢູ່ທີ່ກອງປະຊຸມວິຊາການລະດັບສາກົນຄັ້ງທີIV ເພື່ອຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ, ເພື່ອແນ່ໃສ່ບັນລຸຈຸດປະສົງຕ່າງໆຂອງພວກເຮົາ, ຈຶ່ງມີການຮັບຮອງເອົາແຜນດຳເນີນງານໂລກເພື່ອຮັກສາ

ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ. ແຜນດັ່ງກ່າວມີໂຄງຮ່າງ ການປະຕິບັດ

11. ວຽກທີ່ກົມກຽວສົມເຫດສົມຜົນ ເພື່ອຈະໄດ້ດຳເນີນການອະນຸລັກ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ອະນຸລັກນອກຖິ່ນກຳເນີດ ແລະເພື່ອນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດແບບຍືນຍົງ; ນອກນັ້ນກໍ ແມ່ນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນ. ມັນຈະປະກອບສ່ວນຊ່ວຍສ້າງກຳລັງແຮງ ລວມຈາກກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ພວມດຳເນີນຢູ່ ແລະຈະໃຫ້ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ປັດ ຈະບັນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບກວ່າເກົ່າ. ພວກເຮົາແນ່ໃຈວ່າການຕັດສິນໃຈລະດັບຊາດແບບໄລຍະ ຍາວ ເພື່ອປະສານບັນດາແຜນການ ແລະແຜນງານແຫ່ງຊາດນັ້ນ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນພິເສດ. ຊຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້ສຳລັບກໍໃຫ້ມີການຮ່ວມມືໃນຊາດ ກໍຄືໃນພາກພື້ນ ແລະສາກົນ.
12. ແຜນດຳເນີນງານໂລກນີ້ ເປັນປັດໃຈສຳຄັນອັນນຶ່ງສຳລັບລະບົບໂລກ ເພື່ອການຮັກສາ ແລະນຳ ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດຂອງ ອົງການອາຫານແລະການກະສິກຳ. ລະບົບໂລກດັ່ງກ່າວນີ້ ປະກອບດ້ວຍປັດໃຈອື່ນໆ ລວມມີເອກະສານ ລະບຸເຖິງ ໜ້າວຽກລະດັບສາກົນ ກ່ຽວກັບຊັບພະ ຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ຊຶ່ງກຳລັງມີການສຶກສາເພື່ອດັດແກ້ໃນປັດຈຸບັນ. ພວກເຮົາມີຄວາມເຊື່ອ ວ່າມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງສຳເລັດການດັດແກ້ເອກະສານ “ໜ້າວຽກສາກົນກ່ຽວກັບຊັບ ພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ແລະດັດແກ້” ລະບົບໂລກ (Global System) ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ສິນທິສັນຍາດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊີວະນາໆພັນ.
13. ພວກເຮົາຈະປະຕິບັດຕາມການຕັດສິນໃຈຂອງພວກເຮົາ ດ້ວຍການເຮັດຕາມຂັ້ນຕອນອັນຈຳ ເປັນເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍແຜນດຳເນີນງານໂລກ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມສາມາດຕົວຈິງ ຂອງປະເທດ.
14. ພວກເຮົາໄດ້ນັດພົບກັນທີ່ ລິບຊິກ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະບັນຫາຫຍຸ້ງຍາກ ຂ້າງໜ້າທີ່ຕ້ອງຜ່ານຜ່າ, ແຕ່ຫາກແນ່ໃຈວ່າຈະຕ້ອງມີຄວາມຄືບໜ້າ ຊຶ່ງສາມາດບັນລຸໄດ້. ພວກເຮົາເນັ້ນຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງລວມເອົາບັນຫາການຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແບບຍືນຍົງແລະຖືວ່ານັ້ນເປັນປັດໃຈສຳຄັນຍິ່ງ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມ ໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ພວກເຮົາຂໍໃຫ້ມີການເອົາໃຈໃສ່ຕິດຕາມແຜນດຳເນີນງານໂລກທີ່ ກອງປະຊຸມສຸດຍອດໂລກດ້ານສະບຽງອາຫານ ຊຶ່ງຈະເປີດຂຶ້ນໃນເດືອນ ພະຈິກ 1996. ພວກ ເຮົາເຊື່ອເຊີນທຸກໆຄົນຮ່ວມໃນພາລະກິດລວມຂອງຊຸມເຮົາ ທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາໃນວັນທີ 23 ມິຖຸ ນາ 1996.

ແຜນດຳເນີນງານໂລກ ເພື່ອ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ

ອາລຳພະບົດ

1. ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳເປັນພື້ນຖານດ້ານຊີວະວິທະຍາ ເພື່ອໃຫ້ເກີດມີຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານຂອງໂລກ ແລະເພື່ອຄຳຊູກການດຳລົງຊີວິດຂອງແຕ່ລະຄົນເຮົາເທິງໜ່ວຍພິພົບ. ຊັບພະຍາກອນເລົ່ານີ້ ໄດ້ຮັບໄຊ້ເປັນວັດຖຸດິບສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງນັກປັບປຸງພັນ ແລະເປັນ ຂາເຂົ້າ ທີ່ຈຳເປັນທີ່ສຸດຂອງຊາວໄຮ່ນາ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເປັນສິ່ງຈຳເປັນສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳແບບຍືນຍົງ. ຖ້າຫາກເຮົາສາມາດຄຸ້ມຄອງໄດ້ໂດຍດີແລ້ວ ຊັບພະຍາກອນເລົ່ານີ້ກໍບໍ່ເຫຼືອດຫາຍ ເພາະວ່າມັນບໍ່ມີການຂັດແຍ່ງດ້ານລົບລະຫວ່າງການອະນຸລັກຮັກສາ ແລະການນຳໃຊ້. ການອະນຸລັກ, ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ ແລະການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດທີ່ຍຸດຕິທຳ ແລະສະເໝີພາບ ສິ່ງທີ່ເປັນຄຸນປະໂຫຍດຈາກການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນັ້ນ ໄດ້ສ້າງຄວາມເປັນຫວ່າງຂັ້ນສາກົນທີ່ຫລີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້. ນອກນັ້ນແລ້ວ, ມັນກໍຍັງແມ່ນເປົ້າໝາຍພື້ນຖານຂອງສິນທິສັນຍາດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊີວະນາໆພັນ.

ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນພວກເຮົາຮັບຮູ້ເຖິງ ສິດອະທິປະໄຕຂອງລັດທີ່ມີຕໍ່ຊັບພະຍາກອນດ້ານຊີວະສາດຂອງຕົນນັ້ນ, ພວກເຮົາພ້ອມກັນຍົກໃຫ້ເຫັນຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ມີແຜນດຳເນີນງານໂລກ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະເສດ ຊຶ່ງແມ່ນການກະທຳທີ່ເໝາະສົມສະທ້ອນເຖິງຄວາມເປັນຫວ່າງເປັນໄຍຂອງຊຸມຊົນສາກົນແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນພາກພື້ນ.

2. ໃນປີ 1983, ກອງປະຊຸມ ອົງການອາຫານແລະການກະເສດ ໄດ້ຈັດຕັ້ງ ຄະນະກຳມາທິການລະຫວ່າງລັດຖະບານກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ (ປັດຈຸບັນເອີ້ນວ່າ ຄະນະກຳມາທິການດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ), ແລະໄດ້ຮັບຮອງເອົາເອກະສານ ສາກົນ ທີ່ບໍ່ມີຜົນບັງຄັບກ່ຽວກັບ ວຽກພັນທຸກຳພືດ ຊຶ່ງພວມໄດ້ຮັບການທົນທວນຄືນ ໂດຍຄະນະກຳມາທິການໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບສິນທິສັນຍາດ້ານ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນ. ປັດຈຸບັນ ລະບົບໂລກ ໃດ້ມີ ການຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ລວມມີສິນທິສັນຍາເອງ ແລະຂໍ້ຕົກລົງສາກົນອື່ນໆ ລວມທັງໜ້າວຽກສາກົນ ທີ່ເວົ້າເຖິງກົນໄກ ວິຊາການ ແລະເຄື່ອງມືໃຊ້ໄດ້ໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງການພັດທະນາ.

3. ແຜນດຳເນີນງານໂລກແມ່ນສ່ວນນຶ່ງຂອງລະບົບ ອົງການອາຫານແລະການກະສິກຳ ທົ່ວ ໂລກ ເພື່ອການຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດແບບຍືນຍົງ ສຳລັບເປັນອາຫານ ແລະ

ການກະສິກຳ ແລະກໍເປັນປັດໃຈສຳຄັນອັນໜຶ່ງສຳລັບ ຄະນະກຳມາທິການໃນການບັນລຸພາລະທີ່ ຖືກມອບໝາຍ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຕ້ອງການປັດໃຈສຳຄັນອື່ນໆ ເພື່ອສຳເລັດໜ້າທີ່ນັ້ນກໍຕາມ. ອີງຕາມ ວາລະທີ່ 21 ຄະນະກຳມາທິການຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການພັດທະນາແຜນດຳເນີນງານໂລກ ແບບຕໍ່ເນື່ອງ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ພ້ອມທັງ ໃຫ້ມີບັນດາ ແຜນງານ ແລະກິດຈະກຳ ທີ່ແນໃສ່ແກ້ໄຂ ແລະ ຜ່ານຜ່າຂໍ້ຈຳກັດ ຕ່າງໆພ້ອມທັງປະເຊີນໜ້າກັບສະຖານະການທັງຫຼາຍຕາມການລາຍງານອົງການອາຫານແລະກາ ນກະສິກຳ ກ່ຽວກັບສະພາບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດຂອງໂລກ ທີ່ກຳລັງປະເຊີນຢູ່. ການດັດ ປັບແຜນການໃຫ້ທັນສະພາບຂອງແຕ່ລະ ໂລຍະນັ້ນຈະຊ່ວຍໃຫ້ ຄະນະກຳມາທິການສາມາດສະ ເໜີຄຳເຫັນສິ່ງທີ່ຄວນເປັນບໍລິມະສິດ ແລະຄວນສິ່ງເສີມ ແລະຄວນລົງເລີກບັນຫາ ແລະ ປັບປຸງການປະສານງານໃຫ້ຄອງຕົວ.

4. ແຜນດຳເນີນງານໂລກ ຈະກວມເອົາທັງຫົວຂໍ້ ຍ່ອຍດ້ານ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດທີ່ລົງເລີກ ດ້ານອາຫານ ແລະການກະເສດ ສະເພາະ. ກອງປະຊຸມຂອງຄູ່ພາຄຣີສິນທິສັນຍາ ກ່ຽວກັບຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະນາໆພັນ ຊຶ່ງປະຊຸມກັນໃນສະໄໝທີ II ໃນປີ 1995 ໄດ້ປະກາດໃຫ້ ມີການສະ ໜັບສະໜູນ ເພື່ອພັດທະນາແຜນອັນໜຶ່ງ “ສຳລັບອາຫານ ແລະການກະເສດ” ໂດຍຜ່ານຂະບວນ ການ ກະກຽມກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຂອງວິຊາ ການສາກົນດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດຄັ້ງທີ IV.

5. ຢູ່ທີ່ກອງປະຊຸມ, ຄັ້ງທີ VI, ຄະນະກຳມາທິການໄດ້ຕົກລົງ “ວ່າຄວນເໝັ້ນ ພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂການ ກະສິກຳຍືນຍົງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ຈະມີສ່ວນປະກອບ ໃຫ້ແກ່ການ ມີອາຫານຢ່າງພຽງພໍ ໃນໂລກໄດ້ ພ້ອມທັງຄວນເໝັ້ນ ລັກສະນະພິເສດ ແລະ ຄວາມ ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງ ການຂອງ ການກະສິກຳ.” ກອງປະຊຸມ ສະໄໝວິສາມັນ ຄັ້ງທີ II ຂອງຄະນະກຳມາທິ ການ “ໄດ້ເຫັນດີວ່າ ບັນຫາປ່າໄມ້ຈະບໍ່ເອົາລວມ ເຂົ້າໃນແຜນດຳເນີນງານໂລກນີ້ ຊຶ່ງຈະຍົກເອົາ ໄປພິຈາລະນາ ເພື່ອຮັບຮອງເອົາຢູ່ທີ່ກອງປະຊຸມ ທີ່ ລິບຊິກ, ທັງນີ້ກໍຍ້ອນ ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກັນວ່າ ບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ສາມາດນຳເອົາໄປສຶກສານຳກັນໄດ້ໃນອານາຄົດ ຊຶ່ງຈະຢູ່ໃຕ້ຂອບເຂດວຽກງານ ຂອງ ກຳມະການປົກຄອງ ດ້ານປ່າໄມ້ຄະນະ ຊຶ່ງ ຄະນະ ກຳມາທິການດ້ານການພັດທະນາແບບ ຍືນຍົງ.” ໃນ ອານາຄົດ ການປັບປຸງ ແລະເຮັດແຜນນັ້ນໃຫ້ລະອຽດ ອາດຈະເອົາ ຫົວຂໍ້ຍ່ອຍຂອງບັນ ຫາຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດເຂົ້ານຳ.

6. ແຜນດຳເນີນງານໂລກຈະປະກອບສ່ວນຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ ແລະເພີ່ມທະວີຄວາມສຳຄັນໃຫ້ແກ່ ຄວາມພະຍາຍາມສິ່ງເສີມໃຫ້ມີສະບຽງອາຫານໃນໂລກແບບຮັບປະກັນ.

ແນວຄວາມຄິດ ພາຍໃຕ້ແຜນດຳເນີນງານໂລກ ສຳລັບອາຫານ ແລະກະສິກຳ ສະ

ເພາະດ້ານ

7.ແຜນດຳເນີນງານໂລກດ້ານພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດທີ່ໄດ້ຮັບການໄຕ່ຕອງຢ່າງລະອຽດຈະຖືກຮັບປະກັນ ກໍຍ້ອນຄວາມສຳຄັນອັນໃຫຍ່ຫຼວງຂອງຊັບພະຍາກອນເລົ່ານັ້ນ ທີ່ມີຕໍ່ການຮັບປະກັນສະບຽງອາຫານໃຫ້ແກ່ໂລກ, ແລະເບິ່ງແບບກ້ວາງຂວາງໄປກວ່ານັ້ນໃນແງ່ຄວາມຫຼາຍຫຼາຍຊີວະສາດແລ້ວ, ແຜນດັ່ງກ່າວຍັງມີບາງປັດໃຈສຳຄັນດ້ານຮູບແບບສະເພາະທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນອີກດ້ວຍ.

(ກ). ຫຼາຍໆຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດແມ່ນໄດ້ມາຈາກການກະທຳຂອງມະນຸດ: ໝາຍຄວາມວ່າຊັບພະຍາກອນນັ້ນ ຊາວກະສິກອນຕັ້ງໃຈເລືອກ ແລະປັບປຸງນັບແຕ່ຕອນຕົ້ນໆຂອງການປູກຝັງມາແລ້ວ. ແລະໄລຍະຫຼັງມານີ້, ນັກປັບປຸງພັນພຶດກໍໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍນີ້ຢ່າງໄດ້ຜົນແບບຍິ່ງໃຫຍ່. ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆແບບຍືນຍົງນັ້ນມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຍຸດທະສາດສະເພາະທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວຕໍ່ລັກສະນະສະເພາະຕົວຂອງຊັບພະຍາກອນນັ້ນໆ. ແຕກຕ່າງໄປຈາກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດສ່ວນຫຼວງຫາຍ, ຊັບພະຍາກອນເລົ່ານີ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຄົນເຮົາຕ້ອງບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງແບບຕັ້ງໜ້າ ແລະຕໍ່ເນື່ອງ.

(ຂ). ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງການອະນຸລັກແນວພັນຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດພື້ນເມືອງ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະສິກຳ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງພັນພຶດເພື່ອເປັນອາຫານມັກຈະສຸມຢູ່ເຂດໃດນຶ່ງສະເພາະຂອງໂລກ ທີ່ແຕກຕ່າງໄປຈາກເຂດທີ່ອຸດົມໄປດ້ວຍຊີວະນາໆພັນປະເທດອື່ນໆ. ອັນທີ່ເອີ້ນວ່າ “ສູນຊີວະນາໆພັນ” ນັ້ນສ່ວນໃຫຍ່ມັກລວມສູນຢູ່ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.

(ຄ). ຍ້ອນການກະເສດໄດ້ແຜ່ຂະຫຍາຍ ແລະຍ້ອນມີການພົວພັນລະຫວ່າງພຶດພັນສຳຄັນໆ ແລະຍ້ອນການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງມະນຸດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຫຼາຍໆ ພັນທຸກຳ ຂອງພຶດ ແລະຊະນິດພັນທຸກຳ ແລະພືນລະເມືອງໄດ້ແຜ່ລາມໄປສູ່ທຸກໆພາກພື້ນຂອງໂລກ ນັບແຕ່ບູຮານນະການມາ. ມັນໄດ້ຖືກສືບຕໍ່ພັດທະນາ ແລະປັບປຸງມາຕະຫຼອດຢ່າງບໍ່ໄດ້ຢຸດຢັ້ງ ໂດຍຊາວກະສິກອນທັງທີ່ຢູ່ພາຍໃນ ແລະນອກສູນກາງປະຫວັດສາດເຄົ້າໃນການນຳເອົາພຶດພັນນຳມາໃຊ້. ນອກນັ້ນແລ້ວໄດ້ມີການເກັບ ແລະແລກປ່ຽນຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດຢ່າງເປັນລະບົບມາແລ້ວ ປະມານ 500 ປີ. ເພິ່ນໄດ້ສືບຕໍ່ເກັບມ້ຽນຊັບພະຍາກອນ ດັ່ງກ່າວຈຳນວນ ຫຼາຍໆລ້ານໄວ້ໃນສູນ ພັນທຸກຳ ຫຼາຍຮ້ອຍ ແຫ່ງໃນໂລກ ເພື່ອຈຸດປະສົງ ອະນຸລັກຮັກສາ ແລະເພື່ອນຳໃຊ້.

(ງ). ບັນດາປະເທດຕ້ອງເພິ່ງພາກັນຫຼາຍສົມຄວນ ເມື່ອເວົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ຂອງພຶດພັນ. ລະບົບການຜະລິດອາຫານ ແລະກະເສດຍິ່ງຕ້ອງອາໄສຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳຂອງພຶດ ທີ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໂດຍຄົນເຮົາມາແລ້ວຢູ່ແຫ່ງຕ່າງໆ ແລ້ວຕໍ່ມາກໍໄດ້ຖືກພັດທະນາຢູ່ປະເທດ ຫຼືເຂດອື່ນໆຕື່ມນັບເປັນເວລາຫຼາຍຮ້ອຍ ຫຼືພັນປີມາແລ້ວ. ດັ່ງນັ້ນວິທີ

ແລະຮູບການ “ແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດ” ຈາກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ຈຶ່ງແຕກຕ່າງໄປໂດຍພື້ນຖານຈາກຮູບແບບ ຊຶ່ງອາດຈະເໝາະສົມເພື່ອນຳໃຊ້ກັບພືດ “ປ່າ” ຫຼືພືດຢາສະໝຸນໄພ ຊຶ່ງຫາກໄດ້ຄົ້ນພົບ.

(ຈ). ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກຮັກສາ ແລະນຳໃຊ້ຢ່າງພຽງພໍ.

(ສ). ກິດຈະກຳພົວພັນເຖິງການອະນຸລັກແນວພັນດັ້ງເດີມ ແລະແນວພັນຈາກຖິ່ນອື່ນ ແລະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືກປະຕິບັດໄປແບບເສັ້ນຂະໜານໂດຍບໍ່ມີການພົວພັນ ແລະປະສານກັນຢ່າງພຽງພໍ. ດັ່ງນັ້ນແຜນດຳເນີນງານໂລກຈະຕ້ອງແກ້ໄຂສະພາບດັ່ງກ່າວນີ້.

(ຊ). ເຖິງແມ່ນວ່າປັດຈຸບັນຈະມີຫຼາຍໆແຫຼ່ງທຶນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພືດແບບຍືນຍົງ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດກໍຕາມ, ແຕ່ວຽກງານດັ່ງກ່າວກໍຍັງມີສະພາບແຕກໂຕນ, ດ້ານໜ້າວຽກກວມກັນ ຂາດປະສິດທິພາບ ແລະຊຳຊ້ອນແບບບໍ່ຈຳເປັນໃນບັນດາໜ້າວຽກທີ່ໄດ້ຮັບທຶນສະໜັບສະໜູນ. ນອກນັ້ນແລ້ວບັນດາແຜນງານລະດັບຊາດ ເຫັນວ່າມີລະດັບພັດທະນາທີ່ບໍ່ເທົ່າທຽມກັນຫຼາຍ, ນອກຈາກນັ້ນກໍມີຄວາມແຕກຕ່າງໃນຂອບເຂດວຽກງານອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ. ແຜນດຳເນີນງານໂລກທີ່ໄດ້ຮັບການເຫັນດີນຳກັນສາມາດຊ່ວຍສຸມຊັບພະຍາກອນໃສ່ຂົງເຂດບູລິມະສິດ ຊຶ່ງກຳນົດໄດ້ໃນລະດັບຕ່າງໆ ພ້ອມທັງເພີ່ມທະວີປະສິດຕິຜົນໂດຍລວມກ່ຽວກັບຄວາມພະຍາຍາມໃນຂອບເຂດໂລກ.

ບັນດາເປົ້າໝາຍ ແລະຍຸດທະສາດຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ

8. ທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝທີ VI ປີ 1995, ຄະນະກຳມາທິການໄດ້ເຫັນດີນຳຮ່າງທົ່ວໄປ ແລະວິທີການຂອງລາຍງານສະພາບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດຂອງໂລກ ກໍຄືເຫັນດີນຳແຜນດຳເນີນງານຂອງໂລກ. ກຳມາທິການໄດ້ເນັ້ນວ່າແຜນດຳເນີນງານໂລກນັ້ນຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ການປະຕິບັດ. ຍ້ອນວ່າມັນຈະມີຍຸດທະສາດເພື່ອຊີ້ນຳໃຫ້ມີການຮ່ວມມືສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດໃນຊຸມປີຂ້າງໜ້າ, ມັນຈະຕ້ອງອີງໃສ່ ເປົ້າໝາຍ ແລະຫຼັກການຕ່າງໆ ທີ່ຖະແຫຼງອອກມາຢ່າງຈະແຈ້ງໄດ້ຕາມຄວາມໝາຍ ແລະນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆແລ້ວຕ້ອງມີຍຸດທະສາດ ແລະຂໍ້ມູນສຳລັບແຕ່ລະກິດຈະກຳທີ່ເປັນບູລິມະສິດ ຊຶ່ງສະເໜີຂຶ້ນມາ. ຖ້າຫາກເຫັນດີນຳກັນກັບເປົ້າໝາຍແມ່ນຈະອ້າງອີງ ແລະນຳໃຊ້ບັນດາຂໍ້ຕົກລົງສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມແຕ່ຄວາມເໝາະສົມ.

9. ເປົ້າໝາຍຕົ້ນຕໍຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກແມ່ນເພື່ອ:

- ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ສຳລັບເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ;
- ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ແບບຍືນຍົງແນໃສ່ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາ ແລະຫຼຸດຜ່ອນຄວາມອິດທົວ ແລະທຸກຍາກ ໂດຍສະເພາະໃນປະເທດກຳລັງພັດທະນາ;
- ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດແບບຍຸດຕິທຳ ແລະສະເໝີພາບເມື່ອເວົ້າເຖິງພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ໂດຍຈະມີການຮັບຮູ້ຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດແບບບໍ່ມີການເອົາປຽບກັນ ໃນເມື່ອມີການນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ແບບປະເພນີ ກໍຄືການຜະລິດແຕ່ ແລະການປະຕິບັດຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນເຖິງການອະນຸລັກ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ແລະການນຳໃຊ້ມັນແບບຍືນຍົງ.
 - ເນັ້ນຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ແລະບັນດາສິດສ່ວນບຸກຄົນຂອງຊາວໄຮ່ນາ ກໍຄືສິດລວມໝູ່ ເມື່ອໃດທາງມີການຮັບຮູ້ໃນກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຈະບໍ່ໃຫ້ມີການເອົາລັດເອົາປຽບ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງ ເຊື້ອພັນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະຊັບພະຍາກອນດ້ານທຶນ ແລະລະບົບຄົ້ນຄ້ວາ ແລະການຕະຫຼາດ ຊຶ່ງເປັນສິ່ງຈຳເປັນເພື່ອສືບຕໍ່ຄຸ້ມຄອງ ແລະປັບປຸງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ.
 - ພັດທະນາ ແລະ/ຫຼືສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງບັນດານະໂຍບາຍ ແລະມາດຕະການດ້ານກົດໝາຍຕາມເຫັນສົມຄວນ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະສະເໝີພາບ ເມື່ອແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດຈາກການນຳໃຊ້ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ຫາກມີການແລກປ່ຽນລະຫວ່າງຊຸມຊົນນຳກັນກໍຄືໃນຂອບເຂດສາກົນ.
- ຊ່ວຍບັນດາປະເທດ ແລະສະຖາບັນທີ່ຮັບຜິດຊອບການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະສິກຳ ກຳນົດບູລິມະສິດເພື່ອປະຕິບັດການ.
- ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງສະເພາະຢ່າງຍິ່ງແກ່ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ກໍຄືແຜນງານໃນ ພາກພື້ນ ແລະສາກົນລວມທັງຄວາມສາມາດດ້ານການສຶກສາ ແລະຝຶກອົບຮົມໃນວຽກອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ພ້ອມທັງເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດຂອງສະຖາບັນ.

10. ແຜນດຳເນີນງານໂລກນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ວ່າປະເທດຕ່າງໆ ໂດຍພື້ນຖານແມ່ນເພິ່ງພາກັນໃນດ້ານພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ ແລະເປັນດັ່ງນັ້ນກໍລ້ວນມີການຮ່ວມມືສາກົນຫຼາຍສົມຄວນ ຊຶ່ງຈຳເປັນໃນການຕອບສະໜອງເບົ້າໝາຍຕ່າງໆຂອງແຜນງານນັ້ນຢ່າງມີປະສິດຕິຜົນ ແລະປະສິດຕິພາບ. ພາຍໃຕ້ຂອບເຂດດັ່ງກ່າວນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ພັດທະນາແຜນດຳເນີນງານໂລກຂຶ້ນມາ ຊຶ່ງມີກອບວຽກງານປະກອບດ້ວຍຫົກບັນຫາພື້ນຖານທີ່ພົວພັນຊຶ່ງກັນ ແລະກັນເຊັ່ນ:

(ກ). ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະກະສິກຳ ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແລະຊຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຫຼວງຫຼາຍ ສຳລັບ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານສະບຽງ ອາຫານໂລກ ແມ່ນຖືກ ເກັບຮັກສາແບບ

ຢູ່ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ນອກເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ. ດັ່ງນັ້ນໃນຊຸມປີ ຂ້າງໜ້ານີ້ມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງ ພັດທະນາ ການເກັບຮັກສາ ໃຫ້ມີປະສິດຕິຜົນ. ປັດໃຈຍຸດທະສາດສຳຄັນອີກອັນໜຶ່ງຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ ແມ່ນ ການຮັບປະກັນໃຫ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳທີ່ໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ແລ້ວນັ້ນບໍ່ໃຫ້ຕົກເຮ່ຍເສຍຫາຍ ພ້ອມທັງເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳສາມາດຟື້ນຊືບຄືນໃໝ່ ແລະແຜ່ຂະຫຍາຍ ເທົ່າຕົວ. ມາເຖິງປັດຈຸບັນການເກັບຮັກສາສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຢູ່ໃຕ້ເງື່ອນໄຂບໍ່ຮັບປະກັນ ແລະສິ່ງທີ່ໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ແລ້ວ, ອາດມີເຖິງໜຶ່ງລ້ານລາຍການທີ່ຕ້ອງຟື້ນຊືບຄືນໃໝ່ .

(ຂ). ໃນວຽກງານການອະນຸລັກຈະສ້າງສາຍພົວພັນກັນລະຫວ່າງການອະນຸລັກ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ແບບກ້ວາງຂວາງກວ່າ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນໄດ້ທີ່ສູງສຸດ.

(ຄ). ການເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນທຸກໆລະດັບ ແມ່ນຍຸດທະສາດສຳຄັນເພື່ອປະຕິບັດແຕ່ລະກິດຈະກຳຂອງແຜນໂລກ. ແຜນງານນີ້ແມ່ນສະແຫວງ ການສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ໃຫ້ເກີດຜົນ ແລະມີປະສິດຕິພາບພ້ອມທັງພັດທະນາສະຖາບັນສົ່ງເສີມຊັບພະຍາກອນມະນຸດແບບມີແຜນການ, ການຮ່ວມມື ແລະກົນໄກດ້ານການເງິນ.

(ງ). ການ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ວຽກງານເລືອກເຟັ້ນຂອງ ນັກປັບປຸງພັນທັງພາກລັດ ແລະເອກະຊົນຊຶ່ງເປັນໜ້າວຽກສຳລວດເພື່ອໃຫ້ຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງພັນພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການປັບປຸງໄປຕະຫຼອດ.

(ຈ) .ການອະນຸລັກແນວພັນພື້ນເມືອງແລະການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງພັນພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຈະເກີດຂຶ້ນໄດ້ໃນສອງສະພາບ: ຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຝັງ ແລະຢູ່ຕາມທຳມະຊາດ. ຊາວກະສິກອນ ແລະຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ ມີບົດບາດສຳຄັນຍິ່ງໃນບັນຫານີ້ ມັນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທີ່ຕ້ອງເຂົ້າໃຈດີກວ່າເກົ່າແລະປັບປຸງປະສິດທິຜົນຂອງວຽກຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງພັນພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຢູ່ກັບພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນ. ການປັບປຸງປະສິດທິຜົນຂອງຊາວໄຮ່ນາ/ຊຸມຊົນດ້ານະດັບການອະນຸລັກ,ຄຸ້ມຄອງ,ພັດທະນາແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງພັນພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳແມ່ນ ມີຄວາມສຳຄັນຍິ່ງ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດອັນໄດ້ມາຈາກການນຳໃຊ້ບັນດາຊັບພະຍາກອນທັງຫຼາຍນັ້ນ. ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດຂອງຊາວໄຮ່ນາ ແລະຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍໃຫ້ມີສາຍພົວພັນກັບອົງກອນສົ່ງເສີມ, ພາກສ່ວນມະຫາຊົນ, ອົງກອນບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ, ແລະສະຫະກອນຂອງຊາວກະສິກອນຈະຊ່ວຍຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງສຳລັບຊາວ ເຂດຊົນນະບົດຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ຜູ້ທີ່ຢູ່ໃນເຂດທີ່ການຜະລິດກະສິກຳຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳ. ແນວພັນພຶດປ່າຈາກຕະກູນດຽວກັບພຶດທີ່ໄດ້ເອົາມາເພາະປູກແລ້ວ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງໃຫ້ໄດ້ດີກວ່າເກົ່າ ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ດິນທີ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ.

(ສ). ຍຸດທະສາດການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ລະດັບຊຸມຊົນ, ຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະລະຫວ່າງ ຊາດມັນຈະຮັບປະກັນໃຫ້ເກີດປະສິດຕິຜົນທີ່ສຸດ ຖ້າຫາກມັນຊ່ວຍຊູກັນ, ແລະເມື່ອໃດຫາກ ເໝາະກໍໃຫ້ມີການປະສານຊຶ່ງກັນ ແລະກັນ ໃນເວລາວາງແຜນ ແລະນຳເອົາໄປປະຕິບັດ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຜົນສູງສຸດ.ການອະນຸລັກແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນແຫລ່ງພັນພືດເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຮູບແບບວິທີເຮັດວຽກແບບປະສົມປະສານ ລວມທັງຕ້ອງ ມີຄວາມພະຍາຍາມອະນຸລັກນຳໃຊ້ແນວພັນດັ້ງເດີມ ແລະຈາກຖິ່ນອື່ນ.

ໂຄງຮ່າງ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ

11. ແຜນດຳເນີນງານໂລກມີ 20 ຂົງເຂດກິດຈະກຳບູລິມະສິດ. ເພື່ອຈຸດປະສົງໃນແຕ່ປະຕິບັດ ແລະ ການສະເໜີເທົ່ານັ້ນ. ເພິ່ນໄດ້ແບ່ງມັນອອກເປັນສີ່ໝວດໃຫຍ່. ໝວດທີໜຶ່ງ ກ່ຽວຂ້ອງກັບການອະນຸ ລັກ ແລະ ພັດທະນາແນວພັນໃນຖິ່ນກຳເນີດ; ໝວດທີສອງ ກ່ຽວກັບອະນຸລັກແນວພັນ ຢູ່ນອກຖິ່ນກຳເນີດເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ; ໝວດທີສາມ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກຳພືດ; ແລະໝວດທີສີ່ ແມ່ນກ່ຽວກັບສະຖາບັນ ແລະການສ້າງຄວາມສາມາດ. ຍ້ອນວ່າແຜນດຳ ເນີນງານໂລກ ເປັນລາຍການ ກິດຈະກຳ ທີ່ລ້ວນແຕ່ພົວພັນ ປະສົມປະສານກັນ ຈຶ່ງໃຫ້ຖືວ່າການຈັດ ກິດຈະກຳເຂົ້າເປັນສີ່ໝວດນັ້ນແມ່ນພຽງແຕ່ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການສະເໜີບັນຫາ ແລະໃຫ້ຜູ້ ອ່ານອອກຫາຂົງເຂດທີ່ຕົນເອງສົນໃຈໄດ້ງ່າຍເທົ່ານັ້ນ. ຫຼາຍກິດຈະກຳແມ່ນພົວພັນ ແລະກ່ຽວຂ້ອງ ກັບຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງໝວດ

12. ສຳລັບແຕ່ລະກິດຈະກຳບູລິມະສິດ, ມັນຈະແບ່ງອອກເປັນ ຫຼືພາກຕົ້ນຕໍຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອຄວາມ ສະດວກໃນການສະເໜີບັນຫາຂອງກິດຈະກຳບູລິມະສິດທີ່ສະເໜີຂຶ້ນມາ. ມີບາງກໍລະນີທີ່ຂໍ້ສະເໜີ ແນະນຳ ຊຶ່ງໄດ້ເອົາໄວ້ໃຕ້ຫົວຂໍ້ນັ້ນ ອາດເອົາໄປໄວ້ໃຕ້ຫົວຂໍ້ນຶ່ງອີກກໍໄດ້ຄືກັນ. ຍ້ອນວ່າບໍ່ເຫັນມີ ຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໃຫ້ນິຍາມກ່ຽວກັບແຕ່ລະພາກແບບຫັດຖຸມ. ຈຶ່ງເຂົ້າໃຈວ່າເຮົາຄວນສະແດງ ບາງຄວາມເຫັນໃນແນວອະທິບາຍດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

(ກ). ພາກຕີລາຄາແມ່ນໃຫ້ຂໍ້ສະຫຼຸບກ່ຽວກັບການເບິ່ງ ແລະເຂົ້າໃຈບັນຫາວ່າອັນໃດຄືກິດຈະ ກຳບູລິມະສິດ ຊຶ່ງໄດ້ອີງໃສ່ຂໍ້ຄົ້ນພົບຜ່ານຂະບວນການກະກຽມ, ແລະ

(ຂ). ພາກກ່ຽວກັບບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ ແລະກາງນັ້ນແມ່ນບົ່ງແຈ້ງບັນດາຈຸດປະສົງສຸດ ທ້າຍ ແລະລະຫວ່າງກາງຕາມອັນດັບ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງບັນລຸຜ່ານກິດຈະກຳບູລິມະສິດ. ການບົ່ງແຈ້ງ ເບົ້າໝາຍຕ່າງໆ ສາມາດຊ່ວຍຊຸມຊົນສາກົນຕີລາຄາຂອບເຂດການປະຕິບັດກິດຈະກຳຜ່ານໄປຄື ແນວໃດ.

(ຄ). ພາກນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດສະເໜີວ່າ ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ແລະສາກົນຄວນເປັນຄື ແນວໃດ ພ້ອມທັງເວົ້າເຖິງວິທີການຍຸດທະສາດ ເພື່ອປະຕິບັດບັນດາຈຸດປະສົງຂອງກິດຈະກຳບູ ລິມະສິດ. ໃນບາງກໍລະນີກໍມີການແນະນຳສະເໜີໃຫ້ມີນະໂຍບາຍສາກົນໃໝ່, ແລະໃນບາງ ບ່ອນກໍໄດ້ສະເໜີໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງວິທີການເຮັດວຽກ, ກໍຄືບູລິມະສິດ ແລະວິໄສທັດ.

(ງ). ພາກກ່ຽວກັບຄວາມສາມາດໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄວນພັນທະນາ ຫຼືສະໜອງໃຫ້ສະຖາບັນຄືແນວໃດ.

(ຈ). ພາກຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ ຊຶ່ງລວມມີທັງເລື່ອງພັດທະນາ ແລະຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໄດ້ຊື້ແຈງໃຫ້ເຫັນບັນດາຂົງເຂດ, ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະປະຕິບັດການທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ວິທີການ ຫຼືເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອປະຕິບັດກິດຈະກຳບູລິມະສິດ.

(ສ). ພາກການປະສານງານ ແລະປົກຄອງເວົ້າເຖິງວິທີການທີ່ບັນຫາຕ່າງໆນັ້ນຄວນດຳເນີນໄປແບບໃດ ໃນເມື່ອມີການວາງແຜນ ແລະປະຕິບັດກິດຈະກຳບູລິມະສິດ.

(ຊ). ພາກທີ່ມີຊື່ວ່າ “ກິດຈະກຳນີ້ພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບລາຍການກິດຈະກຳອື່ນໆ ໃນແຜນດຳເນີນງານໂລກ ນັ້ນມັນພົວພັນກັບພາກນີ້. ແຜນດຳເນີນງານໂລກຖືກອອກແບບມາ ເພື່ອໃຫ້ເປັນແບບແຜນແບບປະສົມປະສານ. ມັນຈະປະຕິບັດຢ່າງເກີດຜົນໄດ້ກໍຕໍ່ເມື່ອກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຊ່ວຍຊູຊຶ່ງກັນ ແລະກັນ. ດັ່ງນັ້ນຜົນສຳເລັດຂອງກິດຈະກຳບູລິມະສິດອື່ນພັນ. ຕົວຢ່າງ, “ ການສືບຕໍ່ໃຫ້ມີການເກັບແນວພັນດັ້ງເດີມ ຊຶ່ງມີຢູ່ປັດຈຸບັນ” (ກິດຈະກຳ 5) ມັນຈະຕ້ອງອີງອາໃສກິດຈະກຳອື່ນໆ ພາຍໃຕ້ວຽກງານ “ສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຄົບຖ້ວນ ເພື່ອຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ (ກິດຈະກຳ 17). ຍ້ອນສະພາບອີງອາໃສ ກັນດັ່ງກ່າວ, ບໍ່ແມ່ນວ່າ ກິດຈະກຳ ທັງໝົດທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອບັນລຸວຽກອະນຸລັກແນວພັນພຶດ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຈາກເຂດ ທຳມະຊາດຂອງມັນ ຈະສາມາດຢູ່ໃຕ້ຫົວຂໍ້ ກິດຈະກຳບູລິມະສິດ ນັ້ນເທົ່ານັ້ນ. ເມື່ອເຫັນວ່າ ມີການອາໃສ ກັນມີຄວາມສຳຄັນພິເສດ, ເພິ່ນກໍເອົາເຂົ້າໃສ່ພາກນີ້.

13.ມີບາງຄັ້ງຄາວ, ບັນດາສະຖາບັນ ຫຼືພາກສ່ວນໃດໜຶ່ງໄດ້ກຳນົດເຖິງກິດຈະກຳຕ້ອງເຮັດ. ເວົ້າຄືແນວນີ້ບໍ່ໃຫ້ໝາຍຄວາມວ່າສະຖາບັນນັ້ນບໍ່ໃຫ້ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບກິດຈະກຳອື່ນໆ. ຂໍ້ອ້າງອີງດັ່ງກ່າວແມ່ນ ພຽງແຕ່ຢາກຍົກໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດບາດສະຖາບັນນັ້ນ ວ່າມັນສຳຄັນ ບົ່ງຊີ້ຂຶ້ນມາເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເບິ່ງຂ້າມສະຖາບັນເລົ່ານັ້ນ ຫຼືອາດຈະເປັນຍ້ອນເຫດຜົນທັງສອງຢ່າງກໍເປັນໄດ້.

ບັນດາໜ້າວຽກ ບຸລິມະສິດ

ການອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາແນວພັນ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ

1. ເຮັດການ ສຳຫລວດຄົ້ນຄ້ວາ ແລະຂຶ້ນບັນຊີ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.
2. ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ວຽກຄຸ້ມຄອງ ແລະປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຢູ່ບ່ອນປູກຝັງທີ່ຟາມ.
3. ຊ່ວຍເຫຼືອຊາວກະສິກອນໃນສະພາບຄັບຂັນ ເພື່ອກອບກູ້ລະບົບກະເສດ.

4. ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການອະນຸລັກໃນຖິ່ນກຳເນີດແນວພັນພືດປ່າດັ້ງເດີມ ໃນຕະກູນພືດທີ່ບູກຝັງແລ້ວ ແລະພືດປ່າເພື່ອນຳໄປຜະລິດເປັນອາຫານ .

1. ການສຳຫລວດ ແລະ ການຂຶ້ນບັນຊີ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ.

14 **ການຕີລາຄາ:** ການອະນຸລັກແບບສົມເຫດສົມຜົນ (ສຳລັບອະນຸລັກແນວພັນດັ້ງເດີມ ແລະພືດ ຢູ່ໃນ ແລະ ນອກຖິ່ນກຳເນີດຕາມທຳມະຊາດຂອງມັນ ໃຫ້ດີຄວນເລີ້ມດ້ວຍການສຳຫລວດ ແລະຂຶ້ນ ບັນຊີຊັບພະຍາກອນທີ່ພວມມີຢູ່. ເພື່ອຂຽນນະໂຍບາຍ ແລະຍຸດທະສາດໃຫ້ລະອຽດ ເພື່ອອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ. ໄດ້ນັ້ນ, ຜູ້ຂຽນແຜນງານ ແຫ່ງຊາດຕ້ອງຮູ້ວ່າຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ມີຢູ່ໃນປະເທດຕົນມີຫຍັງແດ່. ຊຸມປະເທດທີ່ໄດ້ ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນແກ່ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຊີວະນາໆພັນ ໄດ້ຮັບຮູ້ເຫັນພ້ອມນຳວ່າຕົນມີຄວາມຕ້ອງ ການ ແລະຄວາມຮັບຜິດບາງປະການຕໍ່ບັນຫານີ້. ລາຍງານສະພາບພາຍໃນປະເທດຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຍັງຂາດການປະຕິບັດງານແບບເປັນລະບົບໃນຫຼາຍໆພືດ ແລະສາຍພັນປ່າຂອງພືດ.

15**ຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ:** ເພື່ອພິສູດ , ຮູ້ທີ່ຕັ້ງ, ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ຕີລາຄາຄວາມ ສ່ຽງໄພທີ່ມີຕໍ່ ຊະນິດແນວພັນ, ຊະນິດນິເວດ , ແນວພັນ, ແລະ ປະຊາກອນ ຂອງພືດທີ່ເໝາະສຳ ລັບອາຫານ ແລະກະເສດ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງສຳລັບພວກທີ່ຄາດຄະເນວ່າຈະມີການ ນຳໃຊ້.

16.ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຍຸດທະສາດ ການອະນຸລັກຕ່າງໆ ທີ່ກົມກືນ ຊ່ວຍຊຸກັນ (ຕົວຢ່າງ: ຊຶ່ງຊາເບິ່ງຄວາມຈຳເປັນ ແລະສຳຄັນໃນການເກັບອະນຸລັກພັນທຸກຳຢູ່ນອກ ເຂດ ຖິ່ນກຳເນີດທຳມະຊາດຂອງມັນ ແລະຫຼືສືບຕໍ່ອະນຸລັກແນວພັນຢູ່ໃນຖິ່ນກຳເນີດເຂດທຳມະ ຊາດຂອງມັນ) ແລະພັດທະນາບັນດານະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ທີ່ພົວພັນເຖິງການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອ ອາຫານແລະ ການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ.

17.**ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ:** ເພື່ອພັດທະນາບັນດາວິທີການທີ່ເປັນປະໂຫຍດສຳລັບການສຳ ຫລວດ ແລະຂຶ້ນບັນຊີ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

18.**ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ:**ຄວນຖືວ່າວຽກງານສຳຫລວດແລະຂຶ້ນບັນຊີຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ພືດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ແມ່ນບາດກ້າວນຶ່ງໃນຂະບວນການອະນຸລັກ ແລະຄວາມພະຍາ ຍາມຫຼຸດຜ່ອນອັດຕາການສູນເສຍດ້ານຊີວະນາໆພັນ. ບັດສະຈາກບັດໃຈຄວາມສາມາດດ້ານອະນຸ ລັກ ແລະຫຼືນຳໃຊ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວມີຄຸນປະໂຫຍດຫຼຸດໜ້ອຍລົງ. ດັ່ງນັ້ນວຽກງານສຳຫລວດ ແລະ

ຂຶ້ນບັນຊີໃຫ້ດີຈະຕ້ອງພົວພັນເຖິງບັນດາຈຸດປະສົງ ແລະແຜນໃດແຜນໜຶ່ງ ທີ່ພົວພັນເຖິງການອະນຸລັກແນວພັນ ໃນຖິ່ນກຳເນີດດັ້ງເດີມ ຫຼືການເກັບ ແລະນຳໃຊ້ແນວພັນຈາກຖິ່ນອື່ນ

19.ຄວນຮັບຮູ້ວ່າຄວາມຮູ້ທ້ອງຖິ່ນ ແລະພື້ນເມືອງແມ່ນປັດໃຈສຳຄັນໃນກິດຈະກຳສຳຫຼວດ ແລະຂຶ້ນແຜນ ແລະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ບັນຫານີ້ຢ່າງເໝາະສົມ.

20.ຄວາມສາມາດ: ບັນດາປະເທດຄວນສະໜອງ ແລະອາດຕ້ອງການການສະໜັບສະໜູນທາງການເງິນ ແລະວິຊາການເພື່ອສຳຫຼວດ ແລະບັນຊີ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ.

21.ປະເທດຕ່າງໆຄວນສະໜອງ ແລະອາດຕ້ອງການ ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອສາມາດເຂົ້າເຖິງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກຂອງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານພູມສາດ ກໍຄືຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ມີຢູ່ ແລະຕາມແຜນການ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມຕົວຈິງ.

22.ການອົບຮົມ ແລະການສ້າງຄວາມສາມາດຄວນຈັດໃຫ້ມີໂດຍສະເພາະໃນດ້ານຈຳແນກປະເພດພຶດພັນ, ຊີວະສາດດ້ານປະຊາກອນພຶດ, ການນຳໃຊ້ພຶດໃນສັງຄົມມະນຸດ, ແລະການສຳຫຼວດດ້ານນິເວດພາກພື້ນ ແລະການສຳຫຼວດ ລະບົບນິເວດກະສິກຳ

23.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຄວນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອພັດທະນາວິທີການທີ່ດີກວ່າ ເພື່ອເຮັດການສຳຫຼວດ ແລະຕີລາຄາຄວາມຫຼາກຫຼາຍພາຍໃນບັນດາລະບົບນິເວດກະສິກຳ ທັງພາຍໃນແຕ່ລະ ປະເທດ ແລະແຕ່ລະ ຊະນິດແນວພັນ.

24.ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ຄວນເອົາໄປນຳໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄ້ວາເພື່ອກຳນົດໃຫ້ໄດ້ວ່າຊະນິກແນວພັນພຶດພັນເມືອງທີ່ມີສາຍພັນຈາກພຶດພັນວ່າ ມີຈຳນວນຫຼາຍປານໃດແລ້ວທີ່ຢູ່ໃນເຂດປົກປ້ອງ.

25.ການປະສານງານ/ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ: ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍຂອງວຽກປະສານງານຕ້ອງເຮັດພາຍໃນປະເທດ. ການປະສານງານລະດັບພາກພື້ນ ແລະສາກົນຈະແມ່ນເລື່ອງຈຳເປັນ ເພື່ອພົວພັນວຽກງານອະນຸລັກແນວພັນ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແລະແນວພັນ ນອກຖິ່ນອື່ນ ຊຶ່ງມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນ.

26.ຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງສາຍພົວພັນເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງຕາໜ່າງແຫ່ງຊາດ ແລະພາກພື້ນກ່ຽວກັບວຽກງານພຶດ ແລະຜູ້ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳນັກປັບປຸງພັນ ແລະຊາວໄຮ່ນາ ເພື່ອຈຸດປະສົງແຈ້ງຂ່າວ, ຊຶ່ງຊ່ອງທາງ ແລະກຳນົດບູລິມະສິດທັງ

ໝົດຂະບວນການອະນຸລັກ. ບັນດາປະເທດຄວນປະສານຮ່ວມມືໃນວຽກງານສຳຫຼວດ ແລະຂຶ້ນບັນຊີເພື່ອຈະໄດ້ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງພາຍໃນປະເທດຕົນ.

27.ຄວນເພີ່ມທະວີການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງອົງການສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນນັ້ນລວມມີອົງການ FAO, UNEP, UNESCO, IUCN ແລະສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ນານາຊາດ

28.ກິດຈະກຳນີ້ກ່ຽວຂ້ອງມີດັ່ງຫຼໍ່ມານີ້:

- ການສົ່ງເສີມວຽກອະນຸລັກພັນໃນພື້ນທີ່ກຳເນີດ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະພືດປ່າ ສຳລັບຜະລິດອາຫານ.
- ການສະໜັບສະໜູນການບໍລິຫານຢູ່ກັບພື້ນທີ່ຂອງຊາວ ກະສິກອນ ແລະການປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ
- ການສະໜັບສະໜູນການເກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ທີ່ມີ ແຜນການ ແລະເປົ້າໝາຍ.
- ການສືບຕໍ່ໃຫ້ມີການເກັບແນວພັນນອກຖິ່ນ ກຳເນີດ
- ການພັດທະນາລະບົບຕິດຕາມແລະການເຕືອນໄພແຕ່ຫົວທີ່ດ້ານການສູນເສຍຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

2. ການສະໜັບສະໜູນ ວຽກຄຸ້ມຄອງ ແລະປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ ຢູ່ ພື້ນຂອງຊາວ ກະສິກອນ.

29.ການຕີລາຄາ: ການປັບປຸງແນວພັນໃໝ່ ໄດ້ປະສົບຜົນສຳເລັດຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງໃນການຍົກສະ ມັດຕະພາບ ແລະປັບປຸງ ພັນທີ່ມີຄວາມສາມາດຕ້ານທານຕໍ່ສັດຕູພືດ ແລະພະຍາດກໍຄືການຍົກຄຸນ ນະພາບຜະລິດຕະພັນອາຫານ, ໂດຍສະເພາະໃນສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ. ຊາວໄຮ່ນາເລືອກ ປູກແນວພັນໃໝ່ ຍ້ອນເຫດຜົນຫຼາຍຢ່າງ ໃນນັ້ນລວມມີສະພາບຕະຫຼາດ, ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາ ຫານສຳລັບຄອບຄົວ ແລະຄວາມຍືນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ.ແຕ່ມັນເປັນເລື່ອງໜ້າເສຍດາຍທີ່ວ່າ ແນວທາງເລືອກດັ່ງກ່າວນັ້ນ ມັກເປັນຜົນສະທ້ອນໃຫ້ມີສະພາບພັນທຸກຳຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ອີກດ້ານນຶ່ງ ໃນບາງປະເທດມີຊາວກະສິກອນສ່ວນໃຫຍ່ ມີທາງເລືອກຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ຫຼືຍ້ອນຄວາມຈຳເປັນ ໃນຕົວຈິງໄດ້ພາກັນອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາ ຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອ ອາຫານ ແລະການກະສິກຳໂດຍການເລືອກ ແລະເກັບຮັກສາເມັດພັນ ເພື່ອເປັນແນວປູກໃນລະດູການຕໍ່ໄປ. ສ່ວນຫຼວງ ຫຼາຍຊາວໄຮ່ນາຈຳນວນນັ້ນມັກຈະລົງທຶນຕໍ່າ ໃນການຜະລິດ ແລະສ່ວນຫຼາຍກໍຂາດ ຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກຳໃໝ່ທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ຊຶ່ງສາມາດນຳໄປປູກແບບປະ ສົມປະສານກັບແນວພັນປູກ ເພື່ອປັບປຸງຜົນຜະລິດ. ໃນແງ່ປະຫວັດສາດ,ຊາວ ກະສິກອນໃນປະ ເທດພັດທະນາມີຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແນວພັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍໄດ້ປະກອບສ່ວນຊ່ວຍຍົກປະ

ລິມານຜົນຜະລິດ ແລະເຮັດໃຫ້ພຶດຕະກຳສາມາດດັດປັບເຂົ້າ ກັບສະພາບໂດຍຜ່ານຂະບວນການ ເລືອກເຟັ້ນຂອງຊາວໄຮ່ນາ. ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂອງບໍລິສັດແນວພັນທ້ອງຖິ່ນ.

30. ວິທີການເໝາະສົມແລະທີ່ມີຫົວຄິດປະດິດສ້າງດ້ານການປູກຝັງທີ່ມີທ່າແຮງຕໍ່າໃນການຍົກ ຜະລິດຕະພາບແລະ ຕົ້ນທຶນຕໍ່າ ນັ້ນໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍພຽງແຕ່ການປັບປຸງພັນທຸກຳເທົ່ານັ້ນປະກົດວ່າຈະ ຈຳກັດເຊັ່ນດຽວ. ເຖິງປານນັ້ນກໍຕາມ, ສະມັດຕະພາບທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບຄວາມ ພ້ັນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມກົດດັນທີ່ມີຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ. ພາກສ່ວນ ເອກະຊົນ ຫຼືສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາຂອງລັດ ປັດຈຸບັນຍັງບໍ່ມີຄວາມສາມາດຮັບໃຊ້ພົນລະເມືອງຈຳນວນ ຫຼວງຫຼາຍທີ່ດ້ອຍໂອກາດດ້ານເສດຖະກິດນີ້ໄດ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນ. ຫຼາຍໆລັດຖະບານພວມຊອກຫາວິທີ ການໃຫ້ຊາວໄຮ່ນາໄດ້ຮັບສິດ ໂດຍສ້າງລະບຽບກົດໝາຍທີ່ເໝາະສົມ.

31. ບັນດາຂໍ້ລິເລີ່ມສຸມໃສ່ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຝັງແລະການປັບປຸງຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ອາດຈະສາມາດຊ່ວຍ ຊາວກະສິກອນຈຳນວນຫຼວງ ຫຼາຍໄດ້ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມການ ພັດທະນາກະສິກຳ ເພີ່ມຂຶ້ນສິ່ງດັ່ງກ່າວ ມັນກໍຂຶ້ນກັບ ຊາວກະສິກອນເອງ ໃນການຈະຕັດສິນໃຈທີ່ຈະສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍ ແລະໝູນໃຊ້ຜົນຈາກຄວາມ ພະຍາຍາມກຳລັງສືບຕໍ່ ເພື່ອປັບປຸງແນວພັນພຶດດ້ວຍວິທີການຄັດເລືອກແນວພັນຈະນວນຫຼວງຫຼາຍ ກໍຄືດ້ວຍວິທີ ປັບປຸງພັນອື່ນໆ. ແລະກຳຈຳເປັນຕ້ອງຮັບຮູ້ບົດບາດໃຈກາງຂອງເພດຍິງໃນການຜະລິດ ກະສິກຳ ໃນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ. ຄວາມພະຍາຍາມຊ່ວຍກະສິກອນໃຫ້ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍ ກວ່າ ເກົ່າ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ສາມາດຊ່ວຍຊາວໄຮ່ນາໄດ້ໃນຫຼາຍໆຄຸນລັກສະນະຂອງຜະລິດຕະພັນສຳລັບການປູກຝັງ (ເຊັ່ນ ດ້ານຕ້ານທານກັບພະຍາດ ແລະສັດຕູພຶດ) ກໍຄືດ້ານການເພີ່ມທະວີການຜະລິດກະສິກຳ. ຫຼາຍໆ ລັດຖະບານ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດ ລັດຖະບານພວມຄົ້ນຄ້ວາໂຄງການ ແລະສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງວຽກຢູ່ກັບບ່ອນປູກຝັງ ແລະປັບ ປຸງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ. ແຕ່ມັນກໍຍັງມີຫຼາຍໆຄຳຖາມ ສຳຄັນໆດ້ານວິຊາການ ແລະວິທີການຕັ້ງຂຶ້ນຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານ ຄວາມອາດສາມາດຂອງໂຄງການ ເລົ່ານີ້ ປະກົດການດັ່ງກ່າວໄດ້ສະແດງອອກ ໃຫ້ເຫັນວ່າວຽກງານ ການປັບປຸງ ລະບົບ ການຜະລິດ ໃນພື້ນທີ່ ຂອງຊາວກະສິກອນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບຜົນ .

32. ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອເຂົ້າໃຈ ແລະປັບປຸງປະສິດຕິຜົນຫຼາຍກວ່າເກົ່າກ່ຽວກັບການ ອະນຸລັກ, ບໍລິຫານ ແລະປັບປຸງ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ຢູ່ກັບ ພື້ນທີ່ປູກຝັງ. ເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມດຸ່ນດ່ຽງລະຫວ່າງການອະນຸລັກແນວພັນ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແລະແນວພັນນອກ ຖິ່ນກຳເນີດ ຈາກເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ. ເພື່ອປະຕິບັດສິດທິ

ຊາວກະສິກອນ ຕາມກຳນົດໄວ້ໃນມະຕິ 5/89 ຂອງ ອົງການອາຫານ ແລະການກະເສດ ໃນລະດັບ ສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະລະດັບຊາດ. ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມສະເໝີພາບໃນການແບ່ງປັນຜົນປະ ໂຫຍດໄດ້ຈາກ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ຢູ່ກັບ ພື້ນທີ່ປູກຝັງ ດັ່ງທີ່ ໄດ້ລະບຸໄວ້ ໃນສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຊີວະນາໆພັນ. ເພື່ອສະໜັບສະ ໜູນສົ່ງເສີມບັນດາບໍລິສັດ, ລັດ, ເອກະຊົນ ແລະສະຫະກອນກ່ຽວກັບເມັດພັນພືດ ຊຶ່ງແມ່ນສິ່ງທີ່ຕິດ ຕາມມາທີ່ໄດ້ຜົນຈາກການເລືອກເຟັ້ນ ແລະແຜ່ແນວພັນ. ນອກນັ້ນກໍແມ່ນເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ເກີດລະ ບົບແລກປ່ຽນ ແລະສະໜອງແນວພັນນຳກັນແບບປະເພນີຜ່ານມາ.

33.ບັນດາຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມຮູ້ຫຼາຍກວ່າເກົ່າດ້ານ ວິວັດທະນາການ, ວິທີ ການ, ຜົນກະທົບ, ແລະຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະປັບປຸງພືດຢູ່ກັບຟາມ. ເພື່ອພັດທະນາ ແລະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ບັນດາແຜນງານ ແລະຕາໜ່າງສຳລັບຄຸ້ມຄອງ. ແນວພັນພືດ, ສາຍພັນພືດປ່າ ທີ່ເປັນອາຫານ, ພືດອາຫານທີ່ຖືກເກັບກ່ຽວ ແລະບັນດາຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳຢູ່ ພື້ນທີ່ ຂອງຊາວກະສິກອນ. ເພື່ອຂະຫຍາຍບົດບາດຂອງ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ລະ ດັບຊາດ, ພາກພື້ນ ແລະສາກົນລວມເອົາທັງການສະໜັບສະໜູນ ແລະສະໜອງວັດສະດຸໃຫ້ບັນດາ ແຜນງານປັບປຸງຢູ່ບ່ອນປູກຝັງ. ເພື່ອສ້າງແຜນງານ ຢູ່ພື້ນທີ່ ຂອງ ຊາວກະສິກອນ ແລະອົງໃສ່ລະ ບົບທ້ອງຖິ່ນດ້ານຄວາມຮູ້, ສະຖາບັນ ແລະດ້ານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ເພື່ອໃຫ້ມີການ ປະກອບ ສ່ວນຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າໃນການວາງແຜນ, ບໍລິຫານ ແລະການປະເມີນຕີລາຄາ. ເພື່ອໃຫ້ພາກສ່ວນ ສັງຄົມ ແລະ ຂະແໜງການວິທະຍາສາດໃຫ້ຄວາມສົນໃຈຫຼາຍກວ່າເກົ່າກ່ຽວກັບບົດບາດຂອງເພດ ຍິງ ໃນວຽກການຜະລິດ ແລະຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນໃນຄົວເຮືອນ ເຂດຊົນນະບົດ.

34.ນະໂຍບາຍ-ຍຸດທະສາດ: ບັນດາກິດຈະກຳ ໃນພື້ນທີ່ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແມ່ນວິທີການທີ່ ແນ ໃສ່ປັບປຸງແບບແຜນວິທີການປະຕິບັດທີ່ ໃນຊຸມຊົນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ໄດ້ເລືອກມາ. ໜ້າວຽກດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຖືວ່າມັນຈະໄດ້ດຳເນີນໄປແບບປະສົມປະສານກັນ ບໍ່ແມ່ນປ່ຽນແທນໃຫ້ແກ່ບັນດາລະບົບທີ່ເປັນ ທາງການກວ່າ ເພື່ອພັດທະນາ ແນວພັນ ແລະສະໜອງເມັດພັນ. ແບບວິທີເຮັດວຽກກັບຊຸມຊົນຊາວ ໄຮ່ນາຂອງສາກົນຈະຕ້ອງບໍ່ແຂງກະດ້າງຕາຍໂຕ ໂດຍບໍ່ຄວນຈະມີແຜນ ແລະແບບວິທີພຽງແຕ່ນຶ່ງ ດຽວ. ມັນຈຳເປັນຕ້ອງຊອກຫາ ຕົວຢ່າງທີ່ນຳໃຊ້ການໄດ້ດ້ານອະນຸລັກ ແລະ ນຳ ໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງທີ່ຈະອຸ້ມຊູ ວັດທະນາ ທຳ ຂອງ ຊຸມ ຊົນ ພື້ນເມືອງໃຫ້ຍືນຍົງ ພ້ອມທັງປັບປຸງ ຄຸນນະພາບຊີວິດ.

35.ລັດຖະບານທັງຫຼາຍຄວນຄຳນຶ່ງເຖິງແບບແຜນ ວິທີການ ຜະລິດສິ່ງຊຸກຍູ້ທາງເສດຖະກິດ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນໆ ພ້ອມທັງການບໍລິຫານ ການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະການຄົ້ນຄວ້າ ຊຶ່ງ ອາດຈະອຳ ນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງ ແບບໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ການ ປັບປຸງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ.

36.ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ຄວນພິຈາລະນາດ້ານສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ລະບົບຄົ້ນຄວ້າລະດັບຊາດ ໃຫ້ແກ່ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈະໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການ ບັບປຸງພັນ, ລວມທັງຂັ້ນຕອນ ການຄັດ ເລືອກ ແລະນຳມາດັດປັບເພື່ອນຳໃຊ້ລະດັບ ຂັ້ນຊາວບ້ານ.

37.ບັນດາລັດຖະບານ, ອົງກອນໃຫ້ທຶນ, ສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳສາກົນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ອື່ນໆຄວນ ສັງລວມເອົາບັນຫາບົດບາດຍິງຊາຍ ແລະປັດໃຈສັງຄົມ-ວັດທະນະທຳເຂົ້າໃນການອອກ ແບບ ແລະປະຕິບັດ ແຜນງານດ້ານຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະກົດຈະກຳກ່ຽວກັບ ຊັບ ພະຍາ ກອນ ພັນ ທຸ ກຳພຶດເພື່ອອາຫານແລະ ການກະສິກອນ

38.ຄວາມສາມາດ: ຄວນໃຫ້ການອຸ້ມຊູຢ່າງພຽງພໍຕໍ່ສະຖາບັນລະດັບຊຸມຊົນ ແລະກຸ່ມຜູ້ນຳໃຊ້ ໂດຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແບບໄດ້ຜົນແກ່ວຽກງານອະນຸລັກທີ່ ພື້ນທີ່ ຊາວ ກະສິກອນ ແລະບັບປຸງພັນ.

39.ຄວນຄຳນຶງເຖິງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕ່າງໆ ແລະຈຳນວນຊາວກະສິກອນທີ່ຈະຮັບການບໍລິ ການ, ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ແລະສະຖາບັນແຫ່ງຊາດ ແລະສາກົນຄວນພິຈາລະນາຄວາມເໝາະສົມ ໃນເລື່ອງເນື້ອທີ່ດິນ/ແນວພັນ ຂອງ ຊາວກະສິກອນ ເພື່ອ ການຂະຫຍາຍພັນ ແລະ/ຫຼືເພື່ອພັດທະ ນາ ປະຊາກອນສາຍພັນໃໝ່, ນຳເອົາລັກສະນະສະເພາະ ດ້ານ ຂອງ ທ້ອງຖິ່ນ ດັດປັບ ເພື່ອໃຫ້ເກີດ ກົດຈະກຳບັບປຸງ ໃນພື້ນທີ່ ຂອງຊາວ ກະສິກອນ. ຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ໃຊ້ວິທີການ ປະສົມປະສານ ແລະບັບປຸງແບບທາງກ້າວ ແທນທີ່ຈະໃຊ້ວິທີສັບປຸງແທນຢ່າງຟ້າວຝັ່ງ ຂອງ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ໃນພື້ນທີ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ທີ່ມີຢູ່ນັ້ນ. ໃຫ້ຖືແບບແຜນວິທີປະຕິບັດທີ່ຈະສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວໄຮ່ນາ ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າ ແລະທົດລອງແນວພັນ ແລະວັດສະດຸຕ່າງໆ ເພື່ອການ ປູກຝັງຊຶ່ງໄດ້ສະໜອງໄປ ໃຫ້ນັ້ນ, ບໍ່ຄວນສະໜອງໃຫ້ຫຼາຍຈົນ ເກີນໄປເພາະມັນຈະປ່ຽນແທນແຫຼ່ງພັນພຶດ ປົກກະຕິ ທີ່ມີ ຢູ່ນັ້ນ ຫຼືປ່ຽນແທນການບໍລິຫານແນວພັນ ຂອງ ພື້ນທີ່ຊາວ ກະສິກອນ

40.ຄວນພັດທະນາແຜນງານຝຶກອົບຮົມໃນຫຼາຍໆບັນຫາ ເພື່ອໃຫ້ພະນັກງານສົ່ງເສີມ, ອົງການບໍ່ ສັງກັດລັດ ແລະອື່ນໆ ໃດ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະເຮັດໃຫ້ມີກົດຈະກຳຕ່າງໆແບບ ພື້ນທີ່ຊາວ ກະສິກອນ, ລວມທັງດ້ານ ເຕັກນິກ ການຄັດເລືອກ ແລະ ການບັບປຸງພັນທີ່ເໝາະສົມ ຊ່ວຍຊູ ແລະ ບັບປຸງວິທີການທີ່ຊາວໄຮ່ນາ.

41.ຈຸດສຸມຂອງແຜນງານຝຶກອົບຮົມ ຄວນແມ່ນເພື່ອຊ່ວຍຊາວກະສິກອນໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ຄວາມ ຮູ້ ແລະເຕັກນິກໃໝ່ໃຫ້ໄດ້ດີກວ່າເກົ່າຈົນກາຍເປັນນັກວິຊາການ ແລະໃຫ້ຜູ້ຄົນຄ້ວາ ທີ່ມີຄວາມສາ ມາດກວ່າເກົ່າໃນການສະໜັບສະໜູນຊາວໄຮ່ນາ. ການອົບຮົມຄວນແນໃສ່ສີ່ເປົ້າໝາຍ: ນັກວິທະ ຍາສາດ, ພະນັກງານສະໜັບສະໜູນທາງວິຊາການ, ພະນັກງານສົ່ງເສີມ (ລວມທັງອົງກອນບໍ່ສັງກັດ

ລັດ), ແລະກຸ່ມຊາວໄຮ່ນາ. ການສະໜັບສະໜູນວຽກລະດັບສູງຄວນກວມເອົາປະເດັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນຂົງເຂດຊີວະວິທະຍາ ແລະສັງຄົມສາດ ການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານສິ່ງເສີມຄວນແນໃສ່ຍົກລະ ດັບທັກສະໃນການຮູ້ກຳນົດ , ເລືອກເຟັ້ນ ແລະ ປັບປຸງພັນພືດປູກ ແລະຮັກສາແນວພັນໄວ້ທັງນີ້ກໍ ເພື່ອເປັນຂົວຕໍ່ໃຫ້ລະຫວ່າງນັກວິຊາການຂອງສູນຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳແຫ່ງຊາດ ແລະຊາວໄຮ່ນາ.

42.ການອົບຮົມໃຫ້ (ແລະໂດຍ) ຊາວກະສິກອນຄວນເນັ້ນຄວາມສາມາດກຳນົດລັກສະນະ ຂອງ ພືດ, ການເລືອກ / ປັບປຸງພັນ, ນຳໃຊ້ ແລະຮັກສາແນວພັນທ້ອງຖິ່ນໄວ້. ມັນມີຄວາມສຳຄັນ ຫຼາຍທີ່ຕ້ອງພັດທະນາທັກສະຊາວກະສິກອນໃນການຄັດເລືອກພືດພັນໃນສະພາບຮູບຮ່າງລຳ ຕົ້ນ ບໍ່ແມ່ນຈະຮູ້ພຽງແຕ່ພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວພືດເທົ່ານັ້ນ.

43.ແຜນງານຝຶກອົບຮົມຄວນອອກແບບໂດຍມີການສົມທົບຢ່າງໃກ້ຊິດກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິ ກຳແຫ່ງຊາດ ແລະຊາວກະສິກອນ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າພ້ອມທັງຄວນອີງໃສ່ຄວາມຮຽກ ຮ້ອງຕ້ອງການສະເພາະ, ໃນ ມຸມມອງຂອງເຂົາເຈົ້າ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວບໍ່ຄວນຖືເບົາບາດ ບາດ ໃຈ ກາງ ຂອງເພດຍິງຊຶ່ງມີອິດທິພົນແລະນຳພາວຽກການວິວັດທະນາຊຶ່ງສາມາດນຳມາ ເຖິງ ການຜິດ ແຜນງານນັ້ນ ຄວນຄິດເຖິງວິທີການຕ່າງໆ ໃນການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຊີວະສາດ ໂດຍຍິງ ແລະ ຊາຍ, ລວມທັງບັນຫາຄວາມເປັນຫ່ວງຂອງເພດຍິງຕໍ່ການນຳໃຊ້ຫຼາຍຄັ້ງ ແລະຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງ ການດ້ານການປຸງແຕ່ງ ດ້ານຜະລິດຕະພັນພືດ.

44.ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຈຳເປັນມີສີ່ປະເພດຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດພື້ນຖານໃນຫຼາຍໆ ຂະແໜງທີ່ດຳເນີນຢ່າງເປັນລະບົບເຂັ້ມແຂງຄື:

(ກ). ການຄົ້ນຄວ້າ ດ້ານ ການພົວພັນລະວ່າງມະນຸດແລະພືດສາດ ແລະດ້ານສັງຄົມເສດຖະ ກິດ ເພື່ອຈະໄດ້ເຂົ້າໃຈ ແລະວິເຄາະຄວາມຮູ້ຂອງຊາວໄຮ່ນາ, ການເລືອກເຟັ້ນ / ປັບປຸງພັນ ການນຳໃຊ້ ແລະຄຸ້ມ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ຊຶ່ງສອດ ຄ່ອງກັບຄວາມເຫັນດີຂອງຊາວໄຮ່ນາກ່ຽວຂ້ອງ ແລະສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຮຽກຮ້ອງທີ່ນຳໃຊ້ໄດ້ ເພື່ອ ໃຫ້ມີການປົກປ້ອງຄວາມຮູ້ ແລະເຕັກໂນໂລ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.

(ຂ). ການຄົ້ນຄວ້າ ດ້ານ ປະຊາການພືດ ແລະ ການອະນຸລັກເພື່ອເຂົ້າໃຈ ເຖິງໂຄງ ການ ແລະ **olynamics** ຂອງສະພາບນາໆພັນທາງພັນທຸກຳໃນ ພືດພື້ນເມືອງ /ແນວພັນ ຂອງຊາວໄຮ່ນາ (ລວມທັງການຈຳແນກ ປະຊາກອນພືດ, ພັນທຸກຳພືດ, ລະດັບການປັບປຸງພັນ, ແລະຄວາມ ກົດດັນໃຫ້ຕ້ອງຄັດເລືອກ ແນວພັນພືດ);

(ຄ). ການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອປັບປຸງພືດ , ລວມທັງການຄົ້ນຄວ້າດ້ານ ການຄັດເລືອກພືດແບບເປັນກຸ່ມ ແລະການປະສົມພັນ ແບບງ່າຍດາຍ ເພື່ອຈຸດປະສົງເພີ່ມ ຜະລິດຕະພາບ ແລະເພື່ອຈະບໍ່ມີການສູນເສຍຄວາມຫລາກຫລາຍຂອງຊີວະນາໆພັນຫຼາຍເກີນ ໄປ.

(໘). ຈະສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະສຶກສາດ້ານການສົ່ງເສີມ ພຶດ ທີ່ບໍ່ຄ່ອຍຮູ້ກັນດີ ລວມທັງ ວຽກງານຜະລິດການຕະຫຼາດ ແລະແຈກຢາຍເມັດພືດ.

45.ເມື່ອໃດທາກພໍປະຕິບັດໄດ້ ການຄົ້ນຄ້ວາວິທະຍາສາດຄວນຄວບຄູ່ໄປກັບກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຢູ່ ກັບ ພື້ນທີ່ ຂອງຊາວ ກະສິກອນເພື່ອໃຫ້ເນື້ອໃນ ແລະຈຸດປະສົງຂອງວຽກຄົ້ນຄ້ວານັ້ນເປັນທີ່ເຂົ້າໃຈ ແລະຮັບຮູ້ເປັນຢ່າງດີ. ການຄົ້ນຄ້ວາຄວນຊ່ວຍຊູ້ໃຫ້ແກ່ວຽກງານຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນລາຄາ ແລະ ປັບປຸງວຽກດຳເນີນຢູ່ຟາມ. ການຄົ້ນຄ້ວາຄວນດຳເນີນໄປໃນຮູບແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະປະສານ ສົມທົບເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຕິດຕໍ່ ແລະຮ່ວມມືລະຫວ່າງປະຊາຊົນໃນຊຸມນະບົດ ແລະພະນັກງານ ຈາກບັນດາສະຖາບັນແຫ່ງຊາດ. ເມື່ອໃດທາກຈຳເປັນ ແລະເຫັນວ່າເໝາະກໍຄວນເອົາສະຖາບັນ ອື່ນໆ ເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມ.

46.ຄວນພັດທະນາວິທີການ ແລະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ວຽກງານເກັບກຳ ແລະສ້າງສາຍພົວພັນລະ ຫວ່າງ ການອະນຸລັກໃນຖິ່ນກຳເນີດ ຂອງພື້ນທີ່ ຊາວກະສິກອນ ແລະການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານສວນ ແລະການອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນພືດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ກັບທະນາຄານ ເຊື່ອພັນ ແລະສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາລະດັບຊາດ ແລະພາກພື້ນ.

47.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ວຽກປະສານງານລະດັບຊາດ ແລະສາກົນໃນ ພາກພື້ນນີ້ຄວນຈະ ເອື້ອອຳນວຍ ແລະສົ່ງເສີມໃຫ້ຊຸມຊົນມີຂໍ້ລິເລີ່ມສະເໜີແຜນງານ ຂອງຕົນຂຶ້ນ. ໂຄງການຂະໜາດ ນ້ອຍລະດັບພື້ນຖານຄວນໄດ້ຮັບບູລິມະສິດໄດ້ຮັບທຶນ ແລະການສະໜັບສະໜູນກ່ອນ. ຄວນໃຫ້ບູ ລິມະສິດ ແກ່ຊາວໄຮ່ນາທີ່ມີໂຄງການເຕັກນິກ ທີ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ສືບຕໍ່ມີສະພາບຫຼາກຫຼາຍທີ່ມີຢູ່ກ່ອນ ແລ້ວ ແລະຢາກໃຫ້ມີການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງຊຸມຊົນກັບສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ. ພາຍໃຕ້ເງື່ອນ ໄຂທີ່ໄດ້ຮັບຜົນເປັນໜ້າພໍໃຈ, ແຜນງານເລົ່ານັ້ນຄວນຈະແກ່ຍາວດົນສົມຄວນ (10 ປີ ຫຼືຫຼາຍກວ່າ) ເມື່ອຈະເຫັນຜົນ.

48.ໃນຄວາມພະຍາຍາມນັ້ນ ຄວນປະສານຢ່າງໃກ້ຊິດກັບສະຖາບັນ ຂະແໜງການຄົ້ນຄ້ວາ ກະສິກຳແຫ່ງຊາດ. ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນຕ່າງໆ, ລວມທັງສະຖາບັນແຫລ່ງ ແຫລ່ງ ພັນທຸ ກຳພຶດ ນານາຊາດ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ແລະການຈັດຕັ້ງຊາວໄຮ່ນາ. ເມື່ອໃດທາກ ເປັນໄປໄດ້ຄວນມີ ແຜນງານຮ່ວມກັບອົງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອ ການພັດທະນາ, ແຜນການສະຫະປະຊາຊາດ ສົ່ງແວບລ້ອມ, ກອງທຶນ ກະສິກຳ ເພື່ອ ການ ພັດ ທະນາ ສາກົນ, ແລະທະນາຄານໂລກ.

49.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຄົບຊຸດດ້ານຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການ ກະສິກຳ
- ການສະໜັບສະໜູນວຽກເກັບ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການ ກະສິກຳ ທີ່ມີແຜນການ ແລະຈຸດສຸມ.
- ພັດທະນາຕະຫຼາດໃໝ່ສຳລັບ ແນວພັນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຜະລິດຕະພັນ “ຮັ່ງມີດ້ານຄວາມ ຫລາກຫລາຍ”
- ຂະຫຍາຍການ ກຳນົດຄູນລັກສະນະ ແລະປະເມີນຕີລາຄາ ພ້ອມທັງຈຳນວນ ແນວພັນທີ່ເກັບມາ ຕົ້ນຕໍເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການນຳໃຊ້.
- ເພີ່ມທະວີວຽກງານດ້ານ ການສົ່ງເສີມ ແລະ ການຂະຫຍາຍພື້ນຖານ ດ້ານພັນທຸກຳ
- ສົ່ງເສີມກະສິກຳແບບຍືນຍົງຜ່ານ ຄວາມຫລາກຫລາຍດ້ານ ແນວພັນ ແລະໃຫ້ມີ ການໂຄສະນາ ດ້ານຄວາມຫລາກຫລາຍ ຂອງດ້ານ ຢ່າງກວ້າງຂວາງກວ່າເກົ່າ.
- ສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະການຕະຫຼາດພຶດພັນ ແລະແນວພັນ ພຶດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ເຕັມສ່ວນ
- ສະໜັບສະໜູນການຜະລິດ ແລະແຈກຈ່າຍເມັດພຶດ.

3. ຊ່ວຍເຫຼືອຊາວກະສິກອນໃນສະພາບຄັບຂັນ ເພື່ອກໍ່ສ້າງຄົນລະບົບກະສິກຳ

50.ການຕີລາຄາ: ໃນໂລກທັນສະໄໝໃນທຸກວັນນີ້ ໂດຍສະເພາະໃນຊຸມປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ມວນຊົນກຳລັງຕົກຢູ່ໃນສະພາບຄວາມສ່ຽງ ແລະການເປັນເຍື່ອຂອງໄພພິບັດທຳມະຊາດ, ການສູ້ ຢັນກັນໃນສັງຄົມ ແລະສົງຄາມ. ບັນຫາຕ່າງໆ ແລະຄວາມເຈັບປວດດັ່ງກ່າວກາຍເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ອັນໃຫຍ່ສຳລັບການດຳລົງຄົງໂຕຂອງລະບົບກະສິກຳທັງຫຼາຍ.ແນວພັນ ພຶດທີ່ໄດ້ ບັບຕົວແລ້ວ ຖືກ ສູນເສຍ ແລະບໍ່ສາມາດກູ້ຄືນໄດ້ຢູ່ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ. ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານອາຫານພ້ອມທັງການນຳ ເຂົ້າແນວພັນຕ່າງໆ ຊຶ່ງສ່ວນຫຼາຍບໍ່ສາມາດດັດປັບໄດ້ ຈຶ່ງສາມາດເຮັດໃຫ້ ຜະລິດຕະພາບ ຕ່ຳກວ່າ ເກົ່າເປັນເວລາຫຼາຍປີ. ໃນໄລຍະທີ່ມີຄວາມພະຍາຍາມແກ້ໄຂວິກິດສະເພາະໜ້ານັ້ນ, ໃດ້ມີຄວາມ ພະຍາຍາມແກ້ໄຂ ບັນຫາດັ່ງກ່າວນັ້ນໄດ້ເຮັດໃຫ້ສະພາບອິດທິວຮ້າຍແຮງກວ່າເກົ່າອີກ, ທຳລາຍ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະເຮັດໃຫ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫ້ທຶນເພີ່ມ ຂຶ້ນເປັນເວລາດົນນານ ພາບຫຼັງວິກິດການ. ຜົນສະທ້ອນຈາກການທີ່ ແນວພັນພຶດພັນເມືອງ / ແນວ ພັນຂອງຊາວໄຮ່ນາໄດ້ສູນຫາຍໄປໃນໄລຍະການແກ້ຍາວຄວາມສັບສົນວຸ້ນວາຍແລະເຫັນໄດ້ໃນ ການອະນຸລັກແນວພັນນອກ ຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ ບໍ່ແມ່ນຢູ່ໃນແຕ່ປະເທດທີ່ມີ ວິກິດການ. ຖ້າຫາກມີການ ຂະຫຍາຍພັນຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ລຳຕົ້ນພຶດປະເພດນີ້ ສາມາດກັບຄືນ ສູ່ສະ ພາບເກົ່າ ເພື່ອຊ່ວຍປະກອບ ຄືນເປັນ ເບິ່ງໄມ້ແນວພັນພຶດ ທີ່ໄດ້ດັດປັບພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນມາແລ້ວ ຊຶ່ງສິ່ງດັ່ງກ່າວເປັນອົງປະກອບສຳຄັນ ເພື່ອໃຫ້ມີລະບົບກະສິກຳແບບຍືນຍົງໄດ້. ການມີຄູ່ຮ່ວມງານ ແມ່ນສຳຄັນຫຼາຍ ຕໍ່ ໜ້າວຽກດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງໃນນັ້ນສາມາດລວມທັງລັດຖະບານ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ ສັງກັດລັດ.

51.ບັນດາຈຸດປະສົງຍາວນານ: ເພື່ອຊ່ວຍຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊາວໄຮ່ນາ ແລະປະຊາຊົນ ໃນຊົນນະບົດ ໃຫ້ມີທາງເລືອກ ແບບຍືນຍົງ ດ້ານການກະສິກໍາ ຜ່ານການປົວແປງຄືນລະບົບກະສິ ກໍາໂດຍອີງອາໄສໃສ່ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາທີ່ໄດ້ປັບຕົວກັບທ້ອງຖິ່ນມາແລ້ວ ຊຶ່ງລວມໃນນັ້ນ ກໍ ມີທັງ ການກໍ່ສ້າງແນວພັນ ຄົນໃໝ່ທີ່ເຄີຍ ມີຢູ່ແລ້ວແຕ່ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາພືດ ເພື່ອອາ ຫານ ແລະການກະສິກໍາໄດ້ຖືກສູນເສຍຍ້ອນເກີດໄພພິບັດ.

52.ບັນດາຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອສ້າງຄວາມສາມາດ ດ້ານການສະໜອງເມັດພັນ ພືດ ໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງຈໍາເປັນສໍາລັບຊ່ວຍສ້າງ ພື້ນຄົນໃໝ່ລະບົບກະສິກໍາພື້ນເມືອງຢູ່ຕາມເຂດ ຊຶ່ງຖືກ ກະທົບຈາກໄພທໍາມະຊາດ, ສົງຄາມ ແລະການຕໍ່ສູ້ພາຍໃນປະເທດ.

53.ເພື່ອສ້າງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໄຫ້ແກ່ ສະຖາບັນ ແລະກົນໄກ ທີ່ກ່ຽວພັນ ການຍຸດຄອງ ແລະ ການຂະຫຍາຍພັນໃໝ່ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

54.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ລັດຖະບານໂດຍຮ່ວມມືກັບການຈັດຕັ້ງໃໝ່ຂອງຊາວກະສິກອນ ກ່ຽວ ຂ້ອງ ແລະຊຸມຊົນກໍ່ຄືອົງການ ສປຊ ແລະການຈັດຕັ້ງພາກພື້ນ, ລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະບໍ່ ສັງກັດລັດຄວນມີນະໂຍບາຍອັນຈໍາເປັນໃນແຕ່ລະໆດັບ ຊຶ່ງຈະບໍ່ເປັນອຸປະສັກໃຫ້ແກ່ການປະຕິ ບັດກິດຈະກໍາ ເພື່ອຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານໃນກໍລະນີມີໄພພິບັດ.

55.ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍທາງ ດ້ານ ພັນທຸກໍາ, ບັນດາລັດຖະບານຄວນຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມ ສາມາດ ພື້ນຄົນ, ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກໍາ ຢູ່ນອກປະເທດຕົນ ເອງເຊັ່ນຢູ່ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຂອງປະເທດໃກ້ຄຽງ, ແລະ/ຫຼື ທະນາຄານເຊື້ອພັນ, ຂົງເຂດ ຫຼືສາ ກົນ ແລະຢູ່ໃນຕາໜ່າງ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ພືດ . ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີ ການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກໍາເນີດ ນອກປະເທດທີ່ກໍາລັງຖືກຜົນກະທົບກໍຄວນຈັດໃຫ້ມີ ການເກັບພັນພື້ນເມືອງ ໃນປະເທດແບບສຸກ ເສີນ ແລະໄວທີ່ສຸດທີ່ຈະໄວໄດ້ ເມື່ອໃຫ້ສາມາດ ຂະຫຍາຍພັນ ສໍາລັບເອົາມານໍາໃຊ້ໂດຍທັນທີ ແລະອາດອະນຸລັກໄວ້ໃນ ປະເທດ ,ໄວ້ນອກຖິ່ນກໍາເນີດສາກົນ ສໍາລັບການນໍາໃຊ້ໃນອານາຄົດ.

56.ຄວາມອາດສາມາດ: ອົງການ ອາຫານແລະການກະເສດ ຄວນເຮັດສັນຍາກັບສະຖາບັນທີ່ ເໝາະສົມ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ແມ່ນເຮັດກັບບັນດາ ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າກະສິກໍາ ແຫ່ງຊາດ ແລະສາ ກົນເພື່ອຮັບຮ້ອນໃຫ້ໄດ້ມາ ແລະ ຂະຫຍາຍ, ປົວແປງ ແລະສະໜອງວັດຖຸພັນ ແກ່ຊຸມປະເທດທີ່ມີ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ. ບັນດາສະຖາບັນເລົ່ານັ້ນ ຄວນຮັບປະກັນວ່າຕົນເອງມີຄວາມສາມາດ ພຽງພໍ ເພື່ອບັນລຸໜ້າວຽກນັ້ນ. ການຮ່ວມມືກັບບັນດາ ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະເອກະຊົນ ເພື່ອ

ສາມາດເປັນອົງປະກອບສຳຄັນໃນການແຈກຢາຍຢ່າງເໝາະສົມດ້ານແນວພັນທີ່ປັບຕົວໄດ້ກັບ
ຂົງເຂດທີ່ພວມປົວແປງຈາກໄພພິບັດ.

57. ຕ້ອງສ້າງລະບົບຂ່າວສານຕ່າງໆໃຫ້ພຽງພໍ ເພື່ອຈະກຳໄດ້ວ່າ ແນວພັນໃດ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ
ຕິດຕາມ ປະເມີນເພື່ອ ແນະນຳໃຫ້ມີການນຳໄຊ້.

58. ລັດຖະບານຄວນພິຈາລະນາໃຫ້ມີກອງທຶນພຽງພໍ ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນວຽກ ຂະຫຍາຍ ເມັດພັນພືດ
ແລະລິເລີ່ມກິດຈະກຳອື່ນໆ ເພື່ອຕອບໂຕ້ກັບເຫດການສຸກເສີນ, ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ເຂົ້າເຖິງກອງທຶນສຸກ
ເສີນສາກົນແລ້ວ, ລັດຖະບານອາດສາມາດວາງແຜນຢ່າງມີປະສິດຕິຜົນ ເພື່ອຈະໄດ້ກວມເອົາກິດ
ຈະກຳ ທີ່ພົວພັນ ເຖິງການສ້າງຄືນ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພືດເພື່ອ ອາຫານ ແລະການກະສິກຳ
ຫຼັງຈາກໄດ້ມີວິກິດການ.

59. ບັນດາລັດຖະບານຄວນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊາວໂຮ່ນາ ເພື່ອຈະໄດ້ສູ້ ແລະແກ້ໄຂໄພພິ
ບັດ ໂດຍ ການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ ມີຕາໜ່າງສະໜອງແນວພັນທ້ອງຖິ່ນຄືນໃໝ່.

60. ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຄວນທົບທວນຄືນປະສົບການຜ່ານມາກໍຄືທາງເລືອກຕ່າງໆ ທີ່
ໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນມາ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍ ການຕຽມພ້ອມເພື່ອ ກອບກູ້ອະນຸລັກແນວພັນ ນອກຖິ່ນ
ກຳເນີດ ແລະການເກັບເມັດພັນ ແບບສຸກເສີນໃນຍາມມີໄພພິບັດ ລວມໃນນັ້ນກໍມີ ສະພາບສົງ
ຄາມ, ການສູ້ຮົບແຂ່ງແຍ້ງໃນສັງຄົມ, ອຸບປະຕິເຫດອຸດສາຫະກຳ ແລະໃນທຳຊາດ. ຄວາມພະຍາ
ຍາມດັ່ງກ່າວສາມາດເກີດຄຸນປະໂຫຍດໄດ້ຈາກການປະສານງານຢ່າງໃກ້ຊິດ ລະຫວ່າງຊຸມລັດຖະ
ບານບັນດາປະເທດທີ່ຖືກກະທົບ, ລັດຖະບານຜູ້ໃຫ້ທຶນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ເອກກະຊົນ,
ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະເສດແຫ່ງຊາດ, ໃນຂົງເຂດ ແລະສາກົນ, ຕາໜ່າງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳໃນຂົງ
ເຂດກໍຄືອົງກອນລະຫວ່າງລັດຖະບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊັ່ນ ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ, ແຜນ
ງານ ສະບຽງອາຫານໂລກ, ຫ້ອງການ ຄະນະກຳມາທິການຂັ້ນສູງຂອງ ຜູ້ຫລີ້ໄພ ແລະ
ຫ້ອງການປະສານງານ ດ້ານໄພພິບັດ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ.

61. ການປະສານງານ/ບໍລິຫານປົກຄອງ: ແຜນງານນີ້ຄວນແມ່ນອົງການ ອາຫານ ແລະ ການ ກະ
ເສດ ເປັນຜູ້ປະສານໃນແງ່ບໍລິຫານປົກຄອງ ໂດຍຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ ແຜນງານສະບຽງ ອາ ຫານ
ໂລກຫ້ອງການ ຄະນະ ກຳມາທິການ ຂັ້ນສູງ ຂອງຜູ້ຫລີ້ໄພ, ຫ້ອງການປະສານງານ ຂອງອົງການ
ສະຫະປະຊາຊາດ ດ້ານໄພພິບັດ, ສະຖາບັນ ແຫ່ງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ສາກົນ, ສູນຄົ້ນຄ້
ວາການກະເສດແຫ່ງຊາດ ແລະລະຫວ່າງຊາດ, ບັນດາຕາໜ່າງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ໃນ
ພາກພື້ນ, ບັນດາລັດຖະບານຂອງປະເທດທີ່ຖືກກະທົບ, ປະເທດໃຫ້ທຶນ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ.

62.ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີການສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ ເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນປະເທດໃຫ້ທຶນ ແລະ ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ທີ່ ບັບຕົວໄດ້ ເພື່ອຈຸດປະສົງຊ່ວຍເຫຼືອບັນເທົາ ແລະ ປົວແປງ ແລະ ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ພາກສ່ວນ ດັ່ງກ່າວຮູ້ກ່ຽວກັບແຜນງານນີ້. ຄວາມພະຍາຍາມນີ້ຄວນຈະຊ່ວຍເພີ່ມທະວີຄວາມຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງ ມີການຂະຫຍາຍ ບັນດາແນວພັນເທົາຕົວ ຢ່າງປອດໄພ ຈາກປະເທດອື່ນ.

63.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງສະນິດແໜ້ນກັບ:

- ເຮັດໃຫ້ ການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ມີອີກຕໍ່ໄປ
- ສ້າງຕັ້ງລະບົບມູນຂ່າວສານທີ່ກ້ວາງຂວາງຄົບຖ້ວນສຳລັບບັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ
- ສົ່ງເສີມໃຫ້ມະຫາຊົນມີຄວາມສຳນຶກກ່ຽວກັບການອະນຸລັກ ແລະ ນຳໄປໃຊ້ຄຸນຄ່າຂອງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ.

4.ການສົ່ງເສີມການອະນຸລັກສາຍພັນພືດປ່າແລະແນວພັນພືດປ່າໃນຖິ່ນກຳ ເນີດ ຮັບໄຊ້ ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ.

64.ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານພັນທຸກຳຊີວະນາໆພັນ ນີ້ອັນໄດ້ມາຈາກມີການສຳຜັດ ກັນໄດ້ສ້າງໃຫ້ມີ ຊີວະນາໆພັນໃໝ່ເກີດຂຶ້ນຊຶ່ງມັນກໍເປັນອົງປະກອບສຳຄັນດ້ານເສດຖະກິດບົ່ມຊ້ອນຂອງແລະບົບ ນິເວດຕ່າງໆແລະບໍ່ສາມາດສືບຕໍ່ຍືນຍົງຕໍ່ໄປໄດ້ແຕ່ພຽງໃນສະພາບການອະນຸລັກແນວພັນພືດນອກ ຖິ່ນກຳເນີດ. ສຳລັບ ປະຊາກອນ ຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະບໍ່ຫາໄດ້ຢູ່ບ່ອນ ອື່ນນັ້ນເມື່ອໃດຫາກເຫັນວ່າມັນຕົກໃນສະພາບສ່ຽງໄພແລ້ວເມື່ອນັ້ນກໍຕ້ອງປົກປ້ອງມັນແບບການ ອະນຸລັກແນວພັນໃນຖິ່ນ ກຳເນີດ. ຈຳນວນ 8,500 ສວນອຸດທະຍານໂລກ ແລະເຂດປົກປ້ອງສ່ວນ ຫຼວງຫຼາຍໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາໂດຍບໍ່ຄ່ອຍຈະໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຄວາມເປັນຫ່ວງເປັນໃຍສະເພາະເຈາະຈົງ ໃນດ້ານການອະນຸລັກແນວພັນພືດປ່າເພື່ອເປັນອາຫານ. ແຜນບໍລິຫານ ການຄຸ້ມຄອງເຂດປົກປ້ອງ ແລະອື່ນໆນັ້ນ ປົກກະຕິແລ້ວຈະບໍ່ກວ້າງພໍ ເພື່ອອະນຸລັກຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງພັນທຸກຳຂອງ ຊະນິດແນວພັນ ເພື່ອຈະໄດ້ຊ່ວຍຊູໃຫ້ມີຮູບແບບອະນຸລັກອື່ນໆ.

65.ຫຼາຍເຂດປົກປ້ອງໄດ້ຕົກໃນສະພາບຄວາມສ່ຽງ ຊຸດໂຊມ ແລະຖືກທຳລາຍ. ຮ້າຍແຮງ ໄປ ກ່າວ ນັ້ນ ຄື ໃນເຂດປົກປ້ອງເລົ່ານັ້ນ ປັດຈຸບັນມັນບໍ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຫຼາຍໆ ຊະນິດແນວພັນ ຢ່າງ ກ້ວາງຂວາງພຽງພໍໃນແງ່ພູມສາດກໍຄືໃນແງ່ຊີວະສາດ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງຖືວ່າມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໃຫ້ມີ ການອະນຸລັກພາຍໃນເຂດປົກປ້ອງໄປພ້ອມໆກັບຕ້ອງມີມາດຕະ ການ ທີ່ ແນ ໃສ ການ ອະ ນຸ ລັກ ຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍທາງພັນທຸກຳທີ່ຢູ່ນອກເຂດເລົ່ານັ້ນ.ການອະນຸລັກແນວພັນໃນຖິ່ນກຳ ເນີດ ດັ່ງ

ເດີມ ໝາຍເຖິງການວາງແຜນທີ່ຄົບຖ້ວນ ຊຶ່ງມີທັງດ້ານປົກປ້ອງ, ຜະລິດ ແລະອະນຸລັກຮັກສາພັນທຸກຳທີ່ເຮັດໄປແບບຄວບຄູ່ກັນ.

66.ຈຸດປະສົງຍາວນານ:ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ການອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳຂອງສາຍພັນພືດປ່າ ແລະພືດພັນປ່າ ເພື່ອໃຊ້ເປັນອາຫານ ຢູ່ໃນເຂດປົກປ້ອງ ກໍຄືຢູ່ເຂດອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງວ່າເປັນເຂດປົກປ້ອງ.

67.ຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອລິເລີ່ມ ການວາງແຜນ ແລະຄຸ້ມຄອງ ຊຶ່ງຄຳນຶງເຖິງ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າ ສຳລັບເປັນອາຫານ. ເພື່ອກຳນົດຢ່າງຈະແຈ້ງວ່າ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າ ສຳລັບເປັນອາຫານອື່ນໃດທີ່ຕ້ອງປົກປ້ອງ ໃນເຂດຖິ່ນກຳເນີດຂອງມັນ. ເພື່ອສະສົມຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຂອງຜູ້ຍິງ ໂດຍສະເພາະວ່າເຂົາເຈົ້າໃຊ້ພືດປ່າ ສຳລັບເປັນອາຫານ ແລະເປັນແຫຼ່ງລາຍຮັບ ແລະອາຫານຄືແນວໃດ.

68.ເພື່ອເຂົ້າໃຈໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າກ່ຽວກັບບົດບາດ ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພືດເພື່ອ ອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ທີ່ມີຕໍ່ເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ, ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ແລະສະພາບຍືນຍົງຂອງສິ່ງແວດລ້ອມມີຄືແນວໃດ. ເພື່ອປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະວາງແຜນ ແລະເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມກົມກືນສອດຄ່ອງລະຫວ່າງການອະນຸລັກ ແລະການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງພາຍໃນສວນອຸດທະຍານ ແລະເຂດປົກປ້ອງຕ່າງໆ ໂດຍນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆ ໃຫ້ກ້ວາງຂວາງກວ່າເກົ່າໃນຂະບວນການນີ້.

69.ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະປະສານງານໃຫ້ໄດ້ດີກວ່າເກົ່າລະຫວ່າງ ບັນດາສະຖາບັນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເຮັດວຽກງານອະນຸລັກພັນ ພື້ນເມືອງ ກໍຄືວຽກຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ດິນພາຍໃນຊາດກໍຄືໃນຂົງເຂດ. ເພື່ອອະນຸລັກຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳຂອງ ຊະນິດແນວພັນ ເພື່ອໃຫ້ມັນກົດເກນ ສອດຄ່ອງກັບວຽກອະນຸລັກອື່ນໆ.

70.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ໂດຍອີງຕາມເຄື່ອງມືນິຕິບັນຍັດແຫ່ງຊາດ ແລະດ້ວຍການຮ່ວມມືກັບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ແລະອົງການໃນພາກພື້ນ, ລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ພ້ອມທັງຈະຄຳນຶງ ເຖິງຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ ຂອງຊາວໄຮ່ນາ ແລະ ຊຸມຊົນຢູ່ໃກ້ກັບເຂດປົກປ້ອງ, ລັດຖະບານຄວນ:

(ກ) ໃນບັນດາຈຸດປະສົງ ແລະບູລິມະສິດຂອງວຽກງານອຸດທະຍານແຫ່ງຊາດ ແລະປ່າປົກປ້ອງໃຫ້ລວມມີເລື່ອງອະນຸລັກຢ່າງເໝາະສົມຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານແລະກາ

ນ ກະສິກຳຊຶ່ງຈະກວມເອົາທັງພັນຫຍ້າທີ່ເໝາະສົມ , ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ຊະນິດແນວພັນພືດ ເພື່ອເປັນອາຫານທີ່ເກັບໄດ້ໃນປ່າ.

(ຂ) ຄົ້ນຄິດເຖິງບັນຫາ ເຊື່ອມປະສານ ວຽກງານອະນຸລັກ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ເຂົ້າໃນບັນດາແຜນນຳໃຊ້ດິນ ແຫ່ງຊາດ.

(ຄ) ສະໜັບສະໜູນການເສີມສ້າງບັນດາຈຸດປະສົງລະດັບຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ເກີດການຄຸ້ມຄອງເຂດປົກປ້ອງ ໂດຍໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງກວ້າງຂວາງສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃຫ້ມີກຸ່ມຄົນທີ່ ອາໄສພັນພືດປ່າ ເພື່ອຜະລິດອາຫານຫຼາຍທີ່ສຸດ ຖ້າຫາກ ເປັນໄປໄດ້.

(ງ) ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເພື່ອ ກໍ່ສ້າງບັນດາຄະນະທີ່ປຶກສາ ທີ່ເໝາະສົມກັບລະດັບຕ່າງໆ ຊຶ່ງບ່ອນໃດຫາກເຫັນວ່າເໝາະຈົ່ງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຊາວໄຮ່ນາ, ຊຸມຊົນພື້ນເມືອງ, ນັກວິທະຍາສາດຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຫົວໜ້າຊຸມຊົນ ເພື່ອຈະໄດ້ນຳພາວຽກຄຸ້ມຄອງເຂດປົກປ້ອງໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບຫຼັກການແຫ່ງຊາດ.

(ຈ) ຮັບຮູ້ບັນດາສິດຂອງຊຸມຊົນພື້ນເມືອງ ທີ່ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອ ອາຫານແລະ ການ ກະສິກຳ ພາຍໃນເຂດປົກປ້ອງ.

(ສ) ຮັບຮູ້ວ່າຜູ້ຍິງເປັນແຫຼ່ງຄວາມຮັບຮູ້ສຳຄັນກ່ຽວກັບຄວາມເປັນໄປໄດ້ດ້ານການອະນຸລັກແນວພັນພື້ນເມືອງໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ.

(ຊ). ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຊຸມຊົນພື້ນເມືອງ ແລະ ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າເພື່ອເປັນອາຫານທີ່ຢູ່ໃນເຂດປົກປ້ອງ, ຫຼືຢູ່ທີ່ບ່ອນມີການຮັບຮູ້ບັນດາສິດຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງດັ່ງເດີມ;

(ຍ) ສຳຫຼວດເບິ່ງຄືນບັນດາ ຂໍ້ຮຽກຮ້ອງທີ່ໄດ້ຖະແຫຼງອອກໄປ ຊຶ່ງພົວພັນເຖິງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງມີຢູ່ເພື່ອຈະໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນການຕີລາຄາຜົນກະທົບທີ່ພົ້ນໄປໄດ້ຂອງກິດຈະກຳໄດ້ສະເໝີໃນວຽກງານຊີວະນາໆພັນທ້ອງຖິ່ນ. ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະ ການກະເສດ. ໂດຍສະເພາະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສາຍພັນພືດປ່າປ່າ

(ດ) ເອົາບັນດາຈຸດປະສົງການອະນຸລັກພັນທຸກຳເຂົ້າໃນວຽກບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງຕໍ່ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າເພື່ອຜະລິດອາຫານທີ່ມີຢູ່ເຂດປົກປ້ອງ ແລະ ໃນເຂດຊັບພະຍາກອນອື່ນໆທີ່ມີການຄຸ້ມຄອງ.

71. ບັນດາລັດຖະບານໂດຍຮ່ວມມືກັບອົງການ ສປຊ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກໍ່ຄືອົງການລະຫວ່າງລັດ ແລະ ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ພ້ອມທັງຊຸມຊົນຊາວໄຮ່ນາ, ພື້ນເມືອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນທີ່ອາໄສຢູ່ເຂດທີ່ບໍ່ແມ່ນເຂດປົກປ້ອງ ຖ້າຫາກພົ້ນໄປໄດ້ ແລະ ເຫັນວ່າເໝາະສົມຄວນ:

(ກ) ສ້າງຕັ້ງວຽກອະນຸລັກ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າເພື່ອຜະລິດອາຫານ ແລະ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນອົງປະກອບນອນໃນແຜນການນຳໃຊ້ດິນ.

(ຂ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ອະນຸລັກ ແລະຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະພືດປ່າເພື່ອຜະລິດເປັນອາຫານ, ແລະໃຫ້ໂອກາດເຂົາເຈົ້າໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຕັດສິນໃຈໃນວຽກດ້ານອະນຸລັກ ແລະຄຸ້ມຄອງພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ.

72. ເຫັນວ່າ ມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ການໃຊ້ ນະໂຍບາຍເຂດປົກປ້ອງຄວນຈະສົ່ງເສີມ ແລະເຮັດໃຫ້ໝັ້ນຄົງແທນທີ່ຈະຈຳກັດຮັດແຄບກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງຄົນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ສາມາດຮັກສາ ແລະເພີ່ມພູນຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນພາຍໃນ ແລະລະຫວ່າງ ຊະນິດແນວພັນ ພືດ. ພ້ອມນັ້ນຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີວິທີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນບັນຫາຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານເຂດປົກປ້ອງ ແລະເຂດກ່ຽວຂ້ອງທັງນີ້ກໍເພື່ອໄກ່ເກ່ຍແກ້ໄຂເປົ້າໝາຍອະນຸລັກ ຊຶ່ງບາງຄັ້ງຄາວຊຳຂັດແຍ່ງກັບຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄົນທ້ອງຖິ່ນ.

73. ຄວາມສາມາດ: ເຫັນວ່າເໝາະສົມລັດຖະບານຕ່າງໆຄວນ:

(ກ) ພັດທະນາແຜນບູລິມະສິດ ໜຶ່ງ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນດ້ານບັນດາລະບົບນິເວດ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບບ່ອນທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ໃນລະດັບສູງ, ແລະດຳເນີນການສຳຫຼວດຄືນລະດັບຊາດ ເພື່ອຊອກຮູ້ ວິທີການ ບໍລິຫານ ຄຸ້ມຄອງຕ່າງໆ ທີ່ເຫັນວ່າຕ້ອງການເພື່ອປົກປ້ອງລະດັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານພັນທຸກຳ ທີ່ຕ້ອງການກ່ຽວກັບ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະພືດປ່າເພື່ອຜະລິດເປັນອາຫານ.

(ຂ) ຊ່ວຍເຫຼືອບັນດາຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງເຂົາເຈົ້າ ໃນການກຳນົດຊອກຮູ້, ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະຄຸ້ມຄອງ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະອາຫານຈາກປ່າ.

(ຄ) ຕິດຕາມເບິ່ງດິນນາສວນ, ການແຈກຢາຍ ແລະຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະພືດປ່າເພື່ອຜະລິດອາຫານ, ເຊື່ອມສານ ແລະເຊື່ອມຕໍ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກແຜນງານອະນຸລັກ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ກັບແຜນງານອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ. ແລະຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມບັນດາການຈັດຕັ້ງເອກະຊົນ ແລະບໍ່ສັງກັດລັດໃຫ້ເຮັດເຊັ່ນດຽວ.

74. ການປະສານງານ ແລະບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ: ບັນດາລັດຖະບານ ຄວນເຫັນສົມຄວນ:

(ກ) ເຊື່ອມຕໍ່ວຽກວາງແຜນ ການແລະ ການຄຸ້ມຄອງເຂດປົກປ້ອງກັບສະຖາບັນຕ່າງໆ ທີ່ຮັບຜິດຊອບການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າເພື່ອຜະລິດອາຫານເຊັ່ນສູນເພື່ອຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ຜູ້ປະສານງານແຫ່ງຊາດດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ, ແລະສວນພຶກສາຊາດ.

(ຂ) ແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປະສານຕິດຕໍ່ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ເພື່ອເອົາຊ່ວຍສ້າງຂອດປະສານງານໃນວຽກແຜນປົກປ້ອງ ການອະນຸລັກ ແນວພັນໃນຖິ່ນ ກຳເນີດ ແລະ ພົວພັນກັບບັນດາປະເທດໃນພາກພື້ນ.

(ຄ) ສ້າງຕັ້ງບັນດາກົນໄກເພື່ອສຳຫຼວດເບິ່ງຄືນ ແລະດັດປັບບັນດາແຜນອະນຸລັກຢ່າງເປັນລະບົບ.

75.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງສະໝິດແໝ້ນກັບ:

- ການສຳຫຼວດ ແລະຂຶ້ນບັນຊີ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ
- ສ້າງບັນດາແຜນງານແຫ່ງຊາດທີ່ເຂັ້ມແຂງ
- ສ້າງຕັ້ງບັນດາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກວ້າງຂວາງດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ
- ສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງຢູ່ຟາມແລະການປັບປຸງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ
- ສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະການຄ້າບັນດາພຶດ ແລະ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ເຕັມສ່ວນ
- ໃຫ້ສະໜັບສະໜູນການເກັບ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນ ແລະມີເປົ້າໝາຍບັນດາຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ
- ສົ່ງເສີມການປູກຈິດສຳນຶກກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າດ້ານອະນຸລັກແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ .

ການອະນຸລັກແນວພັນພຶດ ນອກຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດທຳມະຊາດຂອງມັນ

5. ເຮັດໃຫ້ວຽກ ການອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດທຳມະຊາດ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ ໃຫ້ສາມາດສືບຕໍ່ຢ່າງຍືນຍົງ.
6. ປູກພື້ນຊີບບັນດາແນວພັນທອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດທຳມະຊາດ ທີ່ຕົກໃນໄພຂົ່ມຂູ່.
7. ສະໜັບສະໜູນການເກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນ ແລະມີເປົ້າໝາຍ.
8. ຂະຫຍາຍກິດຈະກຳອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດຈາກເຂດທຳມະຊາດ .

5.ສືບຕໍ່ການອະນຸລັກແນວພັນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດໃຫ້ຍືນຍົງ

76.ການຕີລາຄາ: ຈຳທະນາຄານເຊື້ອພັນໃນໂລກແລະຂະໜາດການອະນຸລັກແນວພັນນອກ ຖິ່ນກຳເນີດ ຈາກທຳມະຊາດໃນລະຫວ່າງ 1970 ຫາ 1980 ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ເພື່ອຕອບ ໂຕ້ກັບ ຄວາມສຳນຶກນັບມື້ນັບເພີ່ມສູງກ່ຽວກັບໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ເຖິງແມ່ນວ່າ ສ່ວນໃຫຍ່ ຂອງບັນດາ ປະເທດຍັງບໍ່ທັນມີບ່ອນເກັບມ້ຽນໄລຍະຍາວ, ມີຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າຫຼາຍໆ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ທົ່ວໂລກ ມີສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ ແລະ ຍັງສາມາດ ມີບ່ອນຕື່ມອີກໄດ້ດ້ວຍການ ເອົາແນວພັນທີ່ໄດ້ເກັບຊຳກັນ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນນັ້ນອອກ.

77. ໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກ ບັນດາລັດຖະບານ ແລະອົງກອນໃຫ້ທຶນບໍ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນດ້ານທຶນຢ່າງ ພຽງພໍເຂົ້າໃນການບຳລຸງຮັກສາໂຄງລ່າງອະນຸລັກ ຊຶ່ງມີຢູ່ປັດຈຸບັນ. ສະພາບດັ່ງກ່າວໄດ້ເຮັດໃຫ້ ຫຼາຍໆບ່ອນຖືກຊຸດໂຊມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະກະທົບຕໍ່ການປະຕິບັດໜ້າວຽກອະນຸລັກທີ່ພື້ນຖານທີ່ ສຸດ. ໄພຂົ່ມຂູ່ທີ່ຮ້າຍແຮງຕໍ່ ແນວພັນທີ່ອະນຸລັກນອກຖິ່ນກຳເນີດ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຢູ່ທີ່ວ່າ ບັນດາແນວພັນທີ່ໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ນັ້ນ ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍແມ່ນຕ້ອງ ປູກພື້ນຊີບ ແລະຕາມລາຍງານ ຈາກຫຼາຍໆປະເທດກໍໃຫ້ເຫັນວ່າ ບັນດາທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ແມ່ນພວມປະສົບກັບບັນຫາວິຊາ ການ ແລະດ້ານປົກຄອງບໍລິຫານ. ນອກເໜືອໄປກວ່ານັ້ນເຫັນວ່າ ບັນດາທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຫຼາຍ ບ່ອນມີ ຊະນິດແນວພັນ ຫຼາຍກວ່າແຜນງານ ບັບປຸງພັນແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງພວມພັດທະນາຢູ່. ດັ່ງນັ້ນກໍ ສາມາດເລືອກທາງອອກທີ່ບໍ່ສິ້ນເປື້ອງຫຼາຍໂພດສຳລັບວຽກອະນຸລັກ.

78. ເມື່ອມີລະບົບສົມເຫດສົມຜົນກວ່າ ຊຶ່ງມີການວາງແຜນດີກວ່າພ້ອມທັງມີການປະສານງານ ແລະ ຮ່ວມມືດີກວ່າ, ເມື່ອນັ້ນກໍຈະສາມາດຫຼຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ແລະວຽກງານອະນຸລັກກໍຈະສ້າງຕັ້ງຢູ່ພື້ນຖານ ຖືກຕ້ອງແນ່ນອນດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະມີສະພາບການເງິນທີ່ຍືນຍົງ. ຍ້ອນມີການອະນຸລັກ ທີ່ ມີ ປະສິດຕິຜົນກວ່າມັນກໍຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ແບບຂະຫຍາຍອອກໄດ້. ເພື່ອເຮັດໄດ້ຄືແນວນັ້ນ, ມັນຈະຕ້ອງມີທາງເລືອກ ຕ່າງໆດ້ານວຽກອະນຸລັກ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນຊຸມປະເທດທີ່ປັດຈຸບັນບໍ່ມີຄວາມສາມາດພຽງພໍເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ສາມາດດຳເນີນການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອ ອາ ຫານ ແລະການກະສິກຳ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ.

79. ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ໃຫ້ບູລິມະສິດສູງກ່ຽວກັບວຽກປົກປັກຮັກສາເທົ່າທີ່ພໍເຮັດໄດ້ຕໍ່ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທີ່ມີຄຸນຄ່າ ຊຶ່ງບໍ່ມີຢູ່ແຫ່ງອື່ນໆທີ່ໄດ້ທຳການເກັບມ້ຽນ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ນັ້ນໄວ້ແບບ ການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ . ພັດທະນາລະບົບ ການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ຍືນຍົງ ແລະມີປະສິດຕິພາບດ້ານເສດຖະກິດ ແລະມີເປົ້າໝາຍ. ພັດທະນາ ແລະເສີມຂະຫຍາຍການຮ່ວມມືລະຫວ່າງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແລະສະຖາບັນສາກົນເພື່ອ ອຸ້ມຊູວຽກ ການອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຊຶ່ງໃນນັ້ນກໍຮັບຮູ້ສິດທິຕ່າງໆຂອງລັດມີຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.

80. ຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າຕ່າງໆ: ເພື່ອພັດທະນາ ແລະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຕາໜ່າງແຫ່ງ ຊາດ, ຊຶ່ງເຂດ ແລະສາກົນ. ລວມທັງຕາໜ່າງ ການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຂອງ ອົງການອາຫານແລະການກະເສດ ຊຶ່ງຢູ່ໃຕ້ລະບົບ ອົງການອາຫານແລະການກະເສດ ທົ່ວໂລກ ແລະໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບບັນດານະໂຍບາຍ ແລະຍຸດທະສາດກຳນົດໂດຍກຳມາທິການຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳ ສຳລັບເປັນອາຫານ ແລະການກະເສດ ຄະນະກຳມາທິການ ດ້ານຊັບພະຍາກອນ

ພັນທຸກຳພຶດເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ. ໃນນັ້ນຮວບຮວມຄວາມສາມາດເພື່ອສະໜອງໃຫ້ ບັນດາປະເທດ ທີ່ໄດ້ມີທາງເລືອກ ເຮັດການເກັບມ້ຽນແບບອາສາສະໝັກ . ວັດຖຸພັນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນເທົ່າຕົວໃຫ້ມີຢູ່ໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ. ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຖ່າຍທອດ ວັດຖຸ ພັນນີ້ ໃຫ້ແກ່ຂະບວນອະນຸລັກ ຊຶ່ງພວມດຳເນີນຢູ່ ໂດຍຈະປະຕິບັດຕາມບັນດາຂໍ້ຕົກລົງດ້ານກົດໝາຍສາ ກົນທີ່ໃຊ້ກັນຢູ່ ຊຶ່ງມີການຮັບຮູ້ສິດອະທິປະໄຕຂອງບັນດາປະເທດຕົ້ນກຳເນີດ ພ້ອມທັງຮັບຮູ້ໃຫ້ການ ອຸ້ມຂຸ້ນທີ່ເໝາະສົມດ້ານວິຊາການ ແລະການເງິນ.

81. ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການເຮັດວຽກແບບຊັ້ນຊ້ອນກັນ ຊຶ່ງບໍ່ຈຳເປັນ ແລະບໍ່ໄດ້ວາງແຜນອັນປະກົດຢູ່ໃນ ແຜນປັດຈຸບັນ ແລະເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ເຂົ້າເຖິງ ແລະແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານ ຊັບ ພະຍາ ກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ໂດຍໃຫ້ມັນສອດຄ່ອງກັບບັນດາຂໍ້ຕົກລົງສາກົນທີ່ນຳ ໃຊ້ກັນຢູ່, ລວມທັງສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະນາໆພັນ. ເພື່ອໃຫ້ ມີການ ສຳເນົາແນວພັນ ແບບມີການວາງແຜນ ແລະເພື່ອສາມາດເກັບມ້ຽນວັດຖຸພັນ ຊຶ່ງປັດຈຸບັນບໍ່ ໄດ້ ສຳເນົາ ໄວ້ໃຫ້ມັນປອດໄພ.

82. **ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ:** ຊຸມຊົນສາກົນແມ່ນມີຄວາມສົນໃຈພ້ອມມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ວຽກງານອະນຸລັກໃຫ້ເກີດພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ແຜນໂລກແບບມີປະສິດຕິຜົນ, ເຊື່ອມສານກັນ ຢ່າງສົມ ເຫດສົມຜົນ ທັງນີ້ກໍເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການ ເກັບອະນຸລັກແນວພັນ ດັ່ງປະຕິບັດຢູ່ດຽວນີ້. ບັນດາ ປະເທດມີສິດອະທິປະໄຕຂອງຊາດ ແລະຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ ຂອງຕົນເອງ.

83. ຄວນນຳໃຊ້ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ເໝາະສົມ ຊຶ່ງມີຢູ່ນັ້ນໃຫ້ ມີຄຸ້ມຄ່າ ຊຶ່ງນອນໃນນັ້ນ ກໍ ລວມມີບັນດາສູນແຫ່ງຊາດ, ຂົງເຂດ ແລະສູນສາກົນ. ວັດຖຸ ພັນ ທີ່ໄດ້ອະນຸລັກໄວ້ນັ້ນເທົ່າທີ່ເຫັນ ເໝາະສົມຄວນໄດ້ ສຳຮອງແນວພັນ ແລະເກັບໄວ້ໃນສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນໄລຍະຍາວໃຫ້ໄດ້ຕາມ ມາດຕະຖານສາກົນ ແລະຖືກຕ້ອງຕາມຂໍ້ຕົກລົງສາກົນທີ່ພວມນຳໃຊ້ກັນຢູ່. ຄວນຫຼຸດຜ່ອນປະລິ ມານການເຮັດ ສຳເນົາ ພາຍໃນຕາໜ່າງເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການໄລ່ລຽງເສດຖະກິດ ພ້ອມທັງຮັບປະ ກັນປະສິດຕິຜົນໃນຄວາມພະຍາຍາມລວມດ້ານການອະນຸລັກໃນໂລກ. ບັນດາປະເທດສາມາດໄດ້ ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການກຳນົດວ່າຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳໃດແດ່ ທີ່ໄດ້ມີການເກັບມ້ຽນ ແລະ ສຳຮອງ ແລ້ວຢູ່ທີ່ສະຖານທີ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກໄລຍະຍາວ.

84. ອົງການ ອາຫານ ແລະການກະເສດ ຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດ ແລະສະຖາບັນກ່ຽວຂ້ອງຄວນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ການເຮັດຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆ ເພື່ອຮັກສາຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດ ໂດຍຈະຮັບປະກັນວ່າມັນສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຕົກລົງສາກົນຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ຢູ່.

ເຮັດຄືແນວນີ້ມັນກໍຈະສ້າງ ຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ປະເທດເລົ່ານີ້ ທີ່ຕ້ອງການຢາກສະໝັກໃຈເອົາ ແນວພັນ ຂອງຕົນເຂົ້າໄວ້ໃນສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ ນອກປະເທດຕົນເອງ.

85.ຄວາມອາດສາມາດ: ບັນດາພະນັກງານ ຄວນໄດ້ຮັບ ການເຂົ້າຝຶກ ອົບຮົມ ຢ່າງເໝາະສົມໃນ ທຸກໆລະດັບ ເພື່ອຈະໄດ້ຜັນຂະຫຍາຍ ແລະຕິດຕາມບັນດານະໂຍບາຍ ແລະຂໍ້ຕົກລົງຕ່າງໆຂ້າງ ເທິງນັ້ນ. ບັນດາສະຖາບັນແຫ່ງຊາດ ຄວນປະເມີນຮູບແບບວິທີ ເຮັດວຽກຄຸ້ມຄອງ ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ໃນປັດຈຸບັນເພື່ອແນໃສ່ສ້າງບັນດາລະບົບອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ມີທິດບໍລິການຜູ້ຊົມ ໃຊ້ ຊຶ່ງຮັບປະກັນດ້ານປະສິດທິພາບ. ເຫັນ ມີຄວາມເໝາະສົມ ຄວນມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຢ່າງແທບເໝາະເພື່ອພັດທະນາ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ແລະອຸປະກອນເພື່ອຮັບໃຊ້ແກ່ແຜນງານ ລະດັບຊາດຕ່າງໆ.

86.ຄວນຮັບປະກັນສືບຕໍ່ໃຫ້ມີການ ອະນຸລັກແນວພັນ ຂອງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະການກະສິກຳ. ຄວນເອົາໃຈໃສ່ພິເສດໃຫ້ມີການປົກປັກຮັກສາ ຄູ່ມແນວພັນດັ່ງເດີມ ທີ່ ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການສູນຫາຍ .

87.ສົມຄວນໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານງົບປະມານ ໃຫ້ແກ່ບັນດາສະຖາບັນ ເພື່ອໃຊ້ຈ່າຍ ເຂົ້າໃນວຽກງານການເກັບມ້ຽນ ແລະວຽກອະນຸລັກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງໃຫ້ການ ບໍລິການດ້ານຄົ້ນຄ້ວາ/ເອກະສານສຳລັບ ປະເທດອື່ນໆ. ການສະໜັບສະໜູນ ນີ້ອາດສາມາດ ກຳນົດ ການ ສຳຮອງແນວພັນໄວ້ ຢ່າງເໝາະສົມ, ການເກັບມ້ຽນຢ່າງປອດໄພພ້ອມທັງ ຈຳແນກ ຄູນລັກສະນະ, ຜົນສະທ້ອນ ປະເມີນຕີລາຄາ ແລະ ລວບລວມ ເອກະສານວັດຖຸພັນ ທີ່ບໍ່ມີຢູ່ບ່ອນອື່ນໆອີກ ແລ້ວ. ບັນຫາດັ່ງກ່າວແມ່ນ ຈະລວບລວມເອົາທັງການ ກຳນົດຊອກຮູ້ວ່າ ວັດຖຸພັນ ໃດແດ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ ສຳຮອງໄວ້ ຢ່າງບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ຫຼາຍເກີນໄປ. ວັດຖຸພັນ ທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ ສຳຮອງໄວ້ ກໍຄວນຂະຫຍາຍພັນ ຢ່າງເໝາະສົມ ແລ້ວກໍຄວນຮັກສາໄວ້ຢູ່ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນທີ່ຮັບປະກັນ ແລະເໝາະສົມ. ໂດຍຈະ ຕ້ອງປະຕິບັດຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ບັນດາຂໍ້ຕົກລົງສາກົນ ແລະລະບົບ ກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ທີ່ພວມປະຕິບັດກັນ ຢູ່.ການ ສຳຮອງ ແນວພັນ ທີ່ໄດ້ເຮັດ ການ ອະນຸລັກນອກຖິ່ນກຳເນີດ ເພີ່ມເຕີມ ນັ້ນ ກໍຈະສືບຕໍ່ຕາມການເຫັນສົມຄວນ ຂອງບັນດາປະເທດ. ການຂະຫຍາຍ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະ ດວກ ເພື່ອເກັບມ້ຽນບາງບ່ອນ ແລະການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ອັນໃໝ່ອາດຖືວ່າເປັນສິ່ງ ຕ້ອງການ.

88.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ການຄົ້ນຄ້ວາຄວນສຸມໃສ່ບັນຫາພັດທະນາວິທີການຕ່າງໆທີ່ຖືກ ປັບປຸງ ເມື່ອເຫັນເໝາະສົມອາດລວບລວມທັງວິທີການປົກປັກຮັກສາ ໃນລອດແກ້ວ ແລະ ໂດຍສະ ເພາະແມ່ນວິທີການເຕັກນິກທີ່ບໍ່ແພງ ແຕ່ເຊື່ອຖືໄດ້ ຊຶ່ງອາດເຫັນວ່າເໝາະສຳລັບເງື່ອນໄຂເຮັດວຽກ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ. ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະຂັ້ນຕອນປະຕິບັດງານທີ່ຖ່າຍທອດຈາກບ່ອນອາກາດເຢັນ

ໜາວອາດບໍ່ເໝາະສົມສຳລັບເງື່ອນໄຂ ໃນບັນດາປະເທດອາກາດຮ້ອນ ແລະດ້ານກົງກັນຂ້າມກໍ ເຊັ່ນດຽວ.

89.ການຄົ້ນຄ້ວາທີ່ອີງໃສ່ເອກະສານ ແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ໄດ້ຖືກປັບປຸງ ດັ່ງທີ່ຄາດກະໄວ້ໃນ ແຜນງານນີ້ ຄວນຈະເຮັດໃຫ້ມີການຕັດສິນໃຈທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈບັນຫາອັນຈະເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ ລະບົບທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະສົມເຫດສົມຜົນ. ນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆ, ນີ້ກໍອາດຈະລວມເອົາທັງການສຳ ຫຼວດ ເພື່ອສາມາດກຳນົດໃຫ້ໄດ້ວ່າອັນໃດຄືບູລິມະສິດທາງດ້ານ ແນວພັນ ແລະ ການສຳຮອງ ແນວພັນ ແລະການຄົ້ນຄ້ວາເພື່ອຊອກຮູ້ດ້ານວິທີການເພື່ອກຳນົດວຽກ ການສຳຮອງແນວພັນ ກໍຄື ວຽກ ທົດສອບ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນດ້ານ ກູ່ມແນວພັນ, ຂັ້ນຕອນຂອງການອະນຸລັກທີ່ມີເຫດມີຜົນ ແລະການເຮັດ ສຳຮອງ ຂອງ ລຳດັ້ນ ຊະນິດແນວພັນ ກໍຄືຮູບແບບ ແລະເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ເພື່ອ ອະນຸລັກ ພັນທຸກຳ, ຊະນິດພັນທຸກຳ ແລະ ພັນທຸກຳ ທີ່ສັບສົນ

90.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ: ຄວນມີການປະສານງານພາຍໃນປະເທດ, ລະຫວ່າງ ທະ ນາຄານເຊື້ອພັນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ແຫ່ງຊາດ, ແລະກຸ່ມເຮັດວຽກກ່ຽວກັບພືດ ແລະຜູ້ຊົມໃຊ້ ຊັບພະ ຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ທັງໝົດ (ນັກປັບປຸງພັນ, ຊາວໄຮ່ນາ ແລະ ອົງ ການບໍ່ສ້າງກັດລັດ). ຄວນມີສາຍພົວພັນຢ່າງໜ້າແໜ້ນລະຫວ່າງຕາໜ່າງ ພາກພື້ນ ແລະ ບັນດາ ສູນລະດັບສາກົນ.

91.ວຽກບໍລິຫານ ແລະການປະຕິບັດກິດຈະກຳນີ້ ຄວນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ຄະນະ ກຳ ມາທິການຂອງອົງການອາຫານແລະການກະເສດດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ.

92.ຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການທົບທວນວຽກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ວຽກວິຊາການ ເປັນໄລຍະໆ ເພື່ອຕີລາຄາ ປະສິດທິຜົນຂອງກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນໄປແລ້ວ. ໂດຍອີງຕາມຜົນຂອງການທົບທວນໜ້າ ວຽກດັ່ງກ່າວ ແລະອີງໃສ່ຂໍ້ຄວາມສະເພາະ ດ້ານທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນບັນດາຂໍ້ຕົກລົງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ຄວນມີ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ເພື່ອເສີມສ້າງໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງໄລຍະຍາວ ແລະອະນຸຍາດ ໃຫ້ມີການວາງແຜນແບບມີປະສິດທິພາບ.

93.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ການປູກພື້ນຊີບ ບັນດາແນວພັນນອກ ຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ຕົກໃນຄວາມສ່ຽງ.
- ຊ່ວຍເຫຼືອຊາວໄຮ່ນາໃນສະພາບມີໄພພິບັດ ເພື່ອສ້າງບັນດາລະບົບກະສິກຳຄືນໃໝ່
- ສ້າງບັນດາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານອັນຄົບຖ້ວນດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.

- ຂະຫຍາຍວຽກ ການຈຳແນກຄູນລັກສະນະແນວພັນ, ການປະເມີນຕີລາຄາ ແລະຈຳນວນ ແນວພັນທີ່ເກັບ ຕົ້ນຕໍ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການນຳໃຊ້.
- ສ້າງແຜນງານລະດັບຊາດຕ່າງໆ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ.
- ສົ່ງເສີມບັນດາລະບົບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

6.ການປູກພື້ນຊີບ ບັນດາແນວພັນນອກ ຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ຕົກໃນຄວາມສ່ຽງ.

94.ການຕີລາຄາ: ໃນເມື່ອ ກຸ່ມແນວພັນ ໃນບ່ອນສາງເກັບມ້ຽນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນໃນ ຄວາມສາມາດຈະເຕີບໂຕ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ທັງ ພັນທຸກຳ ແລະ ຊະນິດພັນທຸກຳ ຈະຕ້ອງສູນເສຍໄປ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຢູ່ໃຕ້ເງື່ອນໄຂບ່ອນເກັບມ້ຽນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ຕີເລີດ ກຸ່ມແນວພັນ ທັງໝົດໃນທີ່ ສຸດ ກໍຕ້ອງໄດ້ປູກພື້ນຊີບ . ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ ເພິ່ນບໍ່ຄ່ອຍຄິດເຖິງ ຄວາມສາມາດ ຂອງ ການ ປູກ ພື້ນ ຊີບ ເລີຍໃນເວລາ ເຮັດການຮວບຮວມ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ແລະ ການກະ ຈ່າຍການພື້ນຊີບ ຂອງ ຕົວ ຢ່າງແນວພັນ ຊຶ່ງໄດ້ ເກີດ ສະພາບທີ່ບໍ່ໄດ້ຄາດຄິດໄວ້ກ່ອນນັ້ນຄືການຂາດຄວາມສາມາດຈະຮັກສາ ມ້ຽນໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ ວັດຖຸພັນ ຊຶ່ງໄດ້ເກັບໄວ້ນັ້ນ. ດັ່ງນັ້ນຜົນສະທ້ອນຂອງມັນແມ່ນວ່າໃນປັດຈຸ ບັນມີ ວັດຖຸພັນ ຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍທີ່ຕ້ອງ ການປູກພື້ນ ຊີບໃໝ່ . ໂດຍສະເລ່ຍ 50% ຂອງການ ເກັບມ້ຽນ ແນວພັນ ລະດັບທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນແມ່ນຕ້ອງການ ການປູກພື້ນຊີບ , ທັງນີ້ແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ ກ້ວາງຂວາງ ແຕ່ບໍ່ຄົບຖ້ວນໃນບັນດາປະເທດທີ່ລົງມາ. ການວາງແຜນ ແລະປະສານງານທີ່ດີຈະ ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຈຳນວນ ວັດຖຸພັນ ທີ່ຕ້ອງ ການປູກພື້ນຊີບ ໃໝ່. ແຕ່ວ່າຂາດການປະຕິບັດງານຢ່າງ ໄວວາ. ແລະການຕອບຮັບສະພາບ ດັ່ງກ່າວແລ້ວສະພາບຫຼາກຫຼາຍທາງພັນທຸກຳຂອງພືດພັນເພື່ອ ເປັນອາຫານ ແລະການກະສິກຳໃນໂລກທີ່ໄດ້ຮັກສາໄວ້ນັ້ນກໍຈະສູນເສຍຕະຫຼອດໄປ ແລະແນ່ນອນ ທຶນຂອງລັດທີ່ໄດ້ລົງໄປແລ້ວ ເພື່ອສະສົມ ແນວພັນ ກໍສູນເສຍໄປເຊັ່ນດຽວ.

95.ຂະໜາດຕົວຢ່າງ ແນວພັນ ທີ່ເກັບມ້ຽນ ໃນຕອນຕົ້ນ ມີຈຳນວນໜ້ອຍ ພ້ອມທັງ ການມີຊີວິດ ລອດ ຂອງແນວພັນນັ້ນກໍຕ່ຳ ແລະ ຍ້ອນສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ ໄລຍະຍາວກໍມັກຂໍ້ຕົວຢ່າງຢູ່ເລື້ອຍໆ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຮອບການ ປູກພື້ນຊີບໃໝ່ ນັ້ນຫຼຸດລົງ. ເງື່ອນໄຂ ບ່ອນເກັບມ້ຽນໄລຍະຍາວທີ່ຖືກຕ້ອງ ຄວນເຮັດໃຫ້ບໍ່ຕ້ອງການ ການປູກພື້ນຊີບ ໃໝ່ ເປັນເວລາຫຼາຍທົດສະວັດ. ດັ່ງນັ້ນອາດພໍຄາດໄດ້ ວ່າໂດຍສະເລ່ຍປະລິມານ ກຸ່ມແນວພັນ ທີ່ໄດ້ອະນຸລັກໄວ້ນັ້ນ ຄົງບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງເອົາ ປູກພື້ນຊີບໃໝ່ ແບບຕໍ່ເນື່ອງຕະຫຼອດໄປ ໃນແຕ່ລະປີ (ໃນນີ້ບໍ່ໄດ້ເວົ້າເຖິງຄວາມຈຳເປັນ ດ້ານປັບປຸງພັນ). ເຖິງຢ່າງ ໃດກໍດີ, ປະມານ 95% ຂອງປະເທດທີ່ໄດ້ຕອບຄຳຖາມສະເພາະເຈາະຈົງໃນເລື່ອງ ການປູກພື້ນຊີບໃໝ່ ນັ້ນໄດ້ລາຍງານວ່າໄດ້ການປູກພື້ນຊີບໃໝ່ ໃນອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງກວ່າ, ແລະ ເຫັນວ່າທັງປະເທດພັດທະນາ ແລະກຳລັງພັດທະນາໄດ້ເວົ້າເຖິງຂອດຈຳກັດດ້ານວິຊາການ, ການ

ເງິນ ແລະບັນຫາອື່ນໆ ທີ່ພວມພົບພໍ້ໃນວຽກງານປູກພື້ນຊືບໃໝ່ ວັດຖຸພັນ ຂອງຕົນເອງ. ອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ແນວພັນ ຈຳນວນໜຶ່ງລ້ານ ອາດຕ້ອງການ ການປູກພື້ນຊືບໃໝ່ ເພື່ອຮັກສາ ວັດຖຸພັນ ໃນແຜນງານ ອະນຸລັກແນວພັນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ໃຫ້ຢູ່ລອດໄດ້. ບັນຫາດັ່ງກ່າວຍັງບໍ່ທັນມີກົນໄກລະດັບໂລກ ເພື່ອປະສານງານ. ການຂາດຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານ ແນວພັນ ເປັນຂໍ້ຈຳກັດເພີ່ມ ຂໍ້ຂັດຂວາງໃຫ້ແກ່ການ ການປູກພື້ນຊືບໃໝ່ ແບບສົມເຫດສົມຜົນ. ບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາສ່ວນໃຫຍ່ ແລະຫຼາຍປະເທດທີ່ພັດທະນາແລ້ວ ໄດ້ລາຍງານການຂາດບ່ອນເໝາະສົມສຳລັບເກັບມ້ຽນໄລຍະຍາວ, ຂາດສິ່ງເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອ ດຳເນີນ ການວຽກປະສົມພັນພືດຊະນິດທີ່ເຮັດການສືບພັນດ້ວຍເກສອນ, ແລະການມີທຶນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນບໍ່ພຽງພໍ ຊຶ່ງທັງໝົດນັ້ນເປັນບັນຫາໃຫຍ່ທີ່ຕ້ອງຜ່ານຜ່າ.

96.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ:ເພື່ອສ້າງລະບົບໂຄງລ່າງທີ່ຈຳເປັນໃນການປູກພື້ນຊືບໃໝ່ແບບເປັນໄລຍະ.

97.ບັນດາຈຸດປະສົງ ໄລຍະກາງ: ເພື່ອສ້າງຍຸດທະສາດ, ສ້າງບັນດາກົນໄກປະສານງານ, ກຳນົດສະຖານທີ່ສຳລັບ ການປູກພື້ນຊືບ, ສຳເລັດບັນດາຂໍ້ຕົກລົງທີ່ຕ້ອງມີເພື່ອໃຫ້ເກີດມີການຮ່ວມມືລະຫວ່າງສະຖາບັນ, ປັບປຸງຄວາມສາມາດ ແລະໂຄງລ່າງດັ່ງທີ່ເຫັນຈຳເປັນ, ພ້ອມທັງເຮັດຂໍ້ລິເລີ່ມກິດຈະກຳ ເພື່ອ ການປູກພື້ນຊືບ ກຸ່ມແນວພັນ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍ. ເພື່ອສຳເລັດບ່ອນເກັບມ້ຽນສຳລັບແນວງວພັນ ໃນການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ໄດ້ ປູກພື້ນຊືບ ຊຸດທຳອິດໃນໂລກ ໂດຍໄດ້ອອກແບບມາສະເພາະ ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາຄວາມໝັ້ນຄົງຍືນຍົງທາງພັນທຸກຳຂອງ ວັດຖຸພັນ.

98.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດຕໍ່:

- ວຽກງານ ການປູກພື້ນຊືບ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ທີ່ມີຢູ່ໃນບ່ອນເກັບມ້ຽນໄລຍະຍາວໃນປັດຈຸບັນ ຫຼື ຕົວຢ່າງທີ່ໄດ້ກຳນົດວ່າຈະເອົາປ່ຽນແທນໃນໄລຍະຍາວນານ ຊຶ່ງພວມມີບັນຫາດ້ານຄວາມງອກ, ພ້ອມນີ້ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການ ເຮັດການຂະຫຍາຍແນວພັນ ແລະເຫດຜົນອື່ນໆ.(ການຄຸ້ມຄອງທີ່ຖືກແມ່ນ ການຮັບປະກັນໃຫ້ບັນດາແນວພັນ ໃດ້ມີເງື່ອນໄຂ ຖືກປູກພື້ນ ຊືບ ຍາວນານ ຍ້ອນການສູນເສຍ ຄວາມງອກ ແລະຜູ້ທີ່ເຮັດການຂະຫຍາຍແນວພັນ ແມ່ນເຮັດຈຳນວນໜ່ວຍລົງ).
- ບັນດາຕົວຢ່າງ ແນວພັນ ທີ່ສອດຄ່ອງຕາມກັບເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າມີແຕ່ ຊະນິດສິ່ງດຽວນີ້ໃນໂລກ, ແນວພັນດັ່ງກ່າວຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂ ທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ມີສະພາບຫຼາກຫຼາຍ ຄືດັ່ງຂອງຕົວຢ່າງຕົ້ນສະບັບ.

99.ຄວນສະແຫວງຫາ ການປະກອບສ່ວນ ຂອງບັນດາຕາໜ່າງພືດ ແລະພາກພື້ນເພື່ອກຳນົດລະອຽດບູລິມະສິດຕ່າງໆ ແລະເພື່ອກຳນົດ ແນວພັນທີ່ເໝາະສົມເພື່ອ ປູກພື້ນຊືບ.

100.ການກຳນົດຕົວຢ່າງແນວພັນ ສະເພາະ ຄວນດຳເນີນໄປໂດຍ ມີການຮ່ວມມືກັບນັກປັບປຸງພັນ ແລະຜູ້ ຄຸ້ມຄອງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮູ້ຢ່າງເລິກເຊິ່ງ ແລະລະອຽດກ່ຽວກັບ ການ ເກັບມ້ຽນ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ແລະ ທີ່ຮູ້ເຖິງ ວັດຖຸພັນ ຄ້າຍຄືກັນໃນເຂດ ອະນຸລັກ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ.

101 ການປູກພື້ນຊີບ ຄວນສຸມໃສ່ ໜ້າວຽກ ໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ຖ້າເປັນໄປໄດ້ຄວນ ຊອກຫາວິທີການເພື່ອ ສາມາດຮັກສາ ສະພາບຫຼາຍຫຼາຍດ້ານ ຈຸດພິເສດສະເພາະດ້ານ ຂອງ ຊະ ນິດ ກຳມະພັນ ທີ່ສະຫຼຸບສັບຊ້ອນຂອງ ຕົວຢ່າງຕົ້ນສະບັບທີ່ໄດ້ຖືກ ປັບຕົວແລ້ວ.

102.ຄວນພະຍາຍາມຫຼຸດຜ່ອນ ການເຮັດວຽກ ແບບຊັ້ນຊ້ອນ ຂອງການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ ເພື່ອ ແນໃສ່ປັບປຸງ ຄວາມມີປະສິດຕິພາບ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ສູງດ້ານ ການອະນຸລັກໃນປັດຈຸ ບັນ. ບໍ່ຄວນເບິ່ງວຽກງານ ປູກພື້ນຊີບວ່າເປັນຮູບແບບໜຶ່ງທີ່ຕ້ອງສືບຕໍ່ເຮັດໃນໜ້າວຽກຂອງ ການ ເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ ບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານ. ໃນໄລຍະຍາວ ເພິ່ນໄດ້ ພົບວ່າ ຄວນຫຼຸດຜ່ອນ ການ ປູກພື້ນຊີບ ໃຫ້ໜ້ອຍລົງ ນັ້ນແມ່ນເປົ້າໝາຍສຳຄັນ ແລະເປັນຜົນໄດ້ມາຈາກ ກິດຈະກຳທັງຫຼາຍ ພາຍໃຕ້ແຜນດຳເນີນງານໂລກ.

103.ລັດຖະບານແລະພາກສ່ວນເອກະຊົນ,ສະຖາບັນຕ່າງໆລວມທັງຄະນະທີ່ປຶກສາດ້ານການຄົ້ນ ຄວ້າ ກະສິກຳ ນານາຊາດ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດຄວນ:

- ຮ່ວມມືເພື່ອໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ຄວາມອາດສາມາດ ທີ່ມີຢູ່ແບບມີປະສິດຕິພາບ ແລະເພື່ອຮັບປະ ກັນໃຫ້ວຽກ ປູກພື້ນຊີບ ດຳເນີນໄປໃນເງື່ອນໄຂດ້ານວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ ແລະດ້ານປົກຄອງ ແລະ ກໍສາມາດດຳເນີນ ໄປຢູ່ໃກ້ສະຖານທີ່ໆ ໄດ້ເອົາຕົວຢ່າງ ໃນຕອນທຳອິດ; ແລະ,
- ສົ່ງເສີມ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແກ່ວຽກງານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ທີ່ໄດ້ເກັບໄວ້ແບບ ອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທັງນີ້ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ສະພາບ ຕ້ອງເກັບມ້ຽນຕົວຢ່າງແນວດຽວກັນທີ່ໄດ້ເກັບໄວ້ຢູ່ຫຼາຍໆບ່ອນແລະຕໍ່ມາຈະຕ້ອງໄດ້ປູກພື້ນຊີບ ແຕ່ລະຕົວຢ່າງ.

104.ພ້ອມໆກັນກັບການເຮັດວຽກໃນດ້ານ ປູກພື້ນຊີບ ດັ່ງທີ່ເຫັນຈຳເປັນ ຄວນເຮັດ ການກຳນົດຄຸນ ລັກສະນະດ້ານກິດຈະກຳທັງຫຼາຍ ໂດຍທີ່ບໍ່ຕ້ອງຫຼຸດຄຸນຄ່າໃນແງ່ປະສິດຕິຜົນ ຫຼືບັນດາເປົ້າໝາຍ ວິ ທະຍາດສາດ ຂອງການເຮັດວຽກ ການປູກພື້ນຊີບ.

105.ຄວາມອາດສາມາດ: ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ແລະປະສິດຕິພາບທາງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ຄວນສະ ໜອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ເໝາະສົມ, ມີຊັບພະຍາກອນມະນຸດ, ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມ ພ້ອມມີອຸປະກອນໃຫ້ແກ່ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແລະສະຖາບັນສາກົນທີ່ພົວພັນເຮັດວຽກ ການປູກ

ພື້ນຊືບ ຊຶ່ງແມ່ນສ່ວນນຶ່ງຂອງແຜນວຽກໂລກ. ຄວນເອົາໃຈໃສ່ພິເສດຕໍ່ການກໍ່ສ້າງ ແລະເສີມສ້າງ ຄວາມອາດສາມາດ ໃຫ້ໜັກແໜ້ນ ຕໍ່ ປູກພື້ນຊືບຊະນິດແນວພັນພືດ ທີ່ສືບພັນ ດ້ວຍເກສອນ. ຄວນເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ຊາວໂຮ່ນາ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ໃນກິດຈະກຳນີ້.

106.ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ຄວນຮັບປະກັນໃຫ້ມີການຕິດຕາມ ແລະຄວນມີຄວາມສາມາດກຳນົດ ຂີດສະຖານະພາບຂອງ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ພ້ອມທັງກຳນົດບູລິມະສິດວ່າ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ໃດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ ນຳໄປປູກພື້ນຊືບ.

107.ໃນແຜນງານຝຶກອົບຮົມນັ້ນຄວນຄຳນຶງເຖິງຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງອົບຮົມພະນັກງານ ເພື່ອເຮັດ ຂັ້ນຕອນຂອງການ ປູກພື້ນຊືບ ແນວພັນ ແລະໃນບັນຫາ ການປູກພື້ນຊືບໃນຊຸດໜຶ່ງ ທີ່ຕ້ອງປະຕິ ບັດສຳລັບ ສະເພາະຊະນິດແນວພັນ ສະເພາະ.

108.ການຄົ້ນຄວ້າ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຄວນສືບຕໍ່ພັດທະນາຂໍ້ແນະນຳເພື່ອ ການ ປູກພື້ນຊືບ ກໍຄືດ້ານ ມາດຕະຖານ ແລະເຕັກໂນໂລຊີສະເພາະ ຕາມຄວາມເໝາະສົມຄວນມີຂໍ້ແນະນຳ ເພື່ອວ່ານອກ ຈາກບັນຫາອື່ນໆ ແລ້ວຈະໄດ້ສະໜອງ ທິດທາງ ດ້ານເລືອກວິທີເກັບ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ເພື່ອຈຸດປະ ສົງ ການ ປູກພື້ນຊືບ . ພ້ອມນັ້ນກໍຕ້ອງຄິດເຖິງບັນຫາ ການວາງແຜນ ແລະ ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ພ້ອມທັງເລື່ອງຄວາມແທດເໝາະເພື່ອເອົາໄປນຳໃຊ້ໃນສະພາບການຈັດຕັ້ງທີ່ແຕກຕ່າງກັນໄປ ກໍຄື ເພື່ອຈຸດປະສົງ ຂອງການ ເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ.

109.ສືບຕໍ່ພັດທະນາ ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ ເພື່ອກຳນົດ ແລະວາງບູລິມະສິດວິທີເລືອກ ພື້ນ ຕົງ ຢ່າງແນວພັນ ສຳລັບ ການ ປູກພື້ນຊືບ ໂດຍຜ່ານ ຄວາມພະຍາຍາມ ລະດັບຊາດ ແລະລະ ດັບໂລກ.

110.ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການເພີ່ມທະວີວຽກຄົ້ນຄວ້າເພື່ອປັບປຸງເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອອະນຸລັກໃນຂະ ແໜງຕ່າງໆ: ເຮັດໃຫ້ໄລຍະ ຮ່າງຂອງຮອບວຽນການ ປູກພື້ນຊືບຍາວອອກ (ເມັດພັນພື້ນແບບ orthodox seeds), ກົນໄກສື່ລະສາດຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນກັບຄວາມ ທົນທານ ຕໍ່ອາກາດໜາວ ແລະ ການສູນເສຍ ນ້ຳຂອງເມັດພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ຕ່າງໆໃນການ ອະນຸລັກແບບ ໃນ ລອດ ແກ້ວ.

111.ການຄົ້ນຄວ້າຄວນດຳເນີນໄປເພື່ອເພີ່ມທະວີປະສິດຕິຜົນ ແລະປະສິດຕິພາບຂອງການ ປູກພື້ນຊືບເມັດພັນ, ລວມທັງຮູບແບບວິທີຫຼຸດຜ່ອນການເຄື່ອນຍ້າຍ ພັນທຸກຳ, ການກຳນົດໂຕ ໝາຍ ທີ່ພົວພັນກັບການ ມີອາຍຸຍືນຂອງເມັດພັນ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການວາງ ຍຸດທະສາດເພື່ອ ການປູກພື້ນຊືບຂອງແນວພັນ, ເພື່ອພັດທະນາຄວາມເຂົ້າໃຈຕົ້ນເຫດຕ່າງໆ ທີ່ເຮັດໃຫ້ມີການປ່ຽນ

ແປງໃນ ແນວພັນທີ່ໄດ້ອະນຸລັກໄວ້, ເພື່ອກຳຈັດສັດຕູພຶດມາຈາກເມັດພັນ ແລະເພື່ອຊອກໃຫ້ໄດ້ຄຳຕອບ ຈາກຄຳຖາມຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບບັນດາ ລະບົບ ບັບປຸງພັນ, ຊີວະສາດດ້ານຈະເລີນພັນ ແລະ ບັນດາກົນໄກ ທີ່ຍັງບົ່ມຊ້ອນ ດ້ານການພັກຕົວຂອງເມັດພັນ ແລະບັນຫາທັງຫຼາຍທາງເຕັກນິກທີ່ພົວພັນເຖິງວິທີເຮັດ ປູກພື້ນຊີບຂອງແນວພັນ.

112. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ຕົວຢ່າງແນວພັນທີ່ ໃດ້ ອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຄວນຖືກເກັບກຳມາໄວ້ ແລະ ວິເຄາະເພື່ອໃຫ້ມັນໄດ້ຊ່ວຍການວາງແຜນ ແລະການນຳເອົາໄປໃຊ້.

113. ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ແຜນປະຕິບັດງານເພື່ອວຽກ ປູກພື້ນຊີບຂອງແນວພັນ. ໃນ ໂລກ ແບບມີການປະສານສົມທົບຖືກພັດທະນາ ແລະເອົາໄປປະຕິບັດໂດຍອົງກອນໃດໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍອົງກອນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເໝາະສົມ. ສິ່ງດັ່ງກ່າວແມ່ນຄວນກຳນົດສະຖາບັນ ແລະສະຖານທີ່ເພື່ອເຮັດ ປູກພື້ນຊີບຂອງແນວພັນ. ຄວນອີງໃສ່ວິທີການເຮັດວຽກແບບວິທະຍາສາດທີ່ໃຊ້ການໄດ້, ແລະ ຄວນຄິດເຖິງຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄລ່ລຽງປະສິດຕິຜົນຂອງການໃຊ້ຈ່າຍ. ການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າຂອງຕາໜ່າງພຶດ ແລະຂົງເຂດຖືວ່າມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນສຳເລັດສະ ເພາະ ໃນ ດ້ານກຳນົດ ແລະວາງບູລິມະສິດ ວ່າຕົວຢ່າງແນວພັນໃດທີ່ຄວນປູກພື້ນຊີບ ພ້ອມກັນນັ້ນແຜນ ແຫ່ງຊາດ ເພື່ອ ປູກພື້ນຊີບຂອງແນວພັນ. ຄວນຖືກມີໄວ້ໂດຍສະເພາະໃນດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ທີ່ເຫັນວ່າມີຄວາມສຳຄັນລະດັບຊາດ.

114. ຄວນເຮັດການຕິດຕາມຕໍ່ເນື່ອງກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການໃນເລື່ອງປູກພື້ນຊີບຂອງແນວພັນ. ທີ່ເກັບມາອະນຸລັກ, ລວມທັງການ ຄົ້ນຄວ້າເຖິງຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດ ການສຳຮອງເມັດພັນ ໃຫ້ພຽງພໍ, ສະສົມສິ່ງພົວພັນເຖິງການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ ຊະນິດແນວພັນ, ເງື່ອນໄຂສາງ ເກັບຮັກສາ ແລະການມີຊີວິດ ຂອງຕົວຢ່າງແນວພັນ ເປັນລາຍກໍລະນີ.

115. ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ການສືບຕໍ່ບຳລຸງ ການ ອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຂອງ ຕົວຢ່າງ ທີ່ມີຢູ່ແລ້ວ
- ສ້າງບັນດາລະບົບຂໍ້ມູນແບບກ້ວາງຂວາງດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ
- ຂະຫຍາຍວຽກ ການຈຳແນກ ຄູນລັກສະນະ / ກຳນົດ, ປະເມີນຕີລາຄາ ແລະໃຫ້ໝາຍເລກ ລະຫັດ ຂອງຕົວຢ່າງແນວພັນຕາມ ຫຼັກ ການ ເພື່ອສະດວກໃນການນຳໃຊ້ .
- ສ້າງແຜນງານຕ່າງໆ ລະດັບຊາດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ
- ສ້າງເສີມບັນດາຕາໜ່າງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

**7.ສະໜັບສະໜູນແຜນການແລະເປົ້າໝາຍຂອງການເກັບຕົວຢ່າງຊັບພະຍາກອນ
ພັນທຸກຳ ພຶດເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ**

116.ການຕີລາຄາ: ໃນວຽກເກັບມ້ຽນ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນມີຂຶ້ນມາຍ້ອນຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະມີການສູນເສຍ ແລະໂອກາດທີ່ຈະນຳໃຊ້ແນວພັນ. ບັນດາວັດຖຸພັນ ດັ່ງກ່າວ ໄດ້ອະນຸລັກມາເຖິງປັດຈຸບັນຍັງ ນັ້ນບໍ່ສາມາດເປັນໂຕແທນຢ່າງຄົບຖ້ວນໃຫ້ແກ່ສະພາບຫຼາກຫຼາຍ ຂອງພຶດໄດ້. ຄວາມຕ້ອງການໃນລະດັບໂລກ ເພື່ອທຳການເກັບຊຳ້ຍັງບໍ່ທັນສູງໃນປັດຈຸບັນທຽບໃສ່ 20 ປີຜ່ານມາ ຍ້ອນມີຄວາມກ້າວໜ້າໃນສອງທິດສະວັດກ່ອນ. ຄະນະທີ່ປຶກສາ ດ້ານການ ຄົ້ນຄວ້າ ພັນທຸກຳ ນານາຊາດ ໄດ້ລາຍງານວ່າພຶດຕົ້ນຕໍ ນັ້ນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນໄດ້ເກັບມ້ຽນ ເຖິງແມ່ນວ່າໃນ ບາງ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຍັງມີ ຊ່ອງວາງ. ການເກັບຕົວຢ່າງ ພຶດ ບາງຢ່າງໃນຂົງເຂດ, ສຳລອງ ແລະ ການລຽງຊັບເຫັນວ່າຍັງບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມຍ້ອນຂາດການວິເຄາະຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງພັນທຸກຳແບບກ້ວາງຂວາງທີ່ມີຢູ່ໃນ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ໃນໂລກ, ຈຶ່ງເວົ້າໄດ້ວ່າຂໍ້ສະຫຼຸບ ຕ່າງໆ ນີ້ເປັນພຽງຂໍ້ສັງເກດໃນຕອນຕົ້ນເທົ່ານັ້ນ.

117.ວຽກງານ ການເກັບມ້ຽນ ແນວພັນໃນອະດີດ ໄດ້ດຳເນີນໄປໂດຍຮູບແບບ ໃນເງື່ອນໄຂ ເຮັດ ວຽກທີ່ຂາດເຂີນ ອາດຈະບໍ່ສຳເລັດໃນດ້ານເກັບກຳຄວາມຫຼາກຫຼາຍແບບມີຕົວແທນຄັກແນ່ . ເງື່ອນ ໄຂໃນ ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ເອງກໍອາດເຮັດໃຫ້ມີການສູນເສຍ ວັດຖຸພັນ ທີ່ໄດ້ເກັບມ້ຽນ ຊຶ່ງນຳໄປ ສູ່ຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງເກັບຄືນໃໝ່. ໃນບາງກໍລະນີ, ມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງເກັບເພື່ອກອບກູ້ ວັດຖຸພັນ ທີ່ຖືກຂົ່ມຂູ່ໃນສະພາບ ການອະນຸລັກ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ. ໃນບາງກໍລະນີ ແມ່ນ ຍ້ອນ ເຫດ ຜົນທາງດ້ານຄວາມຈຳເປັນເພື່ອການນຳໃຊ້-ເພື່ອວຽກງານ ຄວາມທົນທານຕ້ານພະຍາດແລະຕ້ານ ທານກັບສັດຕູພຶດ ແລະຄຸນລັກສະນະ ການປັບຕົວຂອງມັນ.

118.ບັນດາເປົ້າໝາຍໄລຍະຍາວ: ເພື່ອເກັບ ຊະນິດແນວພັນ, ປະເພດນິເວດ , ແນວພັນ ດັ່ງເດີມ ຂອງຊາວບູກຝັງ ຫຼື ແນວພັນ ອື່ນໆ, ແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງ ຫຼືຄາດຄະເນ ວ່າຈະມີການນຳໃຊ້ມັນ.

119.ຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນເສີມສ້າງຊ່ອງຫວ່າງທີ່ມີຢູ່ໃນປັດຈຸບັນໃນວຽກງານ ເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ ໂດຍຈະເຮັດວຽກແບບມີເປົ້າ ແລະມີບູລິມະສິດ.

120.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ພັດທະນາວຽກເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ານປະຕິບັດຕົວຈິງໃນແງ່ຈຸດປະສົງ ແລະພັນທະກຳນິດໄວ້ໃນສິນທິສັນຍາຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງຊີວະນາໆພັນ, ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ ສິດທິຂອງ ຄູ່ສັນຍາທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຕ້ອງມີຄວາມເຫັນພ້ອມເອກະພາບລ່ວງໜ້າທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນກ່ອນຈະໃຫ້ເຂົ້າ ເຖິງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ພ້ອມທັງພັນທະຂອງຄູ່ສັນຍາ ໂດຍຈະຕ້ອງອີງຕາມກົດໝາຍຂອງປະ

ເທດຂອງຄູ່ສັນຍາ ແລະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຄົາລົບຄວາມຮູ້ຂອງຊຸມຊົນພື້ນເມືອງໃນດ້ານການອະນຸລັກ ແລະການນຳໃຊ້ສິ່ງຫຼາກຫຼາຍຊີວະນາໆພັນ.

121.ຄວາມສາມາດ: ວັດຖຸພັນ ທີ່ໄດ້ເກັບນັ້ນຄວນຖືກຮັກສາມັງນໄວ້ໃນສະຖານທີ່ ຊຶ່ງມີຄວາມສາມາດຄຸ້ມຄອງມັນໄດ້ໃນປະເທດຕົ້ນກຳເນີດ ແລະອາດມັງນຢູ່ບ່ອນອື່ນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນກັບປະເທດຕົ້ນກຳເນີດກ່ອນຈະມີການເກັບໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ມີສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກດັ່ງກ່າວໃນປະເທດຕົ້ນກຳເນີດ, ກໍຄວນພັດທະນາມັນຂຶ້ນມາຢູ່ທີ່ບ່ອນຕ້ອງການ ແລະໃນໄລຍະລໍຖ້າກໍ ວັດຖຸພັນ ນັ້ນສາມາດນຳເອົາ ໄປຄຸ້ມຄອງ ຢູ່ປະເທດຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນປະເທດຕົ້ນກຳເນີດກ່ອນ ເຮັດການເກັບແນວພັນ.

122.ກ່ອນຈະເຮັດການເກັບຕົວຢ່າງ ຄວນຄຳນຶງ ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ເຖິງຄວາມສາມາດ ທີ່ຈະອະນຸລັກວັດຖຸພັນ ທີ່ໄດ້ເກັບໄວ້ໃຫ້ຮັບປະກັນດ້ານປະສິດຕິຜົນ ແລະຄວາມຍືນຍົງ.

123.ການຝຶກອົບຮົມຄວນດຳເນີນໄປ ໂດຍຈະຕ້ອງຄິດເຖິງບັນດາວິທີການເກັບແບບ ວິທະຍາສາດ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.

124.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ຄວນໃຫ້ມີການປະສານງານ ພາຍໃນປະເທດ. ການປະສານງານ ລະດັບສາກົນເທົ່າທີ່ເຫັນຈຳເປັນ ແມ່ນມີຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອໃຫ້ມີການຕິດຕໍ່ກັບ ການອະນຸລັກ ແນວພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດ ແລະປົວແປງຈຸດຊ່ອງວ່າງ ຈຸດຂາດເຂີນ ເພື່ອພະຍາຍາມດ້ານ ປູກພື້ນຊີບ. ການປະສານງານນັ້ນ ອາດພົວພັນເຖິງ ການຊອກຮູ້ກຳນົດຄວາມ ຕ້ອງການ ໃນລະດັບໂລກ ກໍຄືຄວາມຕ້ອງການສະເພາະ ຂອງປະເທດໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງປະເທດໜຶ່ງອາດສາມາດ ຕອບສະໜອງ ທາງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິ ກຳ ໄດ້.

125.ມັນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງກໍ່ສ້າງຕາໜ່າງພາກພື້ນແລະພຶດພັນແລະຜູ້ຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ (ນັກປັບປຸງພັນ ແລະ ຊາວກະສິກອນ) ເພື່ອຈະໄດ້ແຈ້ງຂ່າວ, ຊື້ນຳ ແລະ ກຳນົດບູລິມະສິດ ຂັ້ນຕອນ ການອະນຸລັກທັງໝົດ ລວມທັງການສຳຫຼວດ, ຂຶ້ນບັນຊີ ແລະເກັບ.

126.ຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາກົນໄກຕ່າງໆ ໃນທຸກໆລະດັບ ເພື່ອຈະໄດ້ທຳການເກັບ ຕົວຢ່າງ ແນວພັນ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ. ກົນໄກທັງຫຼາຍນີ້ ຄວນນຳໃຊ້ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງເຕັມ ສ່ວນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະແນວພັນ ນັ້ນຕ້ອງໃກ້ຊິດທີ່ສຸດກັບລະບົບຂ່າວ ການເຕືອນໄພແຕ່ຫົວທີຂອງທຸກໆ ຂັ້ນ.

127. ວຽກງານດັ່ງກ່າວແມ່ນ ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ແຜນງານຕ່າງໆ ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ, ລັດຖະບານອາດ ແຕ່ງຕັ້ງ ບຸກຄົນຮັບຜິດຊອບວຽກ ນີ້ສະເພາະເພື່ອຈະໄດ້ຄຸ້ມຄອງ ວຽກຕອບສະ ໜອງຄຳຮ້ອງຂໍເພື່ອທຳການເກັບຕົວຢ່າງ.

128. ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງສະໝິດແໜ້ນກັບວຽກ:

- ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽນ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ
- ສືບຕໍ່ວຽກ ການອະນຸລັກ ແນວພັນໃນຖິ່ນກຳເນີດ
- ສົ່ງເສີມການອະນຸລັກ ສາຍແນວພັນ ພືດປ່າໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ພືດປ່າ ເພື່ອຜະລິດ ອາຫານ

8. ຂະຫຍາຍກິດຈະກຳ ຕ່າງໆ ດ້ານ ການອະນຸລັກ ແນວພັນນອກ

ຈາກເຂດທຳມະຊາດ ຂອງມັນ

129. ການຕີລາຄາ: ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງຫຼາຍໆ ຊະນິດພືດ ບໍ່ສາມາດ ອະນຸລັກໄດ້ແບບສະດວກ ຫຼືແບບມີປະສິດຕິຜົນ ໄດ້ໃນຮູບແບບ ເປັນເມັດ. ບາງ ຊະນິດແນວພັນ ແມ່ນເອົາໄປ ປັບປຸງພັນໃນ ຮູບ ການຂະຫຍາຍພັນ ດ້ວຍລຳຕົ້ນ ແລະ ພວກໜຶ່ງ ແມ່ນເຮັດດ້ວຍເມັດ “recalcitrants”. ສ່ວນ ຫຼວງຫຼາຍ ຂອງພືດຕົ້ນຕໍ ເພື່ອເປັນອາຫານ, ໝາກໄມ້ເຂດຮ້ອນແມ່ນຢູ່ໃຕ້ໝວດນີ້. ຍ້ອນມີຄວາມ ຫຍຸ້ງຍາກດ້ານເຕັກນິກ ການອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳຂອງພືດປະເພດນີ້ ໂດຍທົ່ວ ໄປແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່.

130. ພືດຫຼາຍໆແນວ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ເກືອບເວົ້າໄດ້ວ່າ ທາງ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ແບບ ພື້ນບ້ານ ມັກບໍ່ເຫັນ ຄວາມສຳຄັນເລີຍ. ການເກັບ ຕົວຢ່າງ ແນວ ພັນ ແມ່ນເຮັດແບບສະເພາະກິດ ແລະ ກໍບໍ່ມີການປະສານສົມທົບກັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຕົວ ຢ່າງ ແນວພັນທີ່ເປັນຕົວແທນ ດ້ານເຊື້ອພັນ ທີ່ໜຽງພໍເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາອີກຕໍ່ໄປ.

131. ສວນພືກສາຊາດ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່, ລວມທັງວິທີການ ໃນລອດແກ້ວ, ອາດ ສາມາດພັດທະນາ ຕື່ມໃຫ້ຄົບຖ້ວນກວ່າ ເພື່ອຊ່ວຍເສີມສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍວຽກອະນຸລັກ ຊັບພະ ຍາ ກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.

132. ຈຸດປະສົງຍາວນານ: ເພື່ອອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການ ກະສິກຳ ເພື່ອໃຫ້ມີໄວ້ໃຊ້ໃນອະນາຄົດ.

133.ຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອພັດທະນາບັນດາ ຍຸດທະສາດຄຸ້ມຄອງ ວຽກງານອະນຸລັກ
ນອກຖິ່ນ ກຳເນີດ ພຶດປະເພດ ປູກຂະຫຍາຍພັນ ດ້ວຍລຳຕົ້ນ ແລະ ພຶດທີ່ໃຊ້ເມັດເພື່ອເພາະປູກ

134.ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີທີ່ເໝາະສົມສຳລັບວຽກງານອະນຸລັກ
ພຶດປະເພດດັ່ງກ່າວ.

135.ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ສວນພຶກສາຊາດ ມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຫຼາຍກວ່າເກົ່າໃນວຽກອະນຸລັກ
ຂັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ, ໂດຍສະເພາະ ການອະນຸລັກ ຊະ
ນິດ ແນວພັນ ຊຶ່ງມີເງື່ອນໄຂໄດ້ປຽບ.

136.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ບັນດາລັດຖະບານ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດ
ລັດ, ແລະອົງກອນໃຫ້ທຶນ ຄວນໃຫ້ ການສະໜັບສະໜູນ ແບບພຽງພໍເໝາະສົມ ແລະດຸ່ນດ່ຽງ ເພື່ອ
ການອະນຸລັກ ແນວພັນ ທີ່ມີການສືບພັນດ້ວຍລຳຕົ້ນ ແລະ ພຶດ /recalcitrant ເມັດພັນພຶດ

137.ຄວາມສາມາດ: ບັນດາສວນພຶກສາຊາດ ແລະ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ຄວນຖືກສ້າງ
ຕັ້ງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງສິ່ງທີ່ພົວພັນເຖິງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຈະໄດ້ອະນຸລັກ ບັນດາ
ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍຂອງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອວຽກກະສິກຳມັກຈະເບິ່ງ
ຂ້າມຫຼັງລືມ. ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ ຄວນສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານບຸກຄະລາກອນ ໃຫ້ແກ່ບັນດາ ປະ
ເທດ ກຳລັງພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະ. ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ອາດສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ສ້າງ
ສິ່ງເອື້ອ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແກ່ສວນ ພຶກສາຊາດ (Bot. Garden).

138.ສວນພຶກສາຊາດ ແບບງ່າຍດາຍ ແລະ ບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ຈ່າຍແພງ ກໍຄື ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ສຳລັບ
ປູກພຶດຊະນິດເປັນຕົ້ນ ແລະພຸ່ມໄມ້ ໃນສະຖານທີ່ມະຫາວິທະຍາໄລ, ໂຮງຮຽນ ແລະສະຖາບັນ
ອື່ນໆ ເທົ່າທີ່ເຫັນສົມຄວນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການພັດທະນາ ແລະສົ່ງເສີມ ການສຶກສາ ແລະສ້າງຈິດສຳ
ນຶກໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ.

139.ຄວນສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ມີການອົບຮົມ ດ້ານເຕັກນິກ ປູກໃນລອດແກ້ວ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ
ໃໝ່ ແລະ ເໝາະສົມອື່ນໆ ໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບຄວາມ ຕ້ອງການ ແລະ ບູລິມະສິດຂອງຊາດ, ອານຸ
ຊົງເຂດ, ແລະເຂດແຄ້ວນ, ຄວນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອຈະໄດ້ນຳ
ໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີນັ້ນ.

140.ຄວນພັດທະນາ ລະບຽບຂັ້ນຕອນອັນແນ່ນອນ ເພື່ອ ການອະນຸລັກແບບ ບູກໃນລອດແກ້ວ ແລະເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ເພື່ອການອະນຸລັກ ພືດສຳຄັນ ປະເພດສືບພັນດ້ວຍລຳຕົ້ນ ແລະ ພືດ ທີ່ **ມີ ເມັດບໍ່ທຳມະດາ/ non-orthodox seed plants.**

141.ຄວນມີການປະເມີນ ຕີລາຄາຄວາມ ຕ້ອງ ການ ດ້ານອະນຸລັກ ຊະນິດແນວພັນ ອື່ນໆ ເພື່ອ ເປັນອາຫານ ແລະກະສິກຳ ຊຶ່ງມາເຖິງຈຸດນີ້ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ອະນຸລັກ ຢ່າງພຽງພໍເທື່ອ, ລວມທັງການສຳ ຫຼວດກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຊຶ່ງຕ້ອງເຮັດ ເພື່ອຈະໄດ້ເຮັດ ການວາງແຜນ ແລະປະສານງານວຽກເກັບ ແລະອະນຸລັກໃນຕອນຕໍ່ໄປ.

142.ການຄຸ້ມຄອງ/ການປະສານງານ: ຕາໜ່າງພືດ ແລະຕາໜ່າງ ພາກພື້ນ ພ້ອມທັງອົງການສວນ ພິກສາຊາດສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ສາກົນ ແລະ ລະບົບຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳແຫ່ງຊາດ. ຄວນປະເມີນຕີລາຄາຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ບັນຫາ ທີ່ພົວພັນ ເຖິງການອະນຸລັກ ແນວພັນພືດທີ່ສືບພັນດ້ວຍລຳຕົ້ນ ແລະ **ພືດທີ່ໃຫ້ເມັດບໍ່ທຳມະດາ non-orthodox seeded plants** ແລ້ວ ເຮັດ ຂໍ້ສະເໜີ ຕ່າງໆ ແລະກຳນົດ ບາງກິດຈະກຳ ເພື່ອ ແກ້ໄຂ ທີ່ເຫັນສົມຄວນ.

143.ສວນ ພິກສາຊາດ ຄວນໄດ້ຮັບ ການສົ່ງເສີມ ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນບັນດາກິດຈະ ກຳຂອງສະມາຄົມ ສວນພິກສາຊາດສາກົນ. ຄວນເສີມຂະຫຍາຍ ສາຍສຳພັນ ລະຫວ່າງບັນດາອົງ ການ ສວນພິກສາຊາດສາກົນ (ເຊັ່ນ ສະມາຄົມສວນພິກສາຊາດສາກົນ ແລະຊຸມສະມາຄົມທີ່ຮັບ ຜິດຊອບ ແລະເຮັດວຽກອະນຸລັກ ຊະນິດແນວພັນ ເພື່ອເປັນອາຫານ ແລະກະສິກຳ (ນອກຈາກອົງ ການອື່ນໆ ກໍມີອົງການ ອາຫານແລະການກະເສດ, ແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ, ແລະ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ສາກົນອື່ນໆ). ເຊັ່ນດຽວ ກັນກໍຄວນສ້າງເສີມ ການ ຂະຫຍາຍສາຍພົວພັນລະຫວ່າງສະຖາບັນ ລວມທັງສະຖາບັນເອກະຊົນ (ເຊັ່ນ ຂະແໜງທຸລະກິດ ກ້າເບ້ຍ) ລະດັບຊາດ. ຄວນສົ່ງເສີມ ການຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການຮ່ວມມື ໃນແງ່ປະຕິບັດການຕົວຈິງ ແລະ ຖືເປັນບັນຫາບູລິມະສິດ.

144.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນໃຫ້ຊິດກັບ:

- ວຽກສືບຕໍ່ໃຫ້ມີການ ອະນຸລັກ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ຊຶ່ງ ພວມດຳເນີນ ຢູ່.
- ສົ່ງເສີມວຽກອະນຸລັກ ຕົວຢ່າງ ສາຍພັນພືດປ່າ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ພືດປ່າ ເພື່ອຜະລິດ ອາ ຫານ.
- ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ

ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ

9. ຂະຫຍາຍລຽງກ ຈຳແນກຄູນລັກສະນະ ຂອງແນວພັນ, ການປະເມີນຕີລາຄາ ແລະເຮັດໝາຍ ເລກ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຕົ້ນຕໍເພື່ອສະດວກໃນການໃຊ້.
10. ເພີ່ມທະວີການ ສົ່ງເສີມ ແລະລຽງກ ເຜີຍແຜ ດ້ານພັນທຸກຳ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ
11. ສົ່ງເສີມການກະສິກຳແບບຍືນຍົງ ໂດຍໃຫ້ມີການຜະລິດພືດຫຼາຍໆວິທີ ແລະໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍ ສູ່ທາງ ກວ້າງຂວາງ ດ້ານພຶດພັນ.
12. ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພັດທະນາ ແລະການຄ້າພຶດ ແລະ ບັນດາຊະນິດ ທີ່ມີການນຳໃຊ້ແບບບໍ່ເຕັມ ສ່ວນ.
13. ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ການຜະລິດ ແລະ ແຈກຈ່າຍ ເມັດພຶດພັນ.
14. ພັດທະນາ ການຕະຫຼາດໃໝ່ສຳລັບແນວພັນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນທີ່ “ຮັ່ງມີດ້ານຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ”

9. ຂະຫຍາຍໜ້າລຽງກ ການຈຳແນກຄູນລັກສະນະພິເສດ, ການປະເມີນ ຕີລາຄາ ແລະ ໝາຍເລກໝາຍ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຫລັກ ເພື່ອສະດວກໃນການໃຊ້.

145.ການປະເມີນ: ຕົວຢ່າງ ແນວພັນ ຂອງ ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ຄວນສາມາດສະໜອງ ໃຫ້ຜູ້ຊົມ ໃຊ້ໄດ້ມີໂອກາດ ຕອບບັນຫາ ສິ່ງທ້າທ້າຍ . ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ ເພິ່ນມັກຈະບໍ່ໄດ້ຈັດສັນຄູນ ລັກສະນະ ສະເພາະດ້ານ ແລະ ປະເມີນຕີລາຄາ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ໃນ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ, ຊຶ່ງສະພາບດັ່ງ ກ່າວນີ້ເຮັດໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ຕົວຢ່າງແນວພັນດັ່ງກ່າວ ບໍ່ໝົດຄຸນຄ່າ ແລະ ບໍ່ເຫັນໄດ້ຄຸນຄ່າແທ້ຈິງ ຂອງ ແນວພັນ ແລ້ວ ກໍນຳໄປສູ່ການໃຊ້ຈ່າຍ ສຳລັບ ການອະນຸລັກ ໃນລາຄາສູງ ເມື່ອທຽບໃສ່ ຜົນ ປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ມາ. ບົດລາຍງານ ຂອງບັນດາປະເທດ ກໍໄດ້ຊີ້ໃຫ້ ເຫັນວ່າ ຍ້ອນຂາດການກຳນົດ ຄູນລັກສະນະພິເສດ ແລະ ການ ປະເມີນຕີລາຄາ ຈຶ່ງເຮັດ ໃຫ້ມີອັນ ຈຳກັດໃນການນຳໃຊ້ ຊັບພະ ຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ໃນແຜນງານ ບັບປຸງພັນ.

146.ນັກບັບປຸງ ພັນພຶດ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ອື່ນໆສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ ສິນໃຈຢາກໃຫ້ມີ ຊະນິດພັນທຸກຳ ໃນ ຈຳນວນ ທີ່ສາມາດຄຸ້ມຄອງໄດ້ ຊຶ່ງເປັນ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ມີ ຫຼື ໜ້າຈະມີລັກສະນະສະເພາະ ທີ່ສຳ ຄັນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ ແຜນງານບັບປຸງແນວພັນຂອງຕົນ. ການກຳນົດແຈ້ງລັກສະນະສະເພາະຕົວ ໂດຍ ຜ່ານ ການຈັດລັກສະນະ ສະເພາະ ແລະ ສ້າງຕັ້ງ ການເກັບຕົວຢ່າງ ສຳຄັນ ທີ່ເປັນໃຈກາງ (ກຸ່ມ ຍ່ອຍ ທີ່ໄດ້ເລືອກມາ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມ ແຕກຕ່າງ ຫຼາກຫຼາຍ ສູງສຸດໃນຊຸມ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຈຳ ນວນ ບໍ່ຫຼວງຫຼາຍ), ແລະ ຖືວ່ານັ້ນ ຄື ມາດຕະການ ທີ່ສາມາດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ແບບກ້ວາງຂວາງ ແລະ ມີປະສິດທິພາບ ກວ່າເກົ່າ. ການປະເມີນຕີລາຄາ ກໍສາ ມາດ ຊ່ວຍໃຫ້ຮູ້ໄດ້ວ່າ ແນວພັນ ໃດແດ່ທີ່ຊາວໄຮ່ນາ ອາດຈະ ນຳໃຊ້ ໂດຍກົງ.

147.ນອກເໜືອຈາກນັ້ນແລ້ວ, ການ ຈຳແນກຄູນລັກສະນະ ແລະ ປະເມີນຕີ ລາຄາ ຂໍ້ມູນ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຫຼັກລ້ວນ ແຕ່ມີຄວາມສຳຄັນ ຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ໂດຍ ລວມໃຫ້ມີ ປະສິດຕິພາບ ແລະ ປະສິດຕິຜົນ.

148.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອເພີ່ມທະວີ ແລະ ປັບປຸງການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ພຶດ ທີ່ໄດ້ອະນຸລັກໄວ້ໃຫ້ ມັນງ່າຍດາຍ ກວ່າເກົ່າ. ເພື່ອອຳນວຍ ຄວາມສະດວກ ໃຫ້ມີຄວາມຄືບ ໜ້າໃນ ດ້ານ ປັບປຸງພັນພຶດ ໂດຍ ຜ່ານວຽກສົ່ງເສີມ ການກຳນົດ ວ່າອັນໃດຄື ກຸ່ມແນວພັນ ທີ່ເປັນ ປະໂຫຍດ ຫຼື ອົງປະກອບ ພັນທຸກຳ ມີຫຍັງແດ່ເພື່ອຈະໄດ້ເສີມຂະຫຍາຍ ພັນທຸກຳ ເພື່ອ ເປັນຂໍ້ມູນຊຸກຍູ້ແກ່ວຽກງານ ປັບປຸງພັນ ແລະ ຮັບໃຊ້ໃຫ້ ແກ່ປັບພັນ ອັນຈະເຮັດໃຫ້ມີສະພາບຫຼາກ ຫຼາຍໃນລະດັບສູງ ກວ່າທາງ ດ້ານພັນທຸກຳ ໃນຈຳນວນພຶດ ແລະ ລະບົບກະສິກຳ. ເພື່ອກຳນົດໃຫ້ ໄດ້ວ່າ ແນວພັນພຶດ ອັນໃດແທ້ທີ່ມີຄຸນຄ່າປົ່ມຊ້ອນ ອັນຈະເຮັດ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ສາມາດນຳໃຊ້ ມັນໂດຍກົງ ໃນແຜນງານປູກຝັງຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້.

149.ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການປະສານງານໃນວຽກອະນຸລັກ, ການສຳຫຼວດ ແລະ ກິດຈະກຳປັບປຸງ ໂດຍມີການວາງເປົ້າໝາຍໜ້າວຽກ ເກັບຕົວຢ່າງ, ນຳໃຊ້ຍຸດທະສາດ ການເອົາຕົວຢ່າງ ໃຫ້ໄດ້ສູງ ສຸດ, ນຳໃຊ້ບັນດາວິທີການ ປູກພື້ນຊີບ ໃຫ້ໄດ້ປະໂຫຍດສູງສຸດ, ກຳນົດໃຫ້ໄດ້ຊ່ອງຫວ່າງໃນວຽກ ງານເຮັດ ເກັບຕົວຢ່າງ, ການເຮັດ ອະນຸລັກ ແບບສົມເຫດສົມຜົນ, ວາງບູລິມະສິດສຳລັບເຮັດ ການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ, ສ້າງຕັ້ງ ຈຸດປະສານງານຫລັກ ດ້ານເກັບຕົວຢ່າງ ແນວພັນ ຢູ່ພື້ນທີ່ຊາວ ກະສິກອນ ແລະ ວັດແທກ ຊຶ່ງຊາເບິ່ງປະສິດຕິຜົນ ທຽບຖານ ຂອງວຽກງານອະນຸລັກແນວພັນ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນໃນຖິ່ນກຳເນີດ.

150.ບັນດາຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອໃຫ້ບູລິມະສິດສູງ ດ້ານການພັດທະນາ ວຽກແຜນ ຈຳແນກ ຄູນລັກສະນະສະເພາະດ້ານຂອງ ແນວພັນ ແລະ ປະເມີນ ຕີລາຄາທັງນີ້, ແມ່ນເພື່ອ ກຳນົດ ຊອກຮູ້ ບັນດາ ນ້ຳເບີ ແນວພັນ ແລະ ພັນທຸກຳ ທີ່ມີຄຸນຄ່າອັນໃດ ທີ່ ສາມາດ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ ດ້ານຊີວະເຕັກນິກ ແລະ ບໍ່ແມ່ນຊີວະເຕັກນິກabictic ຊຶ່ງເປັນສິ່ງຈຳກັດການຜະລິດພຶດຕ່າງໆ.

151.ເພື່ອປັບປຸງສະມັດຕະພາບຂອງຂະບວນການປະເມີນຕີລາຄາ ໂດຍໃຫ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ຮັບຮອງເອົາເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ໆ ທັງຫຼາຍເພື່ອຈະໄດ້ຮູ້ແຈ້ງຢ່າງແນ່ນອນວ່າ ແນວພັນ ນ້ຳເບີໃດ ທີ່ມີ ຄຸນຄ່າດ້ານໃດ ແລະ ດ້ານພັນທຸກຳມີຄຸນຄ່າອັນໃດໃນຈຳນວນແນວພັນໃດທີ່ໄດ້ເລືອກໄວ້ແລ້ວນັ້ນ.

152.ເພື່ອກໍ່ສ້າງ ວຽກງານການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ ເພື່ອການອະນຸລັກ ຫຼັກ ລະດັບສາກົນ ກ່ຽວ ກັບພັນພຶດ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ລະດັບໂລກ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການກໍ່ສ້າງການ ເກັບຕົວຢ່າງ ຫຼັກ ອົງໃສ່ ພື້ນຖານຂອງທະນາຄານເຊື້ອພັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອົງໃຫ້ແກ່ ການເຮັດ ການເກັບຕົວຢ່າງ ພຶດໃນ

ຊາດ ຢູ່ທີ່ສະຖາບັນ ພາຍໃນປະເທດ. ເພື່ອສົ່ງເສີມ, ປັບປຸງ ແລະ ທົດລອງ ບັນດາ ວິທີການ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອເຮັດ ການເກັບຕົວຢ່າງ ຫຼັກສຳຄັນໆ.

153.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ໂດຍໄດ້ຮັບການຮ່ວມມືຈາກ ບັນດາອົງການ ສປຊ, ຊຶ່ງເຂດ, ລະຫວ່າງລັດ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ, ສູນກະສິກຳສາກົນ ແລະ ລວມທັງພາກສ່ວນເອກະຊົນ ພ້ອມທັງຄຳນຶງ ເຖິງຄວາມເຫັນຂອງ ຊຸມຊົນວິທະຍາສາດ ແລະອົງການ ຂອງກະສິກອນ ແລະ ຊຸມຊົນເຂົາເຈົ້າ, ລັດຖະບານຄວນ:

(ກ) ກຳນົດວາງບູລິມະສິດຕ່າງໆ ແລະ ປະເມີນເປັນໄລຍະໆ ຄວາມຄືບໜ້າດ້ານຕີລາຄາ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການທັງຫຼາຍຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ວຽກ ກຳນົດຄຸນລັກສະນະພິເສດ ທີ່ຈຳກັດການຜະລິດພືດອາຫານສຳຄັນ ແລະພືດຕ່າງໆ ທີ່ມີຄວາມໝາຍດ້ານເສດຖະກິດຂອງຊາດ;

(ຂ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຮ່ວມມື ແລະ ຊ່ວຍຊູຊຶ້ງກັນ ແລະ ກັນໃນໝູ່ນັກປັບປຸງພັນ, ນັກຄົ້ນຄ້ວາ, ຊາວໄຮ່ນາ ແລະ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ

(ຄ) ຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານການກຳນົດລັກສະນະ ແລະການປະເມີນຕີລາຄາ;

(ງ) ສັງເກດເຫັນວ່າການເຂົ້າເຖິງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ແມ່ນຕ້ອງເຮັດພາຍໃຕ້ຂໍ້ຕົກລົງສາກົນທີ່ພວມນຳໃຊ້ກັນຢູ່ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຂໍ້ຕົກລົງທັງຫຼາຍນັ້ນ, ຜູ້ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຄວນຖືກສົ່ງເສີມໃຫ້ເຫັນດີເຫັນພ້ອມນຳເງື່ອນໄຂຕ່າງໆ ດ້ານ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນການປະເມີນຕີລາຄາທີ່ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາສະຖາບັນແຫ່ງ, ພ້ອມນັ້ນກໍ ຕ້ອງຄິດເຖິງຄວາມຕ້ອງການພິເສດຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ຈາກພາກສ່ວນການຄ້າໃນດ້ານການປົດລັບທີ່ ເໝາະສົມ;

(ຈ) ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນຢ່າງເໝາະສົມແກ່ແຜນງານດ້ານການກຳນົດ ຄຸນລັກສະນະ ແລະ ການປະເມີນ ຊະນິດແນວພັນ ພືດຊຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນຕົ້ນຕໍ ຫຼືຂາດບໍ່ໄດ້ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດທາງຄວາມໝັ້ນຄົງໃນເລື່ອງອາຫານໃນປະເທດຕ່າງໆ, ໃນນັ້ນຈະຄຳນຶງ ເຖິງການປະກອບທຶນໃຫ້ໃນໄລຍະກາງ ແລະຍາວ.

154.ບັນດາຕາໜ່າງພືດ ແລະທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຄວນດຳເນີນວຽກຢ່າງລະມັດລະວັງເພື່ອພັດທະນາ ການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນຫຼັກດ້ານບັນດາພືດມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ສຳລັບລະບົບຕ່າງໆ ພາຍໃນປະເທດ. ແມ່ນຢູ່ວ່າ ການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນຫຼັກນັ້ນ ເປັນສິ່ງແນະນຳ ໃຫ້ແກ່ສະພາບເຮັດວຽກ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຂອງຕົວຢ່າງແນວພັນທີ່ ໄດ້ເກັບມາ, ແຕ່ນັ້ນບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າມັນຈະປ່ຽນແທນ ທະນາຄານເຊື້ອພັນໄດ້. ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ບໍ່ຄວນຖືເອົາການມີ ຕົວຢ່າງ ແນວພັນຫລັກ

ນັ້ນເປັນ ຂໍ້ອ້າງອະນຸຍາດໃຫ້ສະພາບອະນຸລັກ ບັນດານຳເບີ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ອື່ນໆ ທີ່ມີຢູ່ໃນການເກັບນັ້ນເຊື່ອມໂຊມລົງ.

155.ຄວາມສາມາດ: ການສະໜັບສະໜູນຄວນຈະເລີ່ມເຮັດເປັນກ້າວໆ ແລະມີຈຸດສຸມເພື່ອຊ່ວຍ ແຜນງານກຳນົດຄຸນລັກສະນະພິເສດ ແລະການປະເມີນຕີລາຄາ ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອເລືອກ ແນວພັນພືດທີ່ເປັນບູລິມະສິດ. ຂັ້ນຕອນ ການຈຳແນກຄຸນລັກສະນະພິເສດ ແລະ ການປະເມີນຕີ ລາຈະເລີ່ມດ້ວຍ ການຕີລາຄາຂ່າວສານ ຂໍ້ມູນທີ່ມີຢູ່ ກໍຄືຄວາມພະຍາຍາມໃນການເກັບກຳ, ສັງ ລວມ, ປ້ອນເຂົ້າໃນເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ ແລ້ວຜະລິດຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ອອກມາເປັນບົດບັນທຶກ, ລາຍງານ, ແຜນຄາດທໍ, ຯລຯ. ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍຂອງວຽກປະເມີນຕີລາຄາຕ້ອງເຮັດໄປໂດຍຫຼິ້ງເຫັນ ຜູ້ຈະນຳເອົາໄປໃຊ້ເປັນສຳຄັນ.

156.ບັນດາລັດຖະບານ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ເໝາະສົມ ຄວນກຳນົດເອົາສະຖາບັນຕ່າງໆ ແລະ ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ແລະຄວາມຊຳນິຊຳນານງານໃຫ້ມາເຮັດວຽກ ການກຳນົດ ຄຸນລັກສະ ນະ ແລະ ປະເມີນຕີລາຄາ ສະພາບກົດດັນ ສະເພາະ ແລະ ຄວນພັດທະນາສ້າງຕຳແໜ່ງງານລະ ດັບຊາດໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີຄວາມຊຳນານງານດັ່ງກ່າວ, ລວມໃນນັ້ນກໍມີທັງ ຊາວກະສິກອນ ທີ່ຢູ່ໃນເຂດມີ ຄວາມກົດດັນ ຊຶ່ງຊາວກະສິກອນເລົ່ານີ້ອາດໄດ້ທຳການປະເມີນໃນຕອນຕົ້ນແລ້ວ ເພື່ອຢາກຊອກ ຮຽນຮູ້ຢ່າງອ່ອຍຂອງ ແນວພັນ ຊຶ່ງອາດເປັນປະໂຫຍດເພື່ອການປະເມີນຕີລາຄາຕື່ມໃນເງື່ອນໄຂວິທະຍາ ສາດທີ່ເຂັ້ງກ່ວາ. ຄວນສຶກສາຄິດໄລ່ເບິ່ງປະສິດຕິພາບຂອງການໃຊ້ຈ່າຍ ເພື່ອເຮັດວຽກ ປະເມີນຕີ ລາຄາ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ມີ ການຮັບເໝົາຕໍ່, ນອກນັ້ນກໍຕ້ອງໄດ້ເບິ່ງຄືນບັນດາແຜນງານຮ່ວມມືລະຫວ່າງ ແຜນງານແຫ່ງຊາດທັງຫຼາຍທີ່ມີກັບພາກສ່ວນເອກະຊົນ ເຊັ່ນໂຄງການ LAMP/ໂຄງການສາລີລາ ຕິນອະເມຣິກາ.

157.ພະນັກງານໃນແຜນງານແຫ່ງຊາດຄວນໄດ້ຮັບການອົບຮົມກ່ຽວກັບການວິເຄາະຄຸນລັກສະ ນະພິເສດຂອງ ແນວພັນ ແລະ ເຕັກນິກການ ປະເມີນຕີລາຄາຂອງແຕ່ລະພືດ . ການອົບຮົມນີ້ຄວນ ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍພືດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນລະດັບຊາດເສຍກ່ອນ ແລະເປັນພືດຊຶ່ງປັດຈຸບັນຢູ່ໃນ ແຜນການປັບປຸງພັນຢູ່ແລ້ວ.

158.ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານຝຶກອົບຮົມຊາວໄຮ່ນາ, ລວມທັງຊາວໄຮ່ນາເພດຍິງກ່ຽວກັບທັກ ສະທີ່ຕ້ອງການ ແລະຈຳເປັນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນແຜນປະເມີນຕີລາຄາຢູ່ກັບພາມ. ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງເພດຍິງນັ້ນ ມີຫຼາຍໄປກ່ວາ ການບູກ , ການຜະລິດ ແລະເກັບກ່ຽວພືດ, ມັນກວມເອົາທັງການ ປຸງແຕ່ງ, ເກັບມ້ຽນ ແລະປຸງແຕ່ງອາຫານ. ດັ່ງນັ້ນຄວາມຮູ້ຂອງເພດຍິງ ທາງດ້ານການນຳໃຊ້ ແລະ ຄວາມເປັນປະໂຫຍດຂອງພືດ ປົກກະຕິ ແມ່ນກ້ວາງຂວາງ.

159.ຄວນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ ແລະການເງິນຕໍ່ວຽກງານ ຂະຫຍາຍ
ເມັດພັນ ຫລັກ.

160.ການຄົ້ນຄວ້າ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຖ້າຈະສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ ແບບມີການຄິດໄລ່ປະສິດຕິຜົນຂອງ
ຕົວຢ່າງແນວພັນທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນ, ມັນມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຕ້ອງເຮັດ ການຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍໆແບບ. ຊຶ່ງ
ອາດ ລວມທັງ ການເຂົ້າເຖິງເຕັກໂນໂລຊີ ຫຼ້າສຸດ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນ ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາ
ສາດ ເພື່ອປັບປຸງເຕັກນິກສຳລັບ ການກຳນົດ ຄູນລັກສະນະ ແລະ ປະເມີນຕີ ລາຄາ.

161.ບັນດາບູລິມະສິດ ສຳລັບ ການຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ພົວພັນເຖິງ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຫຼັກລວມມີທັງ ການ
ພັດທະນາ:

- (ກ). ວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ປັບປຸງສຳລັບ ກຳນົດ ຄູນລັກສະນະພິເສດ ຂອງແນວພັນ ພືດໂດຍ
ນຳໃຊ້, ນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆ, ວິທີການຊີວະເຄມີ ແລະ ໂມເລກູນລາ ຊີວະສາດ;
- (ຂ). ຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ປັບປຸງໃນການກຳນົດ ຂັ້ນຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ;
- (ຄ). ວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມລັກການ ສຳລັບ ການຄັດເລືອກ ຕົວຢ່າງ ແນວພັນ
ຫຼັກ;
- (ງ). ບັນດາວິທີການເຊື່ອມໂຍງ ຕົວຢ່າງ ແນວພັນ ຕົ້ນຕໍ (ຍຸດທະສາດຕ່າງໆດ້ານການເອົາ
ຕົວຢ່າງທີ່ເປັນຕົວແທນແນວພັນ);
- (ຈ). ບັນດາວິທີການທີ່ໄດ້ປັບປຸງກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຂັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ
ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ, ລວມທັງການຊອກຫາລັກສະນະພິເສດຂອງພືດເປົ້າໝາຍ.

162.ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີ ກອງປະຊຸມລະດັບ ພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບສາກົນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ດ້ານ
ແນວພັນພືດ ໄດ້ປຶກສາກັນຫຼາຍໆ ປະເດັນບັນຫາ ວິຊາການ ຊຶ່ງພົວພັນເຖິງ ການພັດທະນາ ແລະ
ການນຳໃຊ້ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ແລະເພື່ອຊຸກຍູ້ ກິດຈະກຳ ໃນພາກພື້ນ ແລະເບິ່ງສະພາບກົມກຽວ
ຊ່ວຍຊູ ກັບ ຫົວຂໍ້ ອື່ນໆ ຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ.

163.ການປະສານງານ/ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ: ວຽກ ກຳນົດຄູນລັກສະນະພິເສດ ແລະ ປະເມີນຕີລາຄາ
ຄວນຖືກ ວາງແຜນ ແລະປະຕິບັດໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຢ່າງຂະຫຍັນຂັ້ນແຂງ ຈາກພາກສ່ວນແຜນ
ງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ບັນດາຕາໜ່າງພືດ ແລະ ພາກພື້ນ. ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ອົງການຈັດຕັ້ງ
ຂອງຊາວໄຮ່ນາ, ບໍລິສັດເອກະຊົນ ແລະການຈັດຕັ້ງຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະອື່ນໆ ກໍອາດມີສ່ວນພົວພັນ.

164.ຕົວຢ່າງແນວພັນທີ່ອະນຸລັກ ຫຼັກຄວນຖືກ ພັດທະນາໂດຍມີ ການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງ ຕັ້ງໜ້າຈາກ
ຊຸມ ນັກປັບປຸງພັນ ແລະບັນດາ ຕາໜ່າງພືດ ຂອງພືດຕົ້ນຕໍຕ່າງໆ. ການເຮັດວຽກກ່ຽວກັບ

ການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ ຫຼັກຕ້ອງໄດ້ຖືກສຶກສາ ພິຈາລະນາໂດຍຫຼິງເຫັນ ບັນຫາອື່ນໆ ຂອງ ຄວາມພະຍາຍາມ ລວມ ເພື່ອຈະສາມາດປັບປຸງການນຳໃຊ້.

165.ການຮ່ວມມື ແລະແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເປັນຄວາມຈຳເປັນ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງເມື່ອໄດ້ສ້າງ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຂອງປະເທດ ທີ່ຄຸ້ມຄອງ ຕົວຢ່າງແນວພັນຊຶ່ງມີ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານ ຊະ ນິດ ແນວພັນ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍທີ່ຍັງມີ ຄວາມຂາດແຄນ ຄວາມຊຳນິຊຳນານ ວິຊາການ ສະເພາະ ໃນ ໝູ່ພະນັກງານ ກ່ຽວກັບແຕ່ລະ ບັນດາຊະນິດແນວພັນ ທີ່ມີຢູ່.

166.ຄວນມີການຕີລາຄາແບບເປັນໄລຍະໆ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຫຼັກ ເພື່ອເປັນ ທິດ ໃຫ້ແກ່ວຽກງານໃນອະນາຄົດ ແລະຊ່ວຍກຳນົດບູລິມະສິດ. ການຕີລາຄານັ້ນຄວນດຳເນີນໄປ ໂດຍໃຫ້ຜູ້ ປັບປຸງພືດໄດ້ຮ່ວມ ແລະໂດຍໄດ້ຮັບ ການປຶກສາຈາກອົງກອນ, ສະຖາບັນ ແລະອົງການ ບໍ່ສ້າງກັດ ລັດສາກົນ ທີ່ເໝາະສົມ.

167.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນຕິດພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ການສືບຕໍ່ໃຫ້ມີ ການອະນຸລັກ ນອກພັນນອກຖິ່ນກຳເນີດ
- ການສະໜັບສະໜູນ ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ຢູ່ກັບຟາມ ແລະການປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ
- ການປັບປຸງພັນຄົນ/ ການປູກພື້ນຊີບ ບັນດາແນວພັນທີ່ໄດ້ ມີການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ.
- ການສະໜັບສະໜູນການເກັບຕົວຢ່າງແນວພັນ ດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ທີ່ມີແຜນ ແລະເປົ້າໝາຍ
- ການເພີ່ມທະວີວຽກ ສົ່ງເສີມ ພັນທຸກຳ ແລະ ຂະຫຍາຍຖານ ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນ
- ການກໍ່ສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຄົບຊຸດສຳລັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອ ອາຫານແລະການກະສິກຳ.

10 ເພີ່ມທະວີ ການສົ່ງເສີມພັນທຸກຳພືດ ແລະການສ້າງຖານຂໍ້ມູນຢ່າງກວ້າງຂວາງ

168.ການຕີລາຄາ: ຂະຫຍາຍຖານພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອ ສາມາດປະກອບສ່ວນ ແກ່ການ ເພີ່ມທະວີ ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ການ ປັບຕົວ ຂອງຊຸມພືດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມໃນການ ເບິ່ງບັນຫາ ຂອງ ນັກ ປັບ ປຸງພັນ, ບໍລິສັດ ຫຼືສະຖາບັນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງການເອົາ ແນວພັນພືດ ໃໝ່ ແລະຫຼາກຫຼາຍເຂົ້າ ມາລວມກັບ ວັດຖຸພັນ ທີ່ໄດ້ດັດປັບແລ້ວນັ້ນອາດຈະສູງ ບໍ່ຄຸ້ມຄ່າ. ຜົນປະໂຫຍດຈະໄດ້ມາຕ້ອງໃຊ້ ເວລາດົນກວ່າຈະໄດ້ຊົມໃຊ້, ແລະມັນເປັນສິ່ງທີ່ກ້ວທັງ ສັງຄົມ ແລະ ຜູ້ແຜ່ພັນອື່ນໆ ກໍຈະໄດ້ຜົນປະ

ໂຫຍດ ນຳເຊັ່ນດຽວ. ໜ້າວຽກ ການສົ່ງເສີມ ດ້ານພັນທຸກຳ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆກ່ອນການປັບປຸງ ພັນ ສ່ວນໃຫຍ່ຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ການສະໜັບ ສະໜູນຮ່ວມມືຈາກ ສາກົນ ແລະມະຫາຊົນ.

169. ບັນດາ ວິທີການ ສົ່ງເສີມ ພັນທຸກຳລວມມີ:

(ກ). ທວນຄືນ ຄູນລັກສະນະສະເພາະ / ການກະເສດຕະກຳ ສະເພາະດ້ານ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ຮູ້ຜ່ານການ ຈຳແນກ ຄູນລັກສະນະ ພິເສດ ຫຼື ປະເມີນຕີລາຄາໃນຊຸມ ວັດຖຸພັນ ນຳ ຫຼື ວັດຖຸພັນ ທີ່ໄດ້ດັດປັບໃຫ້ເໝາະສົມກັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈະໄດ້ນຳເອົາໄປໃຊ້ຕື່ມໃນແຜນງານ ປັບປຸງພັນ.

(ຂ). ການຂະຫຍາຍຖານຂອງ ວັດຖຸພັນ ຂອງ ນັກປັບປຸງພັນ ໂດຍລວມ ມັນເຂົ້າ ກັບສະພາບ ຂອງຫຼາຍ ພັນທຸກຳ ທີ່ກວ້າງຂວາງ.

170. ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອປັບປຸງຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ແລະປັບປຸງຊີວິດການ ເປັນຢູ່ຂອງຊາວໂຮ່ນາ ໂດຍຜ່ານການພັດທະນາບັນດາແນວພັນພືດ ທີ່ດີກວ່າເພື່ອ ເພີ່ມທະວີການ ນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ແລະ ຈາກນັ້ນ ກໍມີວິທີການ ຊັກຊວນໃຫ້ມີການອະນຸລັກມັນ. ເພື່ອ ຫຼຸດຜ່ອນ ສະພາບ ຂອງພັນທຸກຳ ທີ່ເປັນຄືກັນ ໃນ ຊຸມແນວພັນພືດ ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ ສາຍ ພັນ ພືດປ່າ, ວັດຖຸພັນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ/ ຫຼື ແນວພັນ ພັນປັບປຸງ. ເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມຍືນຍົງຂອງ ບັນດາ ລະບົບກະສິກຳ ແລະ ຄວາມສາມາດ ໃນການດັດປັບ ເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງ ທາງສະພາບແວດ ລ້ອມ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຄາດກະໄວ້ກ່ອນ.

171. ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງພັນທຸກຳ ທີ່ມີຢູ່ໃນຈຳນວນ ປະຊາກອນ ແນວພັນ ຂອງນັກປັບປຸງພັນໂດຍຜ່ານບັນດາຍຸດທະສາດ ທີ່ເໝາະສົມຂອງວຽກງານ ການຄວນຄືນ ທາງດ້ານພັນທຸກຳ ໂດຍ ການຂະຫຍາຍ ຖານຂໍ້ມູນ ດ້ານພັນທຸກຳອອກ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

172. ມະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ບັນດາລັດຖະບານ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ແຫ່ງສະໜອງທຶນຕ່າງໆ ຄວນຮັບຮູ້ ເຖິງຄວາມສຳຄັນໃນ ການສະໜອງທຶນ ໄລຍະຍາວ ແລະ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ດ້ານພາລາທິການ ແກ່ບັນດາກິດຈະກຳກ່ອນການປັບປຸງພັນ ການ ສົ່ງເສີມ ພັນທຸກຳ ແລະ ກິດຈະກຳຂະຫຍາຍຖານ.

173. ຄວາມສາມາດ: ຄວນສະໜັບສະໜູນບັນດາລະບົບແຫ່ງຊາດ ແລະ ຕາໜ່າງ ຊຶ່ງເຂດ, ບັນດາ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນ, ການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດ, ມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະອົງການກ່ຽວຂ້ອງ ອື່ນໆ ທີ່ປະຕິບັດໂຄງການ ກ່ຽວກັບກິດຈະກຳ ກ່ອນການປັບປຸງພັນ ແລະ ການ ສົ່ງເສີມພັນທຸກຳ ຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດ ແກ່ການແກ້ໄຂ ບັນຫາທີ່ພົບເຫັນ ໂດຍບັນດາ ຕາໜ່າງຊຶ່ງເຂດ, ໂດຍອົງການ

ແລະ ສະຖາບັນວິທະຍາສາດ ທີ່ຖືກຮັບຮູ້ດ້ານ ຄວາມສາມາດ ກໍ່ຄືການຈັດຕັ້ງຂອງຊາວໄຮ່ນາ. ໃນ ຕອນທຳອິດ ຄວນສຸມຄວາມ ພະຍາຍາມໃສ່ບັນຫາ ຮີບ ດ່ວນທີ່ສຸດ ຊຶ່ງກຳນົດໄວ້ໃນ 15 ພຶດ ຊຶ່ງມີ ຄວາມສຳຄັນທັງລະດັບສາກົນ ແລະພາກພື້ນ.

174.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ສະຖາບັນຕ່າງໆຄວນສືບຕໍ່ພັດທະນາວິທິການຕ່າງໆ ສຳລັບ ການສົ່ງເສີມພັນທຸກຳ ລວມທັງວິທິການກ່ອນ ການປັບປຸງພັນ ພ້ອມທັງວຽກເຜີຍແຜ່ ວິທິການນີ້ຢ່າງ ກ້ວາງຂວາງ.

175.ການປະສານງານ/ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ: ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຄວນມີການວາງແຜນ ແລະດຳເນີນໄປ ໂດຍມີການຮ່ວມມືແບບໃກ້ຊິດກັບແຜນງານແຫ່ງຊາດຕ່າງໆ ພ້ອມທັງມີການປະສານສົມທົບໂດຍ ຕາໜ່າງພຶດ ແລະ ພາກພື້ນ, ອົງການ ແລະສະຖາບັນວິທະຍາສາດ ແລະອົງການຊາວໄຮ່ນາ. ຄວນ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີ ການສື່ສານລະຫວ່າງ ນັກປັບປຸງພັນພຶດ ແລະ ຊຸມນັກວິທະຍາສາດ ທັງມາຈາກ ພາກລັດ ແລະ ພາກ ເອກະຊົນ.

176.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນຕິດພັນກັບ:

- ການສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ກ້ວາງຂວາງສຳລັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ
- ການຂະຫຍາຍວຽກ ການກຳນົດ ຄູນລັກສະນະ, ປະເມີນຕີລາຄາ ແລະ ກຳນົດໝາຍເລກ ໃຫ້ແກ່ ຕົວຢ່າງແນວພັນ ຫຼັກ ເພື່ອ ສະດວກໃນການນຳໃຊ້
- ສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ຢູ່ກັບຟາມ ແລະ ປັບປຸງວຽກ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ.

11.ສົ່ງເສີມ ການກະສິກຳຍືນຍົງ ໂດຍສ້າງຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນການຜະລິດພຶດ ເພື່ອ ກະຈາຍຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງພຶດໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ.

177.ການຕີລາຕີຄາ: ພຶດຕົ້ນຕໍ, ຕາມການຕີລາຄາ ສະພາບການ ຢູ່ສະຫະລັດໃນຕອນຕົ້ນໆຂອງ ສະຖາບັນວິທະຍາສາດແຫ່ງຊາດ ແມ່ນ “ມີຄວາມຄືກັນຢ່າງບໍ່ໜ້າເຊື່ອ ແລະ ກໍ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບອັນ ຕະລາຍ ຢ່າງໃຫຍ່ຫຼວງ”. ຄວາມຄືກັນບໍ່ຈຳເປັນ ຈະນຳໄປສູ່ສະພາບ ຄວາມສ່ຽງໄພຕະຫຼອດ ແລະ ຍ້ອນຂາດການຕີລາຄາແບບດີເລີດ, ຂາດເຄື່ອງມືພະຍາກອນ ແລະ ຂາດວິທິການຕ່າງໆ ກໍ່ໝາຍ ຄວາມ ວ່າສະພາບຄວາມສ່ຽງໄພ ບໍ່ສາມາດວັດແທກໄດ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງແທ້ໆ. ເຖິງຢ່າງໃດ ກໍ່ຕາມ

ການຕິດຕາມສະພາບດັ່ງກ່າວນີ້ ກໍມີຄວາມສໍາຄັນ ເພື່ອຈະໄດ້ຮູ້ວ່າຄວນມີວິທີການແກ້ໄຂ ຫຼືປ້ອງ
ກັນຄືແນວໃດ.

178. ບັນດາລະບົບກະສິກໍາ ໃນອານາຄົດ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາ ພຶດຫຼາຍກວ່າເກົ່າເຂົ້າ ຊຶ່ງນອກຈາກສິ່ງ
ອື່ນໆ ແລ້ວແມ່ນເພື່ອຈະໄດ້ຜະລິດຊັບພະຍາກອນ ຫຼືໃຫ້ເປັນ ແຫຼ່ງພະລັງງານ. ເພື່ອຄວາມລະມັດ
ລະວັງດຽວນີ້ໃຊ້ ວິທີການບາງຢ່າງ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ແລະ ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກ
ຫຼາຍກວ່າເກົ່າໃນ ແຜນງານ ປັບປຸງພັນ ກໍຄືຄວາມຫຼາກຫຼາຍດ້ານ ແນວພັນ ແລະ ຊະນິດພືດ ທີ່ໃຊ້
ໃນຟາມ. ໄດ້ມີການຮັບຮູ້ວ່າແບບວິທີເຮັດວຽກແບບສ້າງສັນໃໝ່ ເພື່ອການ ປັບປຸງພັນພືດ ສໍາລັບ
ຈຸດປະສົງ ພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຮັດໃຫ້ພືດໃໝ່ ເຊື່ອມການພັດທະນາ, ການພັດທະນາ ແນວພັນ ພືດ
ແນວໃໝ່ ແລະການລະດົມ ການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ທາງພັນທຸກໍາພືດ ໃນລະດັບ
ສູງກວ່າທີ່ໃຊ້ຢູ່ພື້ນ ທີ່ປູກຝັງ ເຊັ່ນ ການປູກ ແນວພັນ ທີ່ໄດ້ດັດປັບ ປົນກັນ ທັງໝົດນັ້ນ ແມ່ນວິທີ
ການ ຊ່ວຍເສີມສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງ ຂອງບັນດາ ລະບົບກະສິກໍາ ພ້ອມນັ້ນກໍສົ່ງເສີມ ການຜະລິດກະ
ສິກໍາ ແລະຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານສະບຽງອາຫານ.

179. ຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອສົ່ງເສີມກະສິກໍາແບບຍືນຍົງ ແລະຫຼຸດຜ່ອນການເຊື່ອມຄຸນດ້ານ
ພັນທຸກໍາ ແລະສະພາບຄວາມສ່ຽງໄພ ທາງພັນທຸກໍາ ທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້ ດ້ວຍວິທີສ້າງຄວາມຫຼາກ
ຫຼາຍ ໃນດ້ານການຜະລິດພືດ ແລະເພີ່ມທະວີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານພັນທຸກໍາຂອງພືດຕ່າງໆ.

180. ຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອທົບທວນເປັນໄລຍະໆ ສະພາບສ່ຽງໄພທາງ ພັນທຸກໍາໃນໝູ່ພືດ
ແລະ ສົ່ງເສີມ ນັກປັບປຸງພັນ ແລະ ກຸ່ມຕ່າງໆທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ມີ ທີ່ການແກ້ໄຂ ປົວແປງໃນລະດັບ
ຊາດ ແລະສາກົນແລ້ວແຕ່ຄວາມເໝາະສົມ.

181. ສົ່ງເສີມເປົ້າໝາຍໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍພັນທຸກໍາໃນລະດັບ ສູງກວ່າເກົ່າ ຊຶ່ງສອດຄ່ອງກັບສະ
ມັດຕະພາບ ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະຄວາມຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການຂອງຂະແໜງປູກພືດ, ລວມໃນນັ້ນກໍມີຂະ
ແໜງ ຜະລິດພືດ, ການປັບປຸງພັນພືດ ແລະ ການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະພັດທະນາ ທາງຊີວະເຕັກໂນໂລຊີ.

182. ມະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ບັນດາລັດຖະບານ ແລະ ອົງການລະຫວ່າງລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໂດຍ
ຮ່ວມມືກັບບັນດາຕາໜ່າງພືດ , ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາອົງກອນສົ່ງເສີມ, ຂະແໜງເອກະຊົນ, ອົງການຈັດ
ຕັ້ງຊາວນາ ແລະ ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ, ຄວນ:

- (ກ). ຕິດຕາມຢ່າງເປັນລະບົບ ຄວາມຄືກັນ ດ້ານພັນທຸກໍາ ແລະ ຕີລາຄາສະພາບ
ອ່ອນແອ ຂອງພືດ.

(ຂ). ທົບທວນເບິ່ງຄືນບັນດານະໂຍບາຍ ຊຶ່ງອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລະດັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນ
ລະບົບກະສິກໍາ ແລະສະເພາະຢ່າງຍິ່ງ ເບິ່ງລະດັບສະພາບ ຄືກັນ ແລະ ຄວາມອ່ອນແອ ທາງ
ພັນທຸກໍາ ຂອງພືດຕົ້ນຕໍ.

(ຄ). ເພີ່ມທະວີສະພາບ ແຕກຕ່າງກັນໃນທາງລັກສະນະໂດຍປູກ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ໄດ້ປັບ
ຕົວແລ້ວ ປົນກັນ ແລ້ວແຕ່ຄວາມເໝາະສົມ.

183. ຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ອົງກອນໃຫ້ທຶນສືບຕໍ່ສະໜັບສະໜູນບັນດາສູນກະສິກໍາສາກົນ, ລະບົບຄົ້ນຄ້ວາ
ກະສິກໍາແຫ່ງຊາດ ແລະອົງການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກໍາ ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ພ້ອມທັງອົງ ການບໍ່ສັງກັດລັດ
ທີ່ເຮັດວຽກ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍ ລະດັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານພັນທຸກໍາ ໃນລະບົບກະສິກໍາ. ການທີ່
ສູນສາກົນຕ່າງໆ ສະໜອງ ແນວພັນ ທີ່ບໍ່ທັນສໍາເລັດຢ່າງສົມບູນດ້ານການປັບປຸງພັນ ໃຫ້ແກ່ ແຜນ
ງານແຫ່ງຊາດ ເພື່ອຈະໄດ້ພັດທະນາຕໍ່. ລວມທັງການປັບປຸງທີ່ໃນພື້ນທີ່ປັກຝັງ, ຊຶ່ງສອດຄ່ອງກັບ
ຍຸດທະສາດ ເໝາະສົມ, ນັ້ນກໍແມ່ນ ມາດຕະການອັນໜຶ່ງ ເພື່ອຈະໃຫ້ມີລະດັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍ,
ຄວາມສາມາດ ປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບ ແລະຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງພືດເພີ່ມຂຶ້ນສູງກວ່າເກົ່າ. ມາດຕະ
ການອີກອັນໜຶ່ງ ແມ່ນ ການເລືອກເອົາ ແນວພັນ ດັ່ງເດີມ ຂອງຊາວກະສິກອນ ທີ່ມີສະມັດຕະ
ພາບສູງ.

184. ຄວາມສາມາດ: ລັດຖະບານຕ່າງໆ ພ້ອມທັງລະບົບຄົ້ນຄ້ວາກະສິກໍາແຫ່ງຊາດ ໂດຍໄດ້ຮັບ
ການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍບັນດາສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກໍາສາກົນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງຄົ້ນ ຄ້ວາ ແລະ
ສົ່ງເສີມຄວນ:

(ກ). ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດຂອງຕົນເພື່ອພັດທະນາ ແລະນໍາໃຊ້ແນວພັນ ຈາກຫຼາຍສາຍພັນ
, ປະເພດປົນກັນ ແລະປະເພດທຽມ, ເທົ່າທີ່ເຫັນເໝາະສົມ;

(ຂ). ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການນໍາໃຊ້ບັນດາຍຸດທະສາດຄຸ້ມຄອງສັດຕູພືດແບບປະສົມ
ປະສານ ລວມທັງປະເພດທົນທານ ບໍ່ສະເພາະສາຍພັນ, ປະເພດທົນຕໍ່ສາຍພັນສະເພາະແບບ
ຈອມທາດ ແລະການນໍາໃຊ້ແບບຍຸດທະສາດຈໍາພວກ ພັນທຸກໍາ ທີ່ມີຄວາມຕ້ານທານ

(ຄ). ອໍານວຍຄວາມສະດວກແກ່ການນໍາໃຊ້ແບບຍຸດທະສາດ ແນວພັນຕ່າງໆ ແບບ
ກ້ວາງຂວາງ;

(ງ). ຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາ ແລະເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ການນໍາໃຊ້ ບັນດາຍຸດທະສາດ ປັບປຸງ
ພັນພືດ ທີ່ບໍ່ລວມສູນ ແລະ “ມີສ່ວນຮ່ວມ” ເພື່ອພັດທະນາ ແນວພັນພືດທີ່ໄດ້ດັດປັບສະເພາະ
ໃຫ້ເໝາະກັບສະພາບແວດລ້ອມທ້ອງຖິ່ນ;

(ຈ). ນໍາໃຊ້ເຕັກນິກຊີວະເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະ
ດວກແກ່ການຂະຫຍາຍຖານພັນທຸກໍາພືດໃຫ້ກວ້າງອອກໄປ.

185.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ສະໜັບສະໜູນຄວາມພະຍາຍາມ ເພື່ອກຳນົດວ່າ ກິດຈະກຳໃດ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນການ ປັບປຸງພັນພືດ, ການຄົ້ນຄ້ວາພືດ ແລະລະບົບປູກຝັງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍຢູ່ໃນພື້ນທີ່ປູກຝັງ. ການຄົ້ນຄ້ວາປະເພດ ນີ້ອາດລວມເອົາທັງ ການທົບທວນເບິ່ງບັນດາ ລະບົບ ປູກຝັງ ທີ່ບໍ່ ຄືກັນ ເຊັ່ນ ວິທີການປູກ ພືດສັບວາງກັນ, ພືດພືດຫລາຍອັນ ໃສ່ນຳກັນ ແລະ ການຄຸ້ມ ຄອງສັດຕູພືດແບບປະສົມປະສານ, ແລະການຄຸ້ມຄອງ ແບບປະສົມປະສານ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອ ເບິ່ງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະນຳໃຊ້ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງກວ່າເກົ່າ, ນອກນັ້ນແລ້ວກໍຄົ້ນຄ້ວາເພື່ອພັດທະນາວິ ທີການຕ່າງໆ ໃນການ ປັບປຸງພັນພືດທີ່ເໝາະສົມ.

186.ຄວນສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາເຄື່ອງມື ແລະວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ປັບປຸງສຳລັບຕີລາຄາ ສະພາບຄວາມອ່ອນແອ ດ້ານພັນທຸກຳ, ຖ້າຫາກສິ່ງນັ້ນພໍເປັນໃຫ້ກຳນົດ ວ່າອັນໃດຄື ຄວາມດຸ່ນ ດ່ຽງທີ່ດີສຸດ ສຳລັບພືດ ທັງຫຼາຍ ລະຫວ່າງຄວາມຄືກັນ ແລະ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ອັນສອດຄ່ອງກັບ ແນວຄວາມ ຄິດທາງພາກປະຕິບັດ, ວິຊາການ ແລະ ເສດຖະກິດ ອັນຈະເຮັດໃຫ້ ສືບຕໍ່ມີລະບົບ ນິເວດຕ່າງໆ.

187.ການຄຸ້ມຄອງ/ປະສານງານ: ຄະນະກຳມາທິການດ້ານຂັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ສຳລັບອາ ຫານ ແລະກະເສດ, ຫຼືການຈັດຕັ້ງສຳລອງ ທີ່ເໝາະສົມທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໂດຍກຳມາທິການນີ້ຄວນໄດ້ຮັບ ການແຈ້ງຂ່າວ ຢ່າງເປັນລະບົບກ່ຽວກັບ ສະພາບຄວາມຫຼາກຫຼາຍໃນ ແນວພັນແລະເລື່ອງ ປະຊາກອນແວພັນ ທີ່ປະສົມພັນໃນໝູ່ພືດຕົ້ນຕໍທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງຂອງຫາຫານ ໂລກ. ຄະນະກຳມາທິການນີ້ ຕ້ອງສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້ໃຫ້ ແກ່ການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງລັດຖະ ບານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ເຊັ່ນ ກອງປະຊຸມຄູ່ພາຄື ສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະ ນາໆພັນ, ສົນທິສັນຍາສາກົນ ເພື່ອປົກປ້ອງພືດ, ແລະ ກຳມາທິການ ເພື່ອ ການພັດທະນາ ແບບ ຍືນຍົງ.

188.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ການພັດທະນາລະບົບຕິດຕາມ ແລະເຕືອນໄພແຕ່ຫົວທີ່ກ່ຽວກັບການສູນເສຍຂັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພືດສຳລັບອາຫານ ແລະກະເສດ.
- ສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານຢູ່ກັບຟາມ ແລະປັບປຸງຂັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ສຳລັບອາຫານ ແລະກະເສດ.
- ການເພີ່ມທະວີວຽກເສີມຂະຫຍາຍ ພັນທຸກຳ ແລະຄວາມພະຍາຍາມຂະຫຍາຍຖານຂໍ້ມູນ ດ້ານພັນທຸກຳ.
- ການພັດທະນາຕະຫຼາດໃໝ່ສຳລັບ ແນວພັນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຜະລິດຕະພັນປະເພດ “ຮັ່ງມີ ທາງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ”.

12. ສິ່ງເສີມການພັດທະນາ ແລະການຄ້າຂາຍພືດ ແລະ ຊະນິດແນວພັນພືດ ທີ່ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ

189.ການຕີລາຄາ: ໃນຄະນະທີ່ ຊະນິດແນວພັນຈຳນວນໜ້ອຍນຶ່ງເທົ່ານັ້ນ ທີ່ສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການດ້ານອາຫານໃຫ້ຊາວໂລກ ໃນອັດຕຣາສ່ວນຫຼວງຫຼວງ, ມີ ຊະນິດແນວພັນ ອື່ນໆ ຫຼາຍຮ້ອຍທີ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ດ້ວຍຮູບແບບ ນຳປູກຝັງ ຫຼື ການເກັບກ່ຽວແນວພັນ ຊຶ່ງໄດ້ໃຊ້ພຽງແຕ່ເທົ່າໃດເທົ່ານຶ່ງ ພວກນີ້ແມ່ນໄດ້ປະກອບສ່ວນຫຼາຍສົມຄວນໃຫ້ແກ່ຄົວເຮືອນດ້ານ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງແກ່ຊີວິດການເປັນຢູ່. ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວແມ່ນເພດຍິງ ຈະ ເປັນຄົນຄຸ້ມຄອງ ແລະເກັບກ່ຽວ ຊະນິດແນວພັນເລົ່ານີ້. ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ແລະ ການຄຸ້ມ ຄອງ ຫຼືດ້ານ ການເກັບກ່ຽວສ່ວນໃຫຍ່ຈະຢູ່ໃນຂອບເຂດ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສະເພາະເຈະຈົງບໍ່ຂະ ຫຍາຍໄປແຫ່ງອື່ນ. ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ ຂອງພືດທີ່ບໍ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເຕັມອັດຕາ ພວກນີ້ມີຄວາມເປັນໄປ ໄດ້ທີ່ຈະເອົາໄປນຳໃຊ້ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ, ແລະເຫັນວ່າການສົ່ງເສີມແບບນີ້ສາມາດປະກອບສ່ວນໃຫ້ ແກ່ສະພາບຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານອາຫານ, ດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງ ກະສິກຳ ແລະດ້ານການສ້າງ ລາຍຮັບ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງຢູ່ບ່ອນທີ່ການປູກຝັງພືດຕົ້ນຕໍໃນແງ່ເສດຖະກິດແມ່ນມີໜ້ອຍ. ເຖິງຢ່າງ ໃດກໍຕາມ, ແຜນງານຕ່າງໆໃນປັດຈຸບັນ ເພື່ອການອະນຸລັກ, ຄົ້ນຄ້ວາ ແລະພັດທະນາໂດຍທົ່ວໄປ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ດ້ານຊະນິດແນວພັນ ພວກນີ້ເລີຍ.

190.ຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອປະກອບສ່ວນໃຫ້ກະສິກຳມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ເພື່ອເພີ່ມທະວີ ຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານອາຫານ ແລະ ບັບປຸງຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງຊາວໄຮ່ນາ; ເພື່ອສົ່ງເສີມການອະນຸ ລັກ ແລະຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ ນຳໃຊ້ແບບເຕັມສ່ວນ ແລະຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳຂອງມັນ.

191.ຈຸດປະສົງສະເພາະໜ້າ: ເພື່ອພັດທະນາບັນດາຍຸດທະສາດ ການອະນຸລັກທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ວິທີການເຮັດວຽກ ການຄຸ້ມຄອງທີ່ເໝາະສົມສຳລັບພວກ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ; ເພື່ອບັບປຸງ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ໄດ້ເລືອກໄວ້; ເພື່ອບັບປຸງວຽກການຕະຫຼາດສຳລັບຈຳພວກພືດທີ່ບໍ່ ໄດ້ໃຊ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

192.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ໂດຍໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ ສັງກັດລັດຖະບານ. ພ້ອມທັງຄິດເຖິງ ແນວຄວາມຄິດຂອງການຈັດຕັ້ງຊາວ ໄຮ່ນາ ແລະຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າ, ລັດຖະບານຕ່າງໆພ້ອມທັງລະບົບ ການຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳແຫ່ງ ຊາດ ຂອງຕົນ ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ແມ່ນຖືກຊຸກຍູ້ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ບັນດານະໂຍບາຍທີ່ສອດຄ່ອງ ກັບການນຳໃຊ້, ຄຸ້ມຄອງ ແລະພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕໍ່ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ແບບເຕັມສ່ວນ

ຊຶ່ງໃນນັ້ນກໍລວມ ທັງບັນດານະໂຍບາຍ ການໃຊ້ເງິນທີ່ເຫັນວ່າ ມີຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນໃນການ ປະກອບສ່ວນ ເສີມສ້າງເສດຖະກິດ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຄວາມ ໝັ້ນຄົງ ອາຫານ.

193.ຄວາມສາມາດ: ຄວນຈັດການຝຶກອົບຮົມ ແລະສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ນັກວິທະຍາສາດ ແລະນັກຊ່ຽວຊານວຽກງານສິ່ງເສີມ ແລະຊາວໂຮ່ນາພ້ອມຊຸມຊົນເຂົາເຈົ້າໂດຍໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ເພດ ຍິງ, ແລະ ການອົບຮົມຈະສຸມໃສ່ບັນຫາ:

- (ກ). ກຳນົດວ່າ ຊະນິດແນວພັນ ໃດທີ່ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ ເຕັມສ່ວນ ຊຶ່ງເຫັນວ່າມີຄວາມບົ່ມຊ້ອນ ທີ່ຈະ ເພີ່ມທະວີ ການນຳໃຊ້ມັນຢ່າງ ຍືນຍົງໄດ້;
- (ຂ). ພັດທະນາ ແລະປະຕິບັດຮູບແບບ ວິທີຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ ສຳລັບ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ ບໍ່ໄດ້ໃຊ້ແບບເຕັມສ່ວນແຕ່ມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບອາຫານ ແລະກະສິກຳ
- (ຄ). ພັດທະນາບັນດາວິທີການປຸງແຕ່ງພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວ;
- (ງ). ພັດທະນາວິທີການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຕະຫຼາດ.

194.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຄວນທຳການຄົ້ນຄ້ວາເພື່ອ:

- (ກ). ພັດທະນາຮູບແບບຕ່າງໆ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງແບບຍືນຍົງ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ແບບ ເຕັມສ່ວນເທື່ອ ຊຶ່ງ ຊະນິດແນວພັນ ເລົ່ານີ້ມີຄວາມສຳຄັນໃນແງຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກຳ;
- (ຂ). ພັດທະນາການປຸງແຕ່ງພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວ ແລະຮູບແບບຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບຄວາມ ເປັນໄປໄດ້ໃນແງຕະຫຼາດ.

195.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ບັນດາຕາໜ່າງ ຂົງເຂດພ້ອມທັງ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ໂດຍການ ຮ່ວມມືກັບບັນດາ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງກ່ຽວຂ້ອງ ທັງຫຼາຍ ຄວນທົບທວນເບິ່ງສະພາບຖານະ ຂອງຊຸມ ຊະນິດແນວພັນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ເຕັມສ່ວນ ຊຶ່ງມີ ຢູ່ໃນພາກພື້ນ, ເພື່ອ:

- (ກ). ຊອກຮູ້ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະໃຊ້ມັນແບບຍືນຍົງກວ່າເກົ່າ;
- (ຂ). ຊອກຮູ້ວ່າການຄົ້ນຄ້ວາ ແບບດຽວກັນ ແລະຄວາມຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການໃນ ດ້ານພັດທະ ນາມີຄວາມແນວໃດ;
- (ຄ). ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ແລະ ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ປະສານເລື່ອງຂໍ້ຮຽກຮ້ອງ ເວ ລາມີຄວາມຕ້ອງ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ານການເງິນ ແລະວິຊາການ.

196.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ວຽກສະໜັບສະໜູນການຄຸ້ມຄອງຢູ່ທີ່ຟາມ ແລະ ປັບປຸງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ

- ສົ່ງເສີມການອະນຸລັກແນວພັນໃນຖິ່ນກຳເນີດ ພຶດປະເພດ ສາຍພັນພືດປ່າ ແລະ ພືດປ່າ ເພື່ອຜະລິດເປັນອາຫານ.
- ພັດທະນາຕະຫຼາດໃໝ່ສຳລັບ ແນວພັນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະຜະລິດຕະພັນທີ່ “ຮັ່ງມີດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍ”.
- ສົ່ງເສີມໃຫ້ມະຫາຊົນຮູ້ ແລະເຫັນບັນຫາ ຄຸນຄ່າຂອງຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກກຳພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແລະວຽກງານອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້.

13. ການສະໜັບສະໜູນວຽກງານ ການຜະລິດ ແລະການແຈກຢາຍເມັດພັນ

197.ການຕີລາຄາ: ຊາວໄຮ່ນາໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກການມີເມັດພັນ ແບບກ້ວາງຂວາງ ພ້ອມທັງມີວັດຖຸພັນ ປູກຝັງອື່ນໆ. ການມີສິ່ງເລົ່າ ນີ້ສາມາດມີຂໍ້ຈຳກັດ ຍ້ອນວ່າ: (ກ) ການເກັບກ່ຽວບໍ່ໄດ້ດີ, ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເກັບມ້ຽນ ຢູ່ພາມຂາດແຄນ, ຂາດພາຫະນະເພື່ອຂະຫຍາຍ ເມັດພັນ, ໃຫ້ໄດ້ຄຸນນະພາບ, ແລະ (ຂ) ລະບົບແຈກຢາຍເມັດບໍ່ໄດ້ຜົນດີ. ບັນຫາເລົ່ານີ້ສາມາດ ເກີດຂຶ້ນກັບເມັດ ພັນ ທີ່ປັບປຸງພັນພາຍໃນທ້ອງຖິ່ນເອງ ແລະ ແນວພັນ ທີ່ປັບປຸງພັນ ເພື່ອການຄ້າຊຸມບໍລິສັດເມັດພືດ **parastatal** ແລະການຄ້າ ມີບາງຄັ້ງກໍມີບັນຫາດ້ານສະໜອງເມັດພັນພືດຂອງ ແນວພັນ ທີ່ໄດ້ດັດປັບ ສະເພາະສຳລັບ ເງື່ອນໄຂພິເສດທ້ອງຖິ່ນໃດນຶ່ງ. ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ ພວກເຂົາເຈົ້າ ຈະບໍ່ສາມາດສະໜອງແນວພັນ ຫຼາຍໆແນວໄດ້ ຫຼືບໍ່ກໍບໍ່ມີແກ່ນແນວພືດ “ສຳຮອງ/**minor crop**” ຍ້ອນວ່າຄ່າຊື້ຂາຍມັນສູງ ແລະພະລັງຊື້ຂອງຊາວໄຮ່ນາກໍຕ່ຳ. ຍ້ອນແນວນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈະສາມາດຜະລິດ ແລະແຈກຢາຍແກ່ນພືດຫຼາຍໆ ແນວພັນ, ລວມທັງ ແນວພັນດັ້ງເດີມ *landrace* ຂອງ ຊາວໄຮ່ນາ ຊຶ່ງມີຄຸນປະໂຫຍດສຳລັບລະບົບຫຼາກຫຼາຍ ຂອງແນວພັນ.

198.ຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອເພີ່ມທະວີ ສະພາບ ການມີໃຊ້ແນວພັນພືດຈຳນວນກ້ວາງຂວາງ.

199.ເພື່ອປະກອບສ່ວນແກ່ການມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານກະເສດ-ຊີວະ ແລະສະມັດຕະພາບ ໃຫ້ໄດ້ສູງສຸດ.

200.ຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອປັບປຸງສະພາບຊ່ວຍຊູ່ຊຶ່ງກັນ ແລະກັນລະຫວ່າງລັດຖະບານ, ບໍລິສັດການຄ້າ ແລະ ບໍລິສັດຂະໜາດນ້ອຍ ທີ່ເຮັດວຽກ ດ້ານປັບປຸງພັນພືດ, ການຜະລິດ ແລະແຈກຢາຍເມັດພັນ.

201.ເພື່ອຮັບປະກັນເປັນຢ່າງດີທີ່ໄດ້ພັດທະນາ ແລະຂະຫຍາຍກິນໄກຕ່າງໆ ເພື່ອການຜະລິດ ແລະ ແຈກຢາຍເມັດພັນລະດັບ ທ້ອງຖິ່ນສຳລັບ ແນວພັນ ແລະພືດສຳຄັນໆ ທີ່ຊາວໄຮ່ນາຂະໜາດ ນ້ອຍນຳໃຊ້.

202.ເພື່ອຊ່ວຍບໍລິການຊາວໄຮ່ນາໃຫ້ມີ ແນວພັນ ພືດໃໝ່ໃຊ້. ເພື່ອໃຫ້ມີ ວັດຖຸພັນ ເໝາະສົມ ຊຶ່ງ ເກັບມ້ຽນໄວ້ແບບ ການອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ສຳລັບການ ຂະຫຍາຍພັນ ແລະ ການ ແຈກ ຢາຍໃຫ້ຊາວໄຮ່ນາ.

203.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ບັນດາລັດຖະບານ ຄວນມລະບົບ ຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ແຫ່ງຊາດຂອງ ຕົນ, ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບກົດໝາຍ ແລະລະບຽບການແຫ່ງຊາດ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະໄດ້ຮັບການ ສະໜັບສະໜູນ ຈາກສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳ ສາກົນ ແລະແຜນງານຮ່ວມມື ໃນພາກພື້ນ, ການຈັດຕັ້ງ ບໍ່ສັງກັດລັດ, ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນກໍຄຳນຶງເຖິງແນວຄວາມຄິດ ຂອງພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ອົງການຈັດ ຕັ້ງຊາວໄຮ່ນາ ແລະຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ, ຄວນ:

(ກ) ພັດທະນາບັນດານະໂຍບາຍທີ່ເໝາະສົມ ກ່ຽວກັບບັນດາບໍລິສັດລັດ, ການຄ້າ ແລະບໍລິ ສັດປະເທດນອກລະບົບ ທີ່ມີທຸລະກິດຜະລິດ ແລະແຈກຢາຍເມັດພືດ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອສຸມ ຄວາມພະຍາຍາມໃສ່ຂໍ້ລິເລີ່ມ ຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງການຫຼາຍໆຢ່າງ ຂອງຊາວໄຮ່ນາທີ່ຂາດ ຊັບພະຍາກອນໂດຍສະເພາະ, ໃນນັ້ນເມື່ອໃດທາກ ຈຳເປັນກໍຄວນສະ ໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາວໄຮ່ນາ ເພດຍິງ. ໃນຄະນະທີ່ປະຕິບັດ ຮູບການນີ້ຢູ່ນັ້ນ, ກໍຄວນ ສົ່ງເສີມໃຫ້ພາກສ່ວນ ເອກະຊົນຕອບສະໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງ ການຂອງຊາວບຸກຝັງ ການຄ້າຂະໜາດໃຫຍ່. ລັດຖະບານບໍ່ຄວນຈຳກັດຕົນເອງໃນ ການຈະເຂົ້າໄປມີສ່ວນຮ່ວມເມື່ອ ເຫັນວ່າພາກສ່ວນເອກະຊົນບໍ່ໄດ້ ສຸມຄວາມພະຍາຍາມ ແບບພຽງພໍກັບບາງພືດຕົ້ນຕໍ ຫຼື ພືດສຳຮອງ;

(ຂ) ສ້າງ, ແລະສົ່ງເສີມເທົ່າທີ່ເຫັນຈຳເປັນ, ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ເມື່ອໃດທາກເຫັນ ວ່າຍັງຂາດສະພາບດັ່ງກ່າວ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອ ພັດທະນາບໍລິສັດ ເມັດພັນຂະໜາດນ້ອຍ, ລວມ ທັງປະຕິບັດ ຜ່ານຂໍ້ລິເລີ່ມທີ່ເໝາະສົມ;

(ຄ) ເຮັດໃຫ້ສາຍພົວພັນເຂັ້ມແຂງ ລະຫວ່າງທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ, ອົງການ ປັບປຸງພັນພືດ, ຜູ້ຜະລິດເມັດ, ແລະບັນດາບໍລິສັດຜະລິດ ແລະຈຳໜ່າຍເມັດພັນຂະໜາດນ້ອຍ;

(ງ) ຄົ້ນຄວ້າ ແຜນການຄວບຄຸມ ຄຸນນະພາບເມັດພັນ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງປະເພດເໝາະສົມ ສຳ ລັບບັນດາ ບໍລິສັດຂະໜາດນ້ອຍ;

(ຈ) ຄົ້ນຄວ້າ ບັນດາມາດຕະການ ທີ່ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ສາມາດແຈກຢາຍ ແລະ ການຄ້າ ຂາຍແນວພັນພັນດັ້ງເດີມ ຂອງຊາວໄຮ່ນາ ແລະ ແນວພັນ ທີ່ເລີກໃຊ້ກັນແລ້ວ ຖ້າທາກເຫັນວ່າ ແນວພັນ ນັ້ນມີເງື່ອນໄຂໃຊ້ໄດ້ໃນແຕ່ງທຳການແຈກຢາຍ ແລະທຳການຄ້າ ຖ້າເບິ່ງດ້ານພະຍາດ, ສັດ ຕູງພືດ, ສຸກຂະພາບ ແລະສິ່ງແວດລ້ອມເຫັນວ່າບໍ່ແຕກຕ່າງກັບແນວພັນ ທີ່ໃຊ້ກັນຢູ່ທົ່ວໄປ ແລະ

ແນວພັນທີ່ໄດ້ລົງທະບຽນ ມາດຕະການຕ່າງໆນັ້ນຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບຂອງ ການແຈກຢາຍຈຳໜ່າຍການຄ້າເມັດພືດ, ໂດຍໃຫ້ມັນສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ຫຼືລະບຽບ ການຂອງຂົງເຂດຕາມແຕ່ຄວາມເໝາະສົມ.

204.ຄວາມສາມາດ: ລັດຖະບານຕ່າງໆ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍແຫ່ງຊາດ ແລະນະໂຍບາຍ ອັນຄວນ ແລະພ້ອມໆກັນກັບອົງກອນ ຊ່ວຍເຫຼືອສາກົນ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ບັນດາບໍລິສັດ ເມັດພືດ ຄວນ:

- (ກ) ສົ່ງເສີມໃຫ້ບັນດາບໍລິສັດເມັດ ພືດທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ປັບປຸງຈຳນວນ ແລະຄຸນນະພາບ ວັດຖຸພັນ ເພື່ອປູກຝັງທີ່ໃຫ້ບໍລິການລູກຄ້າ;
- (ຂ) ສະໜອງຂໍ້ລິເລີ່ມຕ່າງໆ ຢ່າງເໝາະສົມລວມທັງມີໂຄງການສິນເຊື່ອ, ງຽງ, ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດເມັດພັນ, ພ້ອມກັນໃນແຕ່ລະປະເທດກໍຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່, ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ໃນການຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງກຸ່ມຊາວໄຮ່ນາຂະໜາດນ້ອຍ, ຂອງແມ່ຍິງ ແລະກຸ່ມທີ່ອ່ອນແອຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ຫຼືດ້ອຍໂອກາດ;
- (ຄ) ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງແກ່ການຈັດຕັ້ງຊາວໄຮ່ນາ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສະແດງຄວາມຄິດເຫັນທີ່ມີປະສິດຕິຜົນກ່ວາເກົ່າທາງດ້ານຄວາມຕ້ອງການຂອງຕົນເອງທາງດ້ານເມັດພືດ, ໂດຍໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ເພດຍິງ ແລະກຸ່ມຄົນທີ່ອ່ອນແອ ຫຼືຢູ່ຂອບສັງຄົມ;
- (ງ) ສະໜອງການອົບຮົມ ແລະສະໜັບສະໜູນດ້ານໂຄງລ່າງແກ່ຊາວໄຮ່ນາໃນເລື່ອງເຕັກໂນໂລຊີເມັດພັນ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອປັບປຸງ ເມັດພັນທີ່ຊາວໄຮ່ນາໄດ້ເກັບມ້ຽນໄວ້ ນັ້ນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ກ່ວາທາງດ້ານຮູບຊົງ ຕົວຈິງຂອງເມັດ ກໍຄືດ້ານພັນທຸກຳ.

205.ການຄົ້ນຄວ້າ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ບັນດາລັດຖະບານຄວນ:

- (ກ) ຕີລາຄາເບິ່ງສິ່ງຕ່າງໆ ທີ່ຊຸກຍູ້ ແລະບໍ່ຊຸກຍູ້ ພ້ອມທັງບັນຫາຄວາມຕ້ອງການໃຫ້ສະໜັບສະໜູນບັນດາບໍລິສັດຜະລິດ ແລະຈຳໜ່າຍເມັດພັນ, ລວມທັງເບິ່ງເຖິງຄວາມພະຍາຍາມຂະໜາດນ້ອຍປະຕິບັດກັນໃນລະດັບຊາວໄຮ່ນາ;
- (ຂ) ພັດທະນາວິທີການຕ່າງໆ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນລະບົບຈຳໜ່າຍ ເມັດພັນລະດັບຊາວໄຮ່ນາຂະໜາດນ້ອຍ, ພ້ອມທັງຖອດຖອນ ປະສົບການຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ບໍລິສັດເມັດພັນຂະໜາດນ້ອຍ ຊຶ່ງມີຢູ່ແລ້ວໃນບາງປະເທດ.

206.ການປະສານງານ/ຮຸ້ມຄອງບໍລິຫານ: ລັດຖະບານຄວນຕິດຕາມຢ່າງເປັນປະຈຳຊອກຮູ້ຄວາມສາມາດລະດັບຊາດ ຂອງຊາວໄຮ່ນາ ໃນການຈະມີເມັດພັນ ທີ່ຕົນຕ້ອງການຢ່າງເໝາະສົມ.

207.ໂດຍການຮ່ວມມືກັບອົງການ ອາຫານ ແລະການ ກະເສດ, ແຜນງານ ການພັດທະນາ ຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດ, ທະນາຄານໂລກ ແລະ ກອງທຶນ ກະສິກຳ ເພື່ອການພັດທະນາ ສາກົນ, ພ້ອມທັງການຈັດຕັ້ງອື່ນໆ ຄວນສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະລວມເອົາກິດຈະກຳນີ້ເຂົ້າໃນ ບັນດາໂຄງການພັດທະນາກະສິກຳອື່ນໆ.

14. ພັດທະນາ ການຕະຫຼາດໃໝ່ສຳລັບ ແນວພັນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ “ຮັ່ງມີດ້ວຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ”

208.ການຕີລາຄາ: ການຕະຫຼາດກະສິກຳ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ກຳລັງຖືກປ່ຽນແທນ ນັບມື້ນັບ ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະສະພາບຄືກັນເປັນອັນດຽວກັນ. ຂໍອະທິບາຍອັນໜຶ່ງຕໍ່ສະພາບປ່ຽນແປງນີ້ກໍ ແມ່ນຍ້ອນມີການປ່ຽນແປງ ຈາກປະເພນີດັ້ງເດີມ ແລະ ຄວາມນິຍົມຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້. ການໃຫ້ຄວາມ ສຳຄັນຫຼາຍໂພດແກ່ສະມັດຕະພາບ/ຜະລິດຕະພັນ , ຜົນກະທົບຈາກ ການໂຄສະນາ ແລະ ການ ເພີ່ມທະວີຄວາມສຳຄັນ ຂອງການຕະຫຼາດຜູ້ຊົມໃຊ້ໃນໂລກເຮັດໃຫ້ ຊາວກະສິກອນຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມລະບຽບບາງ ອັນຢ່າງເຄັ່ງຄັດ; ນອກນັ້ນຂໍອະທິບາຍ ອີກອັນໜຶ່ງກໍແມ່ນເລື່ອງທີ່ກົດໝາຍ, ນະ ໂຍບາຍ, ແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງສະຖາບັນຕ່າງໆ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈບໍ່ໄດ້ລະດົມຊຸກຍູ້. ຊາວ ກະສິກອນ ໃນໂລກແມ່ນບໍ່ໄດ້ຖືກ ລະດົມໃຫ້ສະໜອງຫຼາຍໆ ແນວພັນຄືດັ່ງເມື່ອກ່ອນ. ທັງຢູ່ປະ ເທດພັດທະນາ ແລະກຳລັງພັດທະນາ ອາດນຳໃຊ້ສິ່ງຈູງໃຈຕ່າງໆ ດ້ານເສດຖະກິດ ແລະສັງຄົມໃຫ້ ສືບຕໍ່ປູກແນວພັນທ້ອງຖິ່ນສະເພາະໂຕ ແລະພ້ອມກັນ ຜະລິດ ໄດ້ ຜົນຜະລິດກະສິກຳແບບ “ຮັ່ງມີ ທາງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ” ອອກມາ.

209.ແຜນງານ ເພື່ອຊ່ວຍສ້າງຕະຫຼາດນ້ອຍໆ ແຕ່ພິເສດ ສຳລັບພືດອາຫານ ທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະ ອາດເປັນ ສິ່ງກະຕຸ້ນໃນ ທາງບວກໃຫ້ຊາວໄຮ່ນາໄດ້ ປູກແນວພັນ ດັ້ງເດີມ(landrace) ຂອງຊາວໄຮ່ນາ, ແນວພັນທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ແລ້ວ ແລະພືດອາຫານອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ. ແຜນງານປະເພດນີ້ ຄວນກວມເອົາທັງໆກ ພິເສດຊອກຮູ້ໃຫ້ໄດ້ວ່າ ສິ່ງໃດໃນລະບົບທີ່ກົດຂວາງ ແລະ ບໍ່ຊຸກຍູ້ ສິ່ງເສີມການອະນຸລັກ ແລະການຜະລິດ / ເຮັດ ການຕະຫຼາດ ຊີວະນາໆພັນ.

210.ບັນດາຍຸດທະສາດໄລຍະຍາວ: ກະຕຸ້ນໃຫ້ມີຄວາມຕ້ອງການຫຼວງຫຼາຍກວ່າເກົ່າ ແລະມີກິນ ໂກຕະຫຼາດ ທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້ຫຼາຍກວ່າ ສຳລັບແນວພັນປະເພດດັ້ງເດີມ ແລະ ຜະລິດຕະພັນ ກະສິກຳທີ່ໃກ້ຄຽງ.

211.ບັນດາຍຸດທະສາດໄລຍະກາງ: ຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມ ຜູ້ສະໜອງ ຊາວໄຮ່ນາ, ຜູ້ປຸງແຕ່ງອາຫານ, ຜູ້ຈຳໜ່າຍ ອາຫານ ແລະ ຈຸດຂາຍຕ່າງໆໃຫ້ສະໜັບສະໜູນ ການ ສ້າງຕະຫຼາດ ສິນຄ້າ ປາຍ ແຫລມ ສຳລັບອາຫານ, ແນວພັນ ແລະຜະລິດຕະພັນ ທີ່ຫຼາກຫຼາຍດ້ານຊີວະ.

212.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ລັດຖະບານຕ່າງໆ ຄວນພິຈາລະນາ, ແລ້ວເທົ່າທີ່ ເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ຮັບຮອງເອົານະໂຍບາຍ ໃນວຽກ ງານ ການສົ່ງເສີມ, ຝຶກອົບຮົມ, ກຳນົດລາຄາ, ແຈກຢາຍ ຈຳໜ່າຍ ຂາເຂົ້າ , ພັດທະນາໂຄງລ່າງ ສິນເຊື່ອ ແລະ ການເສຍພາສີ ຊຶ່ງທັງໝົດເປັນໂຕ ກະຕຸ້ມໃຫ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານພຶດ ແລະມີການກໍ່ສ້າງ ຕະຫຼາດສຳລັບ ພືດອາຫານທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານຊີວະ, ລວມທັງມີມາດຕະຖານ ສຳລັບຕົດປ້າຍ ສະຫຼາກນຳ ອາຫານ ຊຶ່ງຈະອານຸຍາດໃຫ້ເຫັນໄດ້ເລີຍວ່າ ຜະລິດຕະພັນໃດບໍ່ໄດ້ໃຊ້ແນວພັນພຶດ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ. ຄວນຄິດ ເຖິງ ການພັດທະນາ ຢ່າງເໝາະສົມ ບັນດາລະບົບ ລົງທະບຽນແນວພັນ ເປັນສິນຄ້າປາຍແຫຼມ ທີ່ມີຕະຫຼາດພິເສດ ເພື່ອອະນຸຍາດ ແລະສົ່ງເສີມໃຫ້ມີ ແນວພັນພື້ນເມືອງທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ຢຸດເຊົາໃຊ້ໃຫ້ໄດ້ ຍືນຍົງຕໍ່ໄປ ແລະໃຫ້ມີ ການທົດລອງ, ຕີລາຄາ ແລະຈຳໜ່າຍໃນ ຮູບການຄ້າ; ພ້ອມດຽວກັນກໍໃຫ້ ຕິດຕາມເບິ່ງ ການລົງທະບຽນທີ່ໄດ້ຮັບຮອງເອົາໄປ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ຈຸດປະສົງອື່ນ ອັນອາດຈະກໍ່ໃຫ້ບາງແນວພັນ ຕ້ອງດັບສູນ ໄປໂດຍບໍ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈ.

213.ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຄວາມເໝາະສົມ, ບັນດາສະຖາບັນ ຄວນຖືກ ສົ່ງເສີມໃຫ້ ຊື້ອາຫານ “ປະເພດຮັ່ງມີດ້ານຄວາມຫຼາກຫຼາຍ” ເພື່ອຊົມໃຊ້ພາຍໃນ.

214.ຄວາມສາມາດ: ຂະບວນການໃດ ແລະ ກິດຈະກຳໃດ ຊຶ່ງມີ ຫຼືອາດມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງ ຢ່າງສຳຄັນ ຕໍ່ວຽກງານອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊີວະນາໆພັນ ແບບຍືນຍົງ ກໍຄວນຖືກກຳນົດໃຫ້ໄດ້ ແລ້ວກໍຕ້ອງ ຕິດຕາມຜົນສະທ້ອງທີ່ມັນມີຕໍ່ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງພຶດ.

215.ອົງກອນຕ່າງໆ, ລວມທັງອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ, ຄວນສົ່ງເສີມ ການປູກຈິດສຳນຶກ ໃນໝູ່ມະຫາຊົນ, ໂດຍນຳໃຊ້ສື່ຕ່າງໆ ໂດຍຜ່ານກົນໄກ ອັນເໝາະສົມ ເຊັ່ນ ຈັດຕະຫຼາດ ນັດແຄມທ້ອງຖະໜົນ, ແລະ ຂໍ້ລິເລີ່ມທີ່ໂຮງຮຽນ ໆລໆ.

216.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ: ການປະສານງານ ແລະຄຸ້ມຄອງລະດັບຊາດ ແລະທ້ອງຖິ່ນຄວນຖືກສົ່ງເສີມໃຫ້ມັນ ມີຄວາມຮັບປະກັນ ຄວາມມີປະສິດຕິຜົນສູງສຸດ.

- 217.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນໃກ້ຊິດກັບ:
- ການສະໜັບສະໜູນວຽກງານບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຢູ່ພື້ນທີ່ປູກຝັງຊາວກະສິກອນ ແລະ ປັບປຸງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ເປັນອາຫານ ແລະກະສິກຳ.
 - ສົ່ງເສີມແນວຄິດ ໃນໝູ່ປະຊາຊົນໃຫ້ເຫັນຄຸນຄ່າ ການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ.

ບັນດາສະຖາບັນ ແລະການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ

15. ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດທີ່ເຂັ້ມແຂງ;
16. ສົ່ງເສີມຕາໜ່າງ ສຳລັບຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ສຳລັບ ອາຫານ ແລະກະສິກຳ
17. ກໍ່ສ້າງ ລະບົບຂ່າວສານ ຄົບຊຸດສຳລັບ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ;
18. ພັດທະນາ ບັນດາລະບົບ ຕິດຕາມ ແລະການເຕືອນໄພ ແຕ່ຫົວທີ່ ກ່ຽວກັບການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ;
19. ຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງວຽກ ການສຶກສາ ແລະການຝຶກອົບຮົມ;
20. ສົ່ງເສີມຈົດສຳນຶກ ໃນໝູ່ມະຫາຊົນ ກ່ຽວກັບ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ

15. ກໍ່ສ້າງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ

218. ການຕີລາຄາ: ບັນດາແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແມ່ນພື້ນຖານ ຂອງວຽກງານ ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ພຶດລະດັບ ພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບໂລກ; ແຜນງານເລົ່ານີ້ຍັງ ແມ່ນ ພາຫະນະເພື່ອສົ່ງເສີມ ການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອ ເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ແລະ ການແບ່ງປັນ ແບບຍຸດຕິທຳ ແລະສະເໝີພາບໃນຜົນປະໂຫຍດ ທີ່ໄດ້ຈາກ ການຊົມໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ເລົ່ານັ້ນ. ແຜນງານແຫ່ງ ຊາດ ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຈະເຮັດໃຫ້ ເກີດ ການປະສານ ກັນລະຫວ່າງ ກິດຈະກຳພາຍໃນປະເທດ ກັບ ກິດຈະກຳ ໃນຂົງເຂດ ແລກໂນໂລກ. ຫຼາຍໆແຜນງານແຫ່ງຊາດທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນແມ່ນຂາດການວາງ ແຜນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງ ທີ່ເກີດຜົນ ແລະສະພາບດັ່ງກ່າວນັ້ນຍັງຊຸດໂຊມ ຍ້ອນຂາດ ຊັບພະຍາ ກອນ ແລະ ຍ້ອນການມີ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ໄດ້ປະສານກັນ, ຕ່າງດຳເນີນໄປພໍໃຜພໍລາວ.

219. ບັນດາປະເທດ ທີ່ຂາດ ແຜນງານ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງນັ້ນ ແລະ ບໍ່ມີບ່ອນເກັບ ມັງຽນໄລຍະ ຍາວນັ້ນ, ສວນຫຼາຍແມ່ນ ຊຸມປະເທດ ທີ່ມີບັນຫາທີ່ຮີບດ່ວນທີ່ສຸດ ດ້ານຄວາມໝັ້ນຄົງທາງອາ ຫານ. ນອກນັ້ນຊຳມັກ ຈະເປັນປະເທດ ທີ່ມີຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳທີ່ ຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍ ໃນປະເທດໃນທົ່ງຂອງຊາວໄຮ່ນາ ແລະໃນທົ່ງທຳມະຊາດ. ນອກນັ້ນແລ້ວ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນຊຸມ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ, ຄວາມສາມາດ ຂອງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງມັກຈະຈຳກັດ ໃນ ການຕີລາ ຄາ, ນຳໃຊ້ ແລະ ການຍົກລະດັບ ເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອການອະນຸລັກ ເພື່ອການ ກຳນົດຄູນລັກສະນະພິເສດຂອງແນວພັນ ແລະການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ - ທັງໝົດນັ້ນ ແມ່ນເຫດຜົນສຳຄັນ ອັນໜຶ່ງ ທີ່ນຳໄປສູ່ ການ ບໍລິຫານ ແນວພັນທີ່ເກັບມາອະນຸລັກ ແບບຂາດ ປະສິດທິພາບ ແລະ ເປັນປັດໃຈ ທີ່ ຈຳກັດ ໃຫ້ມີ ການນຳໃຊ້ໃນອານາຄົດ.

220.ບັນດາກິດຈະກຳກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ນັ້ນ ມັນພົວພັນ ເຖິງ ສະຖາບັນລັດ, ເອກະຊົນ ແລະບໍລິສັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດ, ຊຸມຊົນພ້ອມ ທັງບຸກຄົນຈາກຂະແໜງກະສິກຳ, ພະແນກການສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະພັດທະນາ. ການປະສານລະ ຫວ່າງກິດຈະກຳ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຊຶ່ງມີຢູ່ໃຫ້ຢູ່ໃຕ້ ກອບ ຂອງ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແບບເອກະພາບ ກັນ ຈະຊ່ວຍສ້າງໂອກາດ ໃຫ້ໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີ ຄວາມພະ ຍາຍາມທີ່ຫຼາກຫຼາຍພາຍໃນປະເທດໄດ້ຖືກເສີມຂະຫຍາຍ.

221.ແນວພັນທີ່ເກັບມາອະນຸລັກນອກ ຖິ່ນກຳເນີດ ແຫ່ງຊາດ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງ ທີ່ແຍກອອກ ບໍ່ໄດ້ ຈາກ ບັນດາແຜນງານ ແຫ່ງຊາດ ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະ ສິກຳ. ບໍ່ຄວນຖືວ່າທະນາຄານເຊື້ອພັນ ເປັນບ່ອນເກັບມ້ຽນ ທີ່ບົດລັອກໄວ້, ມັນຄວນເປັນສູນທີ່ມີຊີ ວິດ ຊື່ວ່າ. ການປະສານ ວຽກງານ ການອະນຸລັກ, ການກຳນົດຄູນລັກສະນະພິເສດຂອງ ແນວພັນ, ການປະເມີນຂໍ້ມູນ ແລະນຳໃຊ້ ມັນ ຈະອຳນວຍ ຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການຍົກຄຸນຄ່າ ຂອງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຂຶ້ນ. ການເໝັນໜັກເກີນໄປເພື່ອອະ ນຸລັກ ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບ ການຄຸ້ມຄອງ ແບບ ລວມ ນັ້ນ ມັນຈະເຮັດໃຫ້ຫລົງລົມ ດ້ານ ການນຳໃຊ້ສິ່ງອຳນວຍ ຄວາມສະດວກ ເລົ່ານັ້ນ ອັນຈະນຳໄປສູ່ສະພາບໂດດດ່ຽວຮັດແຄບໂອກາດ ຈະໄດ້ ນຳໃຊ້ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ເພື່ອຜົນ ປະໂຫຍດຂອງປະເທດ. ວຽກອະນຸລັກ ແລະປັບປຸງ ພັນ ພຶດໃນບັນດາ ປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວແມ່ນສະຖາບັນຂອງລັດເປັນຜູ້ເຮັດ, ແຕ່ ຫາກວ່າມັນຂາດການປະສານງານ ທີ່ດີໃນແງ່ ປະຕິບັດການ ແລະ ສະຖາບັນລະຫວ່າງ ສອງ ໜ້າວຽກນັ້ນ. ນອກນັ້ນ ສ່ວນຫຼາຍກໍ ຂາດການກຳນົດ ເປົ້າໝາຍຢ່າງຈະແຈ້ງ. ຂາດການວາງແຜນ ແບບກວມລວມ ຄົບຊຸດ ແລະ ຂາດເປົ້າໝາຍໄດ້ຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີດ້ວຍຮູບ ການສົມເຫດສົມຜົນ ຊຶ່ງນຳໄປສູ່ການຂາດປະສິດຕິພາບ. ຫຼຸດຜ່ອນຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ສູນເສຍ ກາລະໂອກາດ.

222.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອກຳນົດໃຫ້ໄດ້ວ່າອັນໃດຄືຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການແຫ່ງ ຊາດ ແລ້ວ ຕອບສະໜອງສິ່ງນັ້ນ ໂດຍນຳໃຊ້ ແບບວິທີເຮັດວຽກ ທີ່ມີເຫດມີຜົນ, ຍືນຍົງ, ມີປະສິດຕິ ຜົນ ແລະ ສະເໝີພາບເພື່ອໃຊ້ໃນວຽກງານ ການອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ທັງໝົດແມ່ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ ລຸ້ນຄົນປັດຈຸ ບັນ ແລະອານາຄົດ.

223.ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄວາມສາມາດແຫ່ງຊາດ ດ້ານ ການ ອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ທີ່ພຽງພໍ, ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນຄວາມພະຍາຍາມ ຂອງຊາວໂລກ ແລະ ເພື່ອແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ມາຈາກການນຳໃຊ້ໃນ ວຽກງານ ດັ່ງກ່າວ.

224.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອຍົກສູງ ໃຫ້ບູລິມະສິດ ໃນການສ້າງ ປະຖົມປັດໃຈ ເພື່ອໃຫ້ ມີແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແບບປະສົມປະສານ ເຊັ່ນ ສະຖານະພາບແຫ່ງຊາດ ທີ່ຖືກຮັບຮູ້; ນະໂຍບາຍ ພ້ອມທັງ ຂອບວຽກສະຖາບັນ ທີ່ເໝາະສົມ ລວມທັງໃຫ້ມີ ບັນດາກົນໄກ ເພື່ອວາງແຜນ ແລະ ປະຕິ ບັດການ ແບບປະສົມປະສານ; ມີຍຸດທະສາດແຜນງານ; ມີຜົນປະໂຫຍດຈາກການໃຫ້ການຊ່ວຍ ເຫຼືອ . ໃນເມື່ອເຫັນວ່າເໝາະສົມ, ໃຫ້ຍົກລະດັບ ສິ່ງອຳນວຍ ຄວາມສະດວກສຳລັບ ການອະນຸລັກ ໃນລະດັບຊາດ ແລະຂົງເຂດ.

225.ເພື່ອປັບປຸງສາຍສຳພັນ ທາງສະຖາບັນ ແລະ ຂະແໜງການ ແລະເສີມຂະຫຍາຍ ການເຊື່ອມ ປະສານວຽກງານ ຂອງສະຖາບັນ ແລະຊຸມຊົນ.

226.ພັດທະນາຄວາມສາມາດແຫ່ງຊາດ ຂົງເຂດວິຊາການ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ດ້ານນະໂຍບາຍ.

227.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ຄວນມີຖານະທາງ ການ ທີ່ມີການຮັບຮູ້. ຄຸນ ຄ່າດ້ານນິເວດ, ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ຄວາມສວຍງາມຂອງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ຄວນເປັນສິ່ງທີ່ຖືກຮັບຮູ້ ໃນການວາງແຜນ ແລະໃນນະໂຍບາຍ ແຫ່ງຊາດ ແລະໃນການກຳນົດ ບູລິມະສິດ ແລະນຳໃຊ້ງົບປະມານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ລວມທັງນະໂຍບາຍໄມ້ງົດການເງິນ ເພື່ອຮັກສາ ພະນັກງານ ທີ່ມີຄວາມສາມາດ. ຄວນມີການອະນຸ ມັດ ງົບປະມານສະເພາະໃຫ້ແກ່ ບັນດາແຜນງານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ໃນເວລາທີ່ລັດຖະບານກາງ ຂຶ້ນແຜນງົບປະມານ.

228.ຄວາມຕັດສິນໃຈລະດັບຊາດ ເພື່ອສະໜອງທຶນແບບຍືນຍົງ ໃຫ້ແກ່ແຜນງານ ແລະໂຄງການ ແຫ່ງຊາດ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈຳເປັນ; ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າການສະໜັບສະໜູນຈາກຂົງ ເຂດ ແລະ ສາກົນນັ້ນ ເປັນພຽງແຕ່ ການສົມທົບຄວາມພະຍາຍາມ ພາຍໃນປະເທດເທົ່ານັ້ນ.

229.ແຜນງານ ແຫ່ງຊາດຕ່າງໆ ຄວນ ມີການພັດທະນາ ຄວາມສາມາດຕິລາຄາ ແລະກຳນົດວ່າສິ່ງ ໃດຄື ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອ ຕອບສະ ໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ການອະນຸລັກ ແລະ ການພັດທະນາແຫ່ງຊາດ ກໍຄືເພື່ອ ຕອບສະ ໜອງພັນທະສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຄວນມີນະໂຍບາຍ ຊ່ວຍຊູສະໜັບສະໜູນ ກ່ຽວກັບ ການອະ ນຸລັກ, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ. ແຜນງານແຫ່ງຊາດ, ເທົ່າ ທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ຄວນສະໜອງ ໃຫ້ ກ້ວາງຂວາງທີ່ ສຸດ ຕົວແທນແນວພັນທີ່ເກັບຂອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານ

ແລະການກະສິກຳ ເພື່ອຈະໄດ້ຕອບສະໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງຊາວໄຮ່ນາແລະ ເພື່ອ
ຈະໄດ້ປັບປຸງແນວພັນທ້ອງຖິ່ນ. ບັນດາລັດຖະບານໂດຍການຮ່ວມມືຂອງບັນດາສະຖາບັນ ແຫ່ງ
ຊາດ, ຂົງເຂດ ແລະສາກົນຄວນຕິດຕາມ ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ເໝາະສົມສຳລັບວຽກ
ອະນຸລັກ, ກຳນົດຄຸນລັກສະນະພິເສດ ແລະອື່ນໆ ທີ່ພົວພັນ ກັບການນຳເຂົ້າ ແລະ ສົ່ງອອກວັດຖຸ
ພັນທຸກຳພຶດ ຊຶ່ງໃຫ້ການປົກປ້ອງ ຢ່າງພຽງພໍ ໂດຍທີ່ບໍ່ຕ້ອງຈຳກັດ ການຖ່າຍທອດ ວັດຖຸພັນ
ຢ່າງເໝາະສົມ.

230. ເທົ່າທີ່ເໝາະສົມກັບລະດັບການພັດທະນາ ແລະຄວາມສະຫຼັບສັບຊ້ອນຂອງໜ້າວຽກຂອງບັນ
ດາສະຖາບັນ, ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ຄວນສົ່ງເສີມ ຫຼືເຮັດໃຫ້ເກີດ ການປະສານງານກັນລະຫວ່າງຊຸມ
ສະຖາບັນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງ ພາຍໃນປະເທດ ແລະ ສ້າງສາຍຕິດຕໍ່ ລະຫວ່າງກິດຈະກຳແຫ່ງ
ຊາດ ກັບກິດຈະກຳໃນຂົງເຂດ ແລະສາກົນ. ຍຸດທະສາດແບບປະສົມປະສານຄົບວົງຈອນລະດັບ
ຊາດ ສາມາດແກ້ໄຂ ຫຼາຍກວ່າບັນຫາກ່ຽວກັບ ການປະຕິບັດການຂອງ ທະນາ ຄານເຊື້ອພັນ. ຍຸດ
ທະສາດເລົ່ານີ້ຄວນກວມເອົາວຽກງານ ການອະນຸລັກ, ການ ພັດທະນາ ແລະ ການນຳ
ໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແລະການເຊື່ອມຕໍ່ລະຫວ່າງ ຂະ
ແໜງການເລົ່ານີ້. ການສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການແຫ່ງຊາດ ທີ່ສະມາຊິກມາຈາກຫຼາຍໆພາກສ່ວນ
ເປັນປັດໃຈສຳຄັນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ແລະປະສານງານ.

231. ໂຄງຮ່າງ ແລະການຈັດຕັ້ງ ຕົວຈິງຂອງແຜນງານແຫ່ງຊາດ, ຈະຂຶ້ນກັບລະບົບ ໂຄງຮ່າງ ແລະ
ຄວາມສາມາດຕ່າງໆ ທີ່ມີໃນ ປະເທດກ່ຽວຂ້ອງ; ການຕັດສິນ ໃນເລື່ອງ ນະໂຍບາຍຈະເປັນສິ່ງຕັດ
ສິນ ເລື່ອງຍຸດທະສາດ ຂອງແຜນງານ ແລະ ຮູບແບບ ວິທີປະຕິບັດ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງສິ່ງ ທີ່ມີຕໍ່ການ
ຮ່ວມມືກັບສາກົນ. ໃນບັນດາປະເທດ ທີ່ຄວາມສາມາດຈຳກັດ, ຍຸດທະສາດອາດເວົ້າເຖິງການນຳ
ໃຊ້ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນທາງວັດຖຸ ແລະ ຄວາມຊຳນານໃນ ດ້ານວິຊາການ ຂອງແຜນ
ງານ ແຫ່ງຊາດ ອື່ນໆ ຫຼືສະຖາບັນສາກົນອື່ນໆ.

232. ແຜນງານຕ່າງໆ ທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນ ອາດພິຈາລະນາ ກໍ່ສ້າງສາຍສຳພັນ ຄູ່ຮ່ວມງານທີ່ແຂງແຮງ
ກວ່າກັບ ບັນດາບໍລິສັດເອກະຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດ, ຊຸມຊົນ ຊົນນະບົດ ແລະພື້ນເມືອງ.
ຄວນກໍ່ສ້າງສາຍພົວພັນ ກັບບັນດາຂະແໜງການ ເຊັ່ນ ຂະແໜງທີ່ເຮັດວຽກໃນການວາງແຜນແຫ່ງ
ຊາດ ແລະແຜນງານອື່ນໆ ກ່ຽວຂ້ອງກັບກະສິກຳ, ປະຕິຮູບທີ່ດິນ ແລະການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ.

233. ເທົ່າທີ່ເໝາະສົມຄວນ, ຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຕິດຕໍ່ພົວພັນລະຫວ່າງບັນດາສະຖາບັນ ແລະ
ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຄວາມຊ່ຽວຊານ ທາງຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອ ຊ່ວຍສະຖາບັນແຫ່ງ
ຊາດຕ່າງໆ ໃນການຕໍ່ລອງ ຂໍຄວາມຮູ້ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບວຽກງານ ການອະນຸລັກ, ກຳນົດ
ຄຸນລັກສະນະພິເສດ, ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ

ແລະ ການກະສິກຳ ແລະການປຸງແຕ່ງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ, ໂດຍຈະເອົາໃຈໃສ່ເລື່ອງໃຫ້ມີເງື່ອນໄຂ ເພື່ອ ຮັບປະກັນ ຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະໃຫ້ຜົນດີສຸດ ຊຶ່ງລວມທັງ ຂໍ້ຄວາມເງື່ອນໄຂ ທີ່ຜ່ອນຜັນ ແລະ ໃຫ້ສິດທິ ພິເສດ ເທົ່າ ທີ່ຕ່າງຝ່າຍຂອງ ການຕໍ່ລອງຈະຕົກລົງນຳກັນ. ໃນກໍລະນີ ເຕັກໂນໂລຊີໂດຍ ຄຳນຶງ ເຖິງເລື່ອງສິດທິບັດ ແລະບັນຫາສິດ ທີ່ຕໍ່ຊັບສິນທາງປັນຍາ, ຄວນໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີໃຕ້ເງື່ອນໄຂ ທີ່ຮັບຮູ້ ແລະ ຍຶດໝັ້ນ ຕໍ່ບັນຫາປົກປ້ອງສິດຊັບສິນທາງ ປັນຍາ ຢ່າງພຽງພໍ ແລະມີປະສິດຕິຜົນ.

234.ຄວາມສາມາດ: ບ່ອນທີ່ເຫັນເໝາະສົມ, ເມື່ອໃດທາກມີການຂໍຮ້ອງ, ຄວນໃຫ້ການສະໜັບ ສະໜູນເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກແກ່ການວາງແຜນແຫ່ງຊາດແບບປົກກະຕິ ແລະການກຳນົດບູ ລິມະສິດ. ຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດສູງໃນວຽກງານຕີລາຄາ ແລະປັບປຸງວຽກງານ ການ ຄຸ້ມຄອງໃນສະ ຖາບັນ ເຊັ່ນ ທະນາຄານ ເຊື້ອພັນ ແລະໜ່ວຍງານຄົ້ນຄ້ວາ.

235.ມາດຕະການອື່ນໆ ທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອ ພັດທະນາ ແຜນງານຕ່າງໆແຫ່ງຊາດ ແບບມີປະສິດຕິ ຜົນ ນັ້ນ ຈະເຫັນຢູ່ໃນຂໍ້ສະເໜີພົວພັນ ກັບກົດຈະກຳອື່ນໆ.

236.ກົດຈະກຳຄົ້ນຄ້ວາໃນແຜນງານແຫ່ງຊາດ ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນສຸມໃສ່ການຄົ້ນຄ້ວາ ທາງວິທະຍາ ສາດ ແລະ ວິຊາການເທົ່ານັ້ນ ຊຶ່ງໄດ້ເວົ້າເຖິງໃຕ້ຂົງເຂດກົດຈະກຳອື່ນໆ. ແຕ່ຍັງມີຄວາມຕ້ອງການ ຄົ້ນຄ້ວາ ກ່ຽວກັບພາລະ ແລະ ການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ຕ່າງໆ ດ້ານ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ລວມທັງຄວາມຕ້ອງການທົດສອບ ເບິ່ງກອບງານ ຂອງສະຖາບັນ; ການຄົ້ນຄ້ວາກ່ຽວກັບ ການປະເມີນຕີລາຄາ ການນຳໃຊ້ ແລະ ປະ ສິດຕິພາບ ຂອງວິທີການ ຕອບໂຕ້ຕ່າງໆ; ຄົ້ນຄ້ວາດ້ານບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ດ້ານປະ ສິດຕິພາບ ທາງເສດຖະກິດຂອງແຕ່ ລະແບບວິທີເຮັດວຽກດ້ານການອະນຸລັກ.

237.ບາງນະໂຍບາຍ, ປະເດັນບັນຫາຕ່າງໆດ້ານກົດໝາຍ ແລະສະຖາບັນ, ນອກຈາກສິ່ງອື່ນໆ, ຈຳພວກທີ່ພົວພັນ ກັບການຖືກຳມະສິດ, ຊັບສິນທາງປັນຍາ, ການແລກປ່ຽນ, ຖ່າຍທອດ ແລະຄ້າ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ, ທັງໝົດນັ້ນກຳລັງເປັນບັນຫານັບມື້ເພີ່ມທະວີ ຊຶ່ງແຜນງານແຫ່ງຊາດ ພວມປະສິບຢູ່. ການປະສານງານໃນບັນດາແຜນງານແຫ່ງຊາດແມ່ນຈຳເປັນ ເພື່ອຈະໄດ້ຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານ ກ່ຽວກັບ ປະເດັນບັນຫາເລົ່ານີ້, ທັງນີ້ກໍເພື່ອຈະໄດ້ຕີລາຄາ ຜົນກະທົບຂອງການພັດທະນາ ສາ ກົນໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ເລົ່ານີ້ ທີ່ມີຕໍ່ວຽກອະນຸລັກ ແລະແລກປ່ຽນຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ, ແລະ ເພື່ອຈະໄດ້ນຳເອົາການພັດທະນາການຄົ້ນຄ້ວາໃໝ່ ສອດເຂົ້າໃນລະບົບ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ການປະ ຕິບັດຕົວຈິງ ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ.

238.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ປະຕິບັດບັນດາກິນໄກປະສານງານພາຍໃນປະເທດແນໃສ່ຮັບປະກັນໃຫ້ການກຳນົດບູລິມະສິດມີປະສິດຕິຜົນທີ່ສຸດ ເພື່ອຈະພິຈາລະນາໃນການນຳໃຊ້ທຶນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ. ລັດຖະບານທັງຫຼາຍຄວນທົບທວນເບິ່ງນະໂຍບາຍຂອງຕົນເປັນໄລຍະໆ ເພື່ອປະເມີນເບິ່ງປະສິດຕິຜົນປະຕິບັດ ການ ແບບປະສານສົມທົບ ແລະມີບູລິມະສິດລະດັບຊາດ ຄວນໄປຄຽງຄູ່ ແລະຊ່ວຍຊູດ້ວຍລະບົບສາກົນ ຊຶ່ງໄດ້ມີການປະສານສົມທົບ ແລະກຳນົດບູລິມະສິດ ເຊັ່ນດຽວ. ການປະສານຮ່ວມມືສາກົນ ແມ່ນຄວາມຈຳເປັນໃນໂລກ ທີ່ຊຸມປະເທດຕ່າງກໍເພິ່ງພາອາ ໃສ່ກັນ ແລະໃນເມື່ອ ວ່າບັນດາປະເທດ ຢາກສ້າງແບບວິທີເຮັດວຽກທີ່ໃຊ້ໄດ້ໃນພາກປະຕິບັດ. ສົມ ເຫດສົມຜົນແລະເສດຖະກິດເພື່ອຈະໄດ້ອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານ ແລະ ການກະສິກຳ, ເສີມຂະຫຍາຍ ຄຸນປະໂຫຍດດ້ານການນຳໃຊ້, ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການເຂົ້າເຖິງ ແລະເພື່ອ ແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດນຳກັນ.

239.ຕາໜ່າງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ແລະກອງປະຊຸມສາ ກົນ (ນອກຈາກອື່ນໆ ແລ້ວກໍມີກຳມາທິການ ອົງການອາຫານ ແລະການກະເສດ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳເພື່ອອາຫານ ແລະກະເສດ, ກອງປະຊຸມບັນດາພາຄີຂອງສົນທິສັນຍາຊີວະນາໆພັນ, ແຜນງານ ດ້ານສິ່ງແວບລ້ອມ,ແຜນງານ ການພັດທະນາ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການ ດ້ານການສຶກສາ,ວິທະຍາສາດສັງຄົມ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ, ແລະ ຄະນະ ກຳມາທິການ ເພື່ອ ການ ພັດທະນາ ສະໜອງກິນໄກເປັນປະໂຫຍດຕ່າງໆ ຊຶ່ງບັນດາປະເທດ ສາມາດປະສານ ບັນດາ ກິດຈະກຳ ແລະ ພ້ອມກັນຕົກລົງ ກ່ຽວກັບ ນະໂຍບາຍ ຊຶ່ງເປັນ ເອກະພາບ ນຳກັນ, ແລ້ວ ແຕ່ ຄວາມເໝາະສົມ.

240.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນໃກ້ຊິດກັບ:

- ກິດຈະກຳອື່ນໆ ທັງຫຼາຍ

16. ສິ່ງເສີມຕາໜ່າງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

241.ການຕີລາຄາ: ຕາໜ່າງແມ່ນຈຸດສຳຄັນໆ ເພື່ອໃຫ້ມີການແລກປ່ຽນດ້ານວິທະຍາສາດ, ການ ແບ່ງປັນຂໍ້ມູນຂ່າວສານການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ, ການປະສານງານດ້ານຄົ້ນຄ້ວາ, ແລະເພື່ອ ກຳນົດ ແລະແບ່ງປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ່າງໆ ສຳລັບກິດຈະກຳ ເຊັ່ນ ວຽກງານ ການ ເກັບ ຕົວຢ່າງແນວພັນ, ການອານຸລັກ, ການແຈກຢາຍ,ການປະເມີນຕີລາຄາ ແລະ ການສິ່ງ ເສີມທາງກ້ວາງ ດ້ານພັນທຸກຳ. ຜ່ານການສ້າງຕັ້ງສາຍພົວພັນຕິດຕໍ່ກັນລະຫວ່າງພາກສ່ວນເຮັດວຽກ ອະນຸລັກ, ຄຸ້ມຄອງ, ພັດທະນາ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະການກະສິກຳ, ຕາໜ່າງຕ່າງໆ ສາມາດສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການແລກປ່ຽນວັດຖຸພັນ ໂດຍອີງຕາມ ເງື່ອນໄຂທີ່ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຕົກລົງ ແລະເສີມຂະຫຍາຍການນຳໃຊ້ ແນວພັນພຶດ. ນອກຈາກນັ້ນ ແລ້ວ ກໍສາມາດນຳໃຊ້ມັນເພື່ອຊ່ວຍໃນການກຳນົດວຽກງານໃດໜຶ່ງ; ພັດທະນານະໂຍບາຍ, ແລະ

ສະໜອງວິທີການຕ່າງໆ ຊຶ່ງແນວຄວາມຄິດດ້ານພຶດສະເພາະ ຊະນິດແນວພັນ ແລະ ແນວຄິດຂອງ ຂົງເຂດ ສາມາດໄປຮອດໄປເຖິງ ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະສະຖາບັນຕ່າງໆໄດ້.

242. ປັດຈຸບັນຍັງມີຕາໜ່າງພາກພື້ນ ຂົງເຂດທີ່ອົງໃສ່ພຶດເປັນຫຼັກຈຳນວນນຶ່ງ ຊຶ່ງດຳເນີນການຢູ່. ແຕ່ກໍມີຈຳນວນນຶ່ງອີກ, ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງຕາໜ່າງພຶດ ບາງຢ່າງ, ແມ່ນບໍ່ສາມາດເຮັດວຽກໄດ້ແບບ ເຕັມສ່ວນ. ຕາໜ່າງດັ່ງກ່າວນີ້ຕ້ອງ ການໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ. ຕາໜ່າງໃໝ່ໆຈຳນວນນຶ່ງຊຳຈຳ ຕ້ອງມີການຈັດຕັ້ງຄັກແນ່ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດລວມຈາກ ການມີຕາໜ່າງໃນຂົງ ເຂດ ທີ່ຍັງປະຕິບັດໜ້າທີ່ກວມເອົາພຶດ/ຕົ້ນໄມ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ສຳລັບຂົງເຂດ. ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງບັນດາປະເທດ ຊຶ່ງມີຄວາມສາມາດ ລະດັບດ້ານ ຈຳກັດໃນດ້ານ ຊັບພະຍາ ກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ (ຊຶ່ງນອກຈາກອື່ນໆ ແລ້ວກໍມີບັນດາປະເທດ ທີ່ພັດທະນາ ໜ້ອຍທີ່ ສຸດ ແລະບັນດາລັດທີ່ເປັນເກາະດອນນ້ອຍ) ມີຄວາມສຳຄັນພິເສດຍ້ອນວ່າປະເທດເລົ່ານີ້ ຈະສາ ມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຕັກ ໂນໂລຊີ ແລະວັດຖຸພັນ.

243. ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກໆປະເທດຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກຕາ ໜ່າງຂົງເຂດ ແລະສາກົນທີ່ເອົາການເອົາງານ ແລະ ກາຍເປັນຕາໜ່າງ ພຶດ ລັກສະນະ ຫົວຂໍ້ ສະ ເພາະໃນການອະນຸລັກ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ເໝາະສົມສາມາດ ຊ່ວຍຊຸກັນໄດ້.

244. ໂດຍຖືວ່າມັນເປັນບູລິມະສິດສູງອັນນຶ່ງ, ຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມການປະສານງານ, ການວາງແຜນ ແລະ ການກຳນົດບູລິມະສິດ ໃນລະດັບຂົງເຂດ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງວຽກແບບຊຳຊ້ອນ, ເພື່ອເສີມຂະ ຫຍາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ວຽກງານ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ໃນ ປັດຈຸບັນ ມີປະສິດທິພາບກວ່າເກົ່າ, ແນໃສ່ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນວຽກງານອະນຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້.

245. ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການກຳນົດບັນດາເປົ້າໝາຍ ແລະບູລິມະສິດຂອງຂົງເຂດ ແລະເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການປະຕິບັດວຽກດັ່ງກ່າວ ໂດຍຜ່ານບັນດາສະຖາບັນແຫ່ງຊາດ ແລະ ຂົງເຂດທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນ.

246. ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການພິຈາລະນາຮັບເອົາວິທີການຕ່າງໆ ຄຳນຶງເຖິງບັນຫາ ນິເວດໃນຂົງເຂດແບບປະສົມປະສານສຳລັບການອະນຸລັກ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ລວມທັງ ສາຍພັນພຶດປ່າ.

247. ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ບັນດາຕາໜ່າງຂົງເຂດສະ ເພາະ ດ້ານຫົວຂໍ້ ໃນຂົງເຂດທີ່ມີຢູ່.

248. ເພື່ອກໍ່ສ້າງບັນດາຕາໜ່າງຂົງເຂດທີ່ໃຊ້ງານໄດ້ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ກວມເອົາວຽກດັ່ງກ່າວ ເພື່ອກໍ່ສ້າງ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ 5-15 ຕາໜ່າງສາກົນ ສະເພາະດ້ານພຶດ, ລວມທັງຕາໜ່າງການ ອະນຸລັກ ໃນຖິ່ນກຳເນີດ ຊຶ່ງມີລັກສະນະ ເປີດກ້ວາງ, ເປີດໃຫ້ທຸກໆປະເທດ.

249. ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະເທດຕ່າງໆເຂົ້າຮ່ວມ.

250. **ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ:** ໂດຍໃຫ້ຖືວ່າເປັນນະໂຍບາຍ, ລັດຖະບານທັງຫຼາຍຄວນສະໜັບສະໜູນ ການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າຂອງບັນດາສະຖາບັນລັດ ແລະ ເອກະຊົນໃນຕາໜ່າງ ທົ່ວຂໍ້ ພຶດ ໃນຂົງເຂດ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ຂອງຕາໜ່າງດັ່ງກ່າວ ຈະແມ່ນອົງການເຂົ້າຮ່ວມເປັນຜູ້ປະກອບໃຫ້ຕາມ ຄວາມສາມາດຂອງຕົນ ພ້ອມກັນນັ້ນ ທາງລັດຖະບານ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆກໍຈະປະກອບໃຫ້ຕາມ ຄວາມເໝາະສົມ. ການເຂົ້າຮ່ວມ ຄວນຖືວ່າ ເປັນຜົນປະໂຫຍດ ສຳລັບປະເທດ ແລະ ເປັນວິທີການ ລວມພະລັງ ຄວາມພະຍາຍາມລະຫວ່າງຊຸມປະເທດ ທີ່ປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທ້າທາຍຄ້າຍຄືກັນ ແລະ ເປັນການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີ ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ຊຸມປະເທດ ນຳກັນ. ການປະກອບສ່ວນ ຂອງ ລັດຖະບານແກ່ຕາໜ່າງ ຕ່າງໆ ໃນຮູບເງິນ ແລະ ວັດຖຸ ຄວນຖືວ່າໃຊ້ໄດ້ ຖືວ່າໄດ້ເຮັດຫຼ້ອນພັນທະ ຕົນ ພ້ອມທັງຖືວ່າໄດ້ປະກອບ ແກ່ການປະຕິບັດແຜນດຳ ເນີນງານໂລກ. ບັນດາປະເທດຄວນທຳ ການກວດກາ ເບິ່ງຄວາມເໝາະສົມ ການປະຕິບັດກິດຈະກຳຕ່າງໆພາຍໃຕ້ການອຸປະຖຳຂອງຕາ ໜ່າງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ.

251. ບັນດາລັດຖະບານ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາແຫ່ງຊາດ, ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນ, ສະເພາະຢ່າງ ຍິ່ງ ສະຖາບັນ ນານາຊາດ ດ້ານຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ແລະ / ຫຼືອົງການຈັດຕັ້ງວິທະຍາ ສາດ ລົງເລິກພຶດສະເພາະອາດ ຮຽກປະຊຸມບັນດາ ຕາໜ່າງທີ່ມີຢູ່ບັດຈຸບັນ ແລະ/ຫຼືຕາໜ່າງໃໝ່ ຫຼື ລົງເລິກສະເພາະຫົວຂໍ້/thematic ແລະ/ຫຼືບໍ່ກໍອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນເລົ່ານີ້. ບັນ ດາຕາໜ່າງ ອາດຮ່ວມມືກັນ ຢ່າງໃກ້ຊິດ, ໂດຍຈະໃຫ້ການແນະນຳ ຕາມຄວາມເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ ບັນດາ ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາກົນ ແລະ ສະຖາບັນໃນຂົງເຂດ ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການ ສື່ສານ ພົວພັນໃນລະດັບສູງກວ່າເກົ່າ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຜົນໄດ້ລວມຍອດ.

252. ບັນດາຕາໜ່າງຄວນຊອກຮູ້ໃຫ້ໄດ້ກາລະໂອກາດທີ່ເໝາະ ເພື່ອເຮັດວຽກກັບອົງການບໍ່ສັງກັດ ລັດ ແລະ ພັດທະນາກິດຈະກຳເປັນຮູບປະທຳ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນຂົງເຂດການອົບຮົມ, ການເຂົ້າ ເຖິງວັດຖຸພັນປັບປຸງພັນ, ການປະສານງານ ກິດຈະກຳທ້ອງຖິ່ນ, ວຽກງານຂ່າວສານ ແລະ ສ້າງຈິດ ສຳນຶກ ໃຫ້ຊຸມຊົນ.

253.ຄວາມສາມາດ: ການສ້າງຕາໜ່າງມັນຮຽກຮ້ອງບໍ່ພຽງແຕ່ຄວາມຊຳນານດ້ານເຕັກນິກ, ແຕ່ຕ້ອງມີທັກສະຫຼາຍ ລົມຄວນໃນທາງສື່ສານ ແລະການຈັດຕັ້ງ. ກ່ອນອື່ນໝົດມັນແມ່ນບັນຫາທາງການຈັດການ, ການປະສານ ແລະອຳນວຍຄວາມສະດວກ. ຄວນກຳນົດ ຊັບພະຍາກອນໃຫ້ແກ່ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການສື່ສານຕິດຕໍ່, ລວມທັງຄ່າເດີນທາງ, ຈັດກອງປະຊຸມ, ການພົມເຜີຍແຜ່ຂອງຕາໜ່າງ ເຊັ່ນ ພົມໃບຂ່າວ ແລະບົດລາຍງານກອງປະຊຸມ; ການບໍລະການ ແລະສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຕາໜ່າງ.

254.ສຳລັບຕາໜ່າງ ໃນຂົງເຂດ, ຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດແກ່ວຽກສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຕາໜ່າງທີ່ມີຢູ່ ຫຼືລວມເອົາບັນດາປະເທດ ຊຶ່ງປັດຈຸບັນບໍ່ໄດ້ຮັບບໍລິການ, ແລ້ວສ້າງຕັ້ງຕາໜ່າງໃໝ່ໃນຂົງເຂດຂ້າງລຸ່ມນີ້:

- (ກ) ປາຊີຟິກ
- (ຂ) ທະເລ ຄາຣິມບຽນ
- (ຄ) ບັນດາລັດ CIS ໃນອາຊີກາງ
- (ງ) ອາຟຣິກາຕາເວັນຕົກ ແລະກາງ
- (ຈ) ອາຟຣິກາຕາເວັນອອກ
- (ສ) ໝູ່ດອນມະຫາສະໝຸດ ອິນເດຍ
- (ຊ) ທະເລດຳ, ຫຼື ໂຄກິສ ແລະຂົງເຂດອື່ນໆ, ເມື່ອເຫັນຈຳເປັນ.

255.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຕາໜ່າງສະໜອງ ພາຫະນະ ເພື່ອປະຕິບັດ ການຄົ້ນຄ້ວາແບບມີການປະສານງານ ກັນ ໃນຂົງເຂດບູລິມະສິດຕ່າງໆ ທີ່ພ້ອມກັນເຫັນດີ. ເທົ່າທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ແລະເປັນໄປໄດ້, ຄວນວາງແຜນ ແລະ/ຫຼືປະຕິບັດການຄົ້ນຄ້ວາ, ຝຶກອົບຮົມ ແລະຖ່າຍທອດ ເຕັກໂນໂລຊີ ໃນການປະສານສົມທົບ ໃນຕາໜ່າງນັ້ນ.

256.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ຄວນມີຊັບພະຍາກອນເພື່ອສືບຕໍ່ໃຫ້ບັນດາຕາໜ່າງທີ່ມີຢູ່ ດັ່ງທີ່ເຫັນວ່າເໝາະສົມ ພ້ອມທັງຈັດຕັ້ງ ແລະອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແກ່ການພັດທະນາ ບັນດາຕາໜ່າງໃໝ່ໃນ ຂົງເຂດ ແລະຕາໜ່າງ ພຶດທີ່ເປັນພື້ນຖານ.

257.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນໃກ້ຊິດກັບ:

- ກິດຈະກຳອື່ນໆທັງໝົດ.

17.ກໍ່ສ້າງບັນດາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຄົບຊຸດດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

258.ການຕີລາຄາ: ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຫຼາຍໆຢ່າງໃນ ໂລກແມ່ນບໍ່ພຽງພໍ ແລະ/ຫຼື ໄດ້ຖືກບັນທຶກໄວ້ເອກະສານແບບບໍ່ຄ່ອຍດີພໍ ເມື່ອທຽບໃສ່ຕົວຈິງທີ່ເຮົາ ຄວນຈະຮູ້ ເພື່ອຜົນສຳເລັດສູງສຸດໃນ ດ້ານວຽກ ການອະນຸລັກ, ການເຂົ້າເຖິງ ແລະນຳໃຊ້ການບັນ ທຶກກ່ຽວກັບ ສາຍພັນພຶດຢ່າ ແລະເລື່ອງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ທີ່ພາມພົບພໍຢູ່ ການອະນຸລັກໃນຖິ່ນກຳເນີດ ແມ່ນໄດ້ມີການເກັບກຳກໍ່ຍິ່ງໄດ້ຖືກບັນທຶກແບບບໍ່ໄດ້ເລື້ອງທີ່ສຸດ. ສຳ ລັບ ການເກັບຕົວຢ່າງພຶດ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ, ຂໍ້ຄວາມພື້ນຖານ ເຊັ່ນ ໝາຍເລກ ຕົວຢ່າງແນວພັນ, ຊື່ ການຈັດສັນ ປະເພດແນວພັນ ຈາກບ່ອນເອົາວັດຖຸພັນມາ ແລະໄດ້ມາແນວໃດ, ຂໍ້ຄວາມອະທິ ບາຍ ຄຸນລັກສະນະພື້ນຖານ ໂດຍອີງໃສ່ ຮູບຮ່າງພາຍນອກຂອງພຶດ ແລະຄຸນລັກສະນະ ດ້ານກະ ເສດ; ຜົນໄດ້ຈາກການທົດລອງ ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງພຶດ ໃນປັດຈຸບັນ; ຮອບການປູກພື້ນຊົບ; ບ່ອນທີ່ ເຮັດ ການແຈກຢາຍວັດຖຸພັນ; ແລະຂໍ້ມູນສຳຄັນ ກ່ຽວຂ້ອງດ້ານພຶດ ແລະ ການໃຊ້ ແນວພັນໃນບາງສັງຄົມ, ຄວາມຮູ້ຂອງຊາວໄຮ່ນາ ແລະຊາວພື້ນເມືອງ, ຂໍ້ມູນທັງໝົດເລົ່ານີ້ຍັງຖືກ ຮັກສາໄວ້ຢູ່ນຳວັດຖຸພັນທີ່ໄດ້ອະນຸລັກ. ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຫຼືແຜນງານ ອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ ທີ່ຂາດພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມຢ່າງພຽງພໍ, ຂາດໂຄງລ່າງ ຫຼືຊັບພະຍາກອນ ຍືນຍົງ ເພື່ອ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ຈະບໍ່ສາມາດອະນຸລັກ ຫຼືສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳໄດ້ຢ່າງເຕັມປຸ້ມໄດ້. ສະພາບດັ່ງກ່າວ ນີ້ ຍິ່ງໜັກໜ່ວງ ຍ້ອນວ່າໃນລະດັບຊາດ ແລະສະຖາບັນ, ສ່ວນຫຼາຍເພິ່ນບໍ່ໄດ້ໃຫ້ບູລິມະສິດສູງ ແລະກໍບໍ່ມີການ ປະກອບງົບປະມານໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ແລະເອກະສານ. ໃນຮູບການ ປົກກະຕິຂອງມັນແລ້ວ, ຂໍ້ມູນນັ້ນບໍ່ພຽງແຕ່ຖືກນຳໄປໃຊ້ໃນວຽກອະນຸລັກເທົ່ານັ້ນ, ແຕ່ຍັງຊ່ວຍ “ເສີມຄຸນຄ່າ” ໃຫ້ແກ່ວຽກງານ ຊັບພະຍາກອນພັນ ທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ອີກດ້ວຍ.

259.ເບິ່ງທາງດ້ານປະຫວັດສາດແລ້ວ, ໃນວຽກງານພັດທະນາກະສິກຳນີ້ ເພິ່ນບໍ່ຄ່ອຍເຫັນຄວາມ ສຳຄັນໃນວຽກສ້າງໂຄງ ຂອງການສື່ສານຕິດຕໍ່, ການນຳໃຊ້ ແລະບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ໃນເມື່ອວ່າໄດ້ມີ ການວິວັດທະນາການແບບໄວວາໃນ ດ້ານເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຄື ແນວນີ້ແລ້ວ, ການພັດທະນາໃນຂະແໜງດັ່ງກ່າວ ສາມາດເຮັດໄດ້ຢ່າງໄວກວ່າ ໂດຍໃຫ້ເຂົ້າເຖິງ ການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ແລະຂໍ້ມູນຂ່າວສານແບບຍືນຍົງ. ການບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງມັນຈະເຮັດໃຫ້ບຸກຄົນ ແລະສະຖາບັນຖືກໂດດດ່ຽວບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົາໄດ້ຢູ່ໃນກອບວຽກ ທີ່ໃຜກໍເຫັນຊຶ່ງຖ້າຢູ່ວຽກງານ ສະຖາບັນເລົ່ານີ້ກໍຈະກາຍເປັນອົງປະກອບທີ່ບໍ່ຖືກຕັດແຍກ.

260.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການເພີ່ມທະວີການເຂົ້າເຖິງ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະນໍາໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາພິດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກໍາ ໄດ້ດີກວ່າ ໂດຍຜ່ານການຮ່ວມປະຊຸມ, ແລກປ່ຽນ ແລະສະໜອງຂ່າວສານທີ່ເປັນປະໂຫຍດ.

261.ເພື່ອສ້າງຕາໜ່າງແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາພິດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກໍາ ໂດຍຜ່ານການພັດທະນາ ຄວາມຊຳນານ ແລະໂຄງລ່າງໃນລະດັບໂລກ , ຂົງ ເຂດ, ຊາດ ແລະ ລະດັບສະຖາບັນ.

262.ເພື່ອຊ່ວຍບັນດາປະເທດໃຫ້ສາມາດເກັບກໍາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນໃຫ້ ດີກວ່າເກົ່າ ແລະ ເພື່ອອໍານວຍ ຄວາມສະດວກໃຫ້ບັນດາ ປະເທດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ທີ່ມີຢູ່ໃນລະດັບສາ ກົນ ແລະຂົງເຂດ.

263.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອເກັບກໍາເອົາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບສາມາດ ນໍາໃຊ້ໄດ້ສະດວກ ໂດຍ ຈະມີການນໍາໃຊ້ ວິທີການທີ່ມີປະສິດຕິຜົນກໍຄືນໍາໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນ ແລະ ລະ ບຽບ ຂັ້ນຕອນ ທີ່ແນ່ນອນ.

264.ເພື່ອສ້າງຕັ້ງຕາໜ່າງແລກປ່ຽນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ລົງເລິກທາງ ດ້ານ ພຶດພື້ນຖານ ເພື່ອແລກປ່ຽນລະຫວ່າງທະນາຄານເຊື້ອພັນ ແລະຄູ່ຮ່ວມງານອື່ນໆ ໃນແຜນງານຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກໍາພິດ ທັງນີ້ເພື່ອຊ່ວຍໃນດ້ານສະໜອງລະບົບເກັບກໍາເອກະສານ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ກໍ່ສ້າງພະນັກງານ.

265.ເພື່ອພັດທະນາບັນດາຍຸດທະສາດລະບົບຂໍ້ມູນ ແລະການເກັບກໍາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ພ້ອມໆກັນ ກັບທະນາຄານເຊື້ອພັນ ແລະຄູ່ຮ່ວມງານອື່ນໆ ໃນແຜນງານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາພິດ ແລະ ແຜນງານປັບປຸງພັນ ທັງນີ້ກໍເພື່ອຊ່ວຍສະຖາບັນຕ່າງໆ ເລົ່ານີ້ ແລະ ເພື່ອສ້າງຕັ້ງ ລະບົບຄຸ້ມຄອງ ຖານຂໍ້ມູນທະນາຄານເຊື້ອພັນ ຢູ່ທີ່ທະນາຄານເຊື້ອພັນ ທີ່ເໝາະສົມເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້.

266.ເພື່ອສະໜັບສະໜູນເຂົ້າເຖິງໂຄງລ່າງສື່ສານ ເອເລັກໂຕນິກສາກົນ ໂດຍຊຸມທະນາຄານເຊື້ອ ພັນ ແລະຄູ່ຮ່ວມງານອື່ນໆ ຂອງແຜນງານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກໍາພິດ ແລະແຜນງານປັບປຸງພັນ.

267.ນະໂຍບາຍ / ຍຸດທະສາດ: ຄວນໃຫ້ບູລິມະສິດສູງສໍາລັບ ແຕ່ລະລະດັບເພື່ອພັດທະນາ, ປະ ກອບ ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ສືບຕໍ່ໃຫ້ມີລະບົບ ເກັບກໍາຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອ ສະດວກໃນການນໍາໃຊ້.

268.ລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະເຜີຍແຜ່ຂໍ້ຮຸ້ນຄຳທັງດ້ານການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະເຂົ້າເຖິງຢ່າງ ງ່າຍດາຍ ຄວນຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ທັງນີ້ເພື່ອຄວາມສະດວກໃນການຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ.

269.ຈະຕ້ອງການຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການ ກະສິກຳ ທັງນີ້ເພື່ອເຜີຍແຜ່ ວຽກງານ ດັ່ງຂໍ້ຮຽກຮ້ອງໃນມາດຕາ 8 (J) ຂອງສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບຊີ ວະນາໆພັນ.

270.ຄວາມສາມາດ: ຄວນສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການສ້າງແຜນໃຫ້ແກ່ບັນດາແຜນງານແຫ່ ງຊາດ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການພັດທະນາຍຸດທະສາດຕ່າງໆ ທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ ແລະສອດຄ່ອງເພື່ອ ຈະໄດ້ໃຊ້ໃນການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ບັນດາຍຸດທະສາດເລົ່າ ນັ້ນບໍ່ຈຳເປັນຈະຕ້ອງມີການລະ ບົບເອເລັກໂຕນິກ ຫຼືຄອມພິວເຕີ ແຕ່ວ່າເປົ້າໝາຍສຸດທ້າຍຂອງຫຼາຍໆສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ດັ່ງກ່າວ ກໍຈະຕ້ອງບຸກບັນເພື່ອໃຫ້ມີລະບົບຄອມພິວເຕີ ແລະເຊື່ອມຕໍ່ກັບສະຖາບັນ ແລະແຜນງານ ອື່ນໆ ໂດນຜ່ານລະບົບຄອມພິວເຕີ.

271.ຂໍ້ມູນ ແລະຂ່າວສານທີ່ມີຢູ່ບັດຈຸບັນຄວນຖືກເກັບກຳ ແລະຈັດລຽງໃນຮູບແບບນຳໃຊ້ ແລະ ເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍພ້ອມທັງສະດວກໃນການກວດກາຄືນ. ຂໍ້ມູນເລົ່ານີ້ປົກກະຕິແລ້ວ ຈະມີຢູ່ທີ່ທະນາ ຄານເຊື່ອພັນ ແລະຢູ່ທີ່ໜ່ວຍງານຄົ້ນຄ້ວາ ເຊັ່ນ ໃນປຶ້ມບັນທຶກ ແລະລາຍງານຂອງນັກວິທະຍາສາດ ຫຼືບໍ່ກໍຢູ່ໃນລະບົບຫຼ້າສະໄໝທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງ.

272.ຄວນອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ແຜນງານແຫ່ງຊາດ ໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານພື້ນ ຖານດ້ານວິທະຍາສາດ, ການຄົ້ນຄ້ວາ ແລະກ່ຽວກັບປຶ້ມຕ່າງໆ.

273.ທະນາຄານເຊື່ອພັນຄວນມີພະນັກງານຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະບໍລິການ ຜູ້ຊົມໃຊ້ໄດ້ຢ່າງກ້ວາງຂວາງ ໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບເປົ້າໝາຍຂອງຊາດ. ການສຶກສາ ແລະຝຶກອົບຮົມ ດ້ານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ແລະສື່ສານທາງ ເອເລັກໂຕນິກ ຄວນຈະຈັດຂຶ້ນໃນລະດັບທະນາຄານເຊື່ອພັນ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ບັນຫາຄຸ້ມຄອງ ແລະວິເຄາະຂໍ້ມູນ, ການເຊື່ອມຕໍ່ ແລະແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ. ກິດຈະກຳດັ່ງ ກ່າວນັ້ນ (ລວມທັງການອົບຮົມພະນັກງານ) ຄວນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນເທົ່າທີ່ເຫັນສົມຄວນ ແລະເປັນໄປໄດ້ ແລະໃນຂະນະດຽວກັນກໍຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງບັນຫາສົມເຫດສົມຜົນໃນວຽກງານຊັບພະ ຍາກອນພັນທຸກຳໃນລະດັບໂລກ ແລະຊຶ່ງເຂດ.

274.ຄວນພັດທະນາຄູ່ມືສອນ ຕົນເອງ -ແບບເໝາະສົມ ແລ້ວແຕ່ຄວາມຕ້ອງການ. ຄວນໃຫ້ມີການ ສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການແບບຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອປັບປຸງຄວາມສາມາດ ດ້ານຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ສາມາດຮັບ ເອົາເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ແລະ ເໝາະສົມ.

275.ການຄົ້ນຄວ້າ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ຄວນສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອ:

- (ກ) ພັດທະນາຮູບແບບວິການທີ່ເໝາະສົມ ແລະບໍ່ແພງພ້ອມທັງເຕັກໂນໂລຊີຕ່າງໆ ເພື່ອເກັບກຳ ແລະແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ;
- (ຂ) ພັດທະນາວິທີການເພື່ອຮັບເອົາເຕັກໂນໂລຊີເລົ່ານີ້ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນແລ້ວແຕ່ຄວາມເໝາະສົມ.
- (ຄ) ພັດທະນາວິທີການເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງແບບງ່າຍດາຍ ແລະນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທາງເອເລັກໂຕນິກ ແລະຜ່ານອິນເຕີເນັດ;
- (ງ) ພັດທະນາຮູບແບບ ແລະວິທີການຕ່າງໆ ແລະເພື່ອໃຫ້ມີຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປັນປະໂຫຍດສຳລັບຄົນທົ່ວໄປ ທີ່ບໍ່ແມ່ນ ຊ່ຽວຊານສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງສະດວກ, ລວມໃນນັ້ນກໍມີອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ, ການຈັດຕັ້ງຂອງຊາວໂຮ່ນາ ແລະຄົນພື້ນເມືອງ.

276.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງ: ການປະສານງານ ແລະຮ່ວມມືຄວນໄດ້ຮັບການພັດທະນາເພີ່ມເຕີມພາຍໃຕ້ວຽກງານຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂລກ ແລະລະດັບເຕືອນໄໝແຕ່ຫົວຫີຊຶ່ງກຳລັງຖືກພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍອົງການ ອາຫານ ແລະການກະເສດ ແລະພ້ອມກັນນັ້ນກໍເສີມຂະຫຍາຍຄວາມຊຳນິຊຳນານທີ່ມີແລ້ວໃນແຜນງານແຫ່ງຊາດ ກໍຄືໃນຂໍ້ລິເລີ່ມ ເຄືອຄາຍ ລະບົບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພາຍໃຕ້ແຜນງານ ຂອງ ຄະນະທີ່ປຶກສາ ດ້ານ ການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳນານາຊາດ), ວຽກງານການສ້າງເອກະສານ ຊຶ່ງພວມພັດທະນາໃນລະດັບຊຶ່ງເຂດໂດຍ ສະຖາບັນນານາຊາດ ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ , ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານພູມສາດຂອງ ແຜນງານສິ່ງແວບລ້ອມ ຂອງ ສະຫະປະຊາຊາດ , ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານພູມສາດ ຂອງ ບາຍໂອສາເຟຍ ຂອງອົງການ UNESCO's F ວຽກງານກຳລັງ ດຳເນີນຢູ່ໂດຍຜ່ານ ສົນທິສັນຍາຊີວະນາໆພັນ. ໃນການປະສານສົມທົບຄວນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຕາໜ່າງຊຶ່ງເຂດ ແລະພຶດກໍຄືການມີສ່ວນຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້ ແລະຜູ້ອານຸລັກ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພິດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ລວມທັງພາກສ່ວນເອກະຊົນ ແລະອົງການບໍ່ສັງກັດລັດອື່ນໆ ໃນນາມເປັນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ຂະຫຍັນຂັ້ນແຂງ ແລະເປັນຄູ່ຮ່ວມງານ.

277.ການຕີລາຄາ, ຕິດຕາມກວດກາວາງແຜນ ແລະປະສານງານໃນລະດັບໂລກ ແລະຊຶ່ງເຂດແມ່ນຈຳເປັນ ເພື່ອສົ່ງເສີມປະສິດຕິພາບ ແລະປະສິດຕິຜົນໃນດ້ານການໃຊ້ຈ່າຍ.

278.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ທຸກກິດຈະກຳອື່ນໆ.

18.ພັດທະນາບັນດາລະບົບຕິດຕາມ ແລະເຕືອນໄພແຕ່ຫົວທີ່ກ່ຽວກັບການສູນເສຍ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ

279.ການຕີລາຄາ: ການເຊື່ອມຄຸນ ຂອງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ສາມາດ ເກີດຂຶ້ນໄດ້ໃນ ການເກັບຕົວຢ່າງ ອະນຸລັກ ນອກຖິ່ນກຳເນີດ, ໃນທົ່ງນາຂອງກະສິກອນ ແລະໃນທຳມະຊາດ. ຊາວໄຮ່ນາອົງອາໄສຄຸນນະພາບຂອງວັດຖຸພັນທີ່ໄດ້ເກັບໄວ້ໃນຕອນຕົ້ນໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ວ່າ ວັດຖຸພັນເລົ່ານັ້ນຈະຢູ່ໃນສະພາບເດີມ ແລະສາມາດຂະຫຍາຍພັນໄດ້. ການສູນເສຍ ສາຍພັນພືດປ່າ ສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ຍ້ອນມີການສູນເສຍທີ່ຢູ່ ຫຼືທີ່ຢູ່ຖືກລົບກວນ ຫຼືຍ້ອນມີໄພພິບັດທຳມະຊາດ. ການສູນເສຍຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດຕ່າງໆ ຕົ້ນຕໍເກີດຂຶ້ນຍ້ອນມີການນຳໃຊ້ພຶດໃໝ່ ຫຼືແນວພັນໃໝ່ອັນເຮັດໃຫ້ມີການປະປ່ອຍພຶດດັ່ງເດີມໃນທີ່ສຸດ ໂດຍບໍ່ມີມາດຕະການອະນຸລັກທີ່ເໝາະສົມ.

280.ປັດໃຈຕ່າງໆທາງທຳມະຊາດກໍຄືພັນໄດ້ຮັບຈາກການກະທຳຂອງມະນຸດ ລວມທັງການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ, ຄວາມທັນສະໄໝຂອງການກະສິກຳ, ການແກງແຍງທາງສັງຄົມ ແລະໄພສິ່ງຄາມສາມາດເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ຕົກໃນຄວາມສ່ຽງ. ຍ້ອນປັດໃຈເລົ່ານີ້ມີຫຼາຍປະເທດບໍ່ສາມາດ ລົງລາຍງານຂອງປະເທດ ຫຼືຮ່ວມໃນຂະຫຍາຍການກະກຽມເພື່ອກອງປະຊຸມເຕັກນິກສາກົນ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີຄວາມເຂົ້າໃຈເຊັ່ນ ນັ້ນກໍຕາມ ກໍຍັງບໍ່ມີກົນໄກຕ່າງໆ ເປັນທາງການເພື່ອຕິດຕາມ ສະພາບການດັ່ງກ່າວ ກໍຄືເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະມີຂໍ້ລິເລີ່ມອັນເໝາະສົມ.

281.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະຍາວ: ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການເຊື່ອມຄຸນທາງດ້ານພັນທຸກຳ ແລະຜົນກະທົບຂອງມັນຕໍ່ການກະເສດແບບຍືນຍົງ ໂດຍມີການຕິດຕາມປັດໃຈ ທີ່ເປັນກຸນແຈຂອງວຽກງານອະນຸລັກຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດການເຊື່ອມຄຸນດ້ານພັນທຸກຳ, ແລະເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອຈະສາມາດແກ້ໄຂ ແລະປ້ອງກັນ.

282.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອກຳໄດ້ຕົ້ນເຫດຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ໃຕ້ການເຊື່ອມຄຸນດ້ານພັນທຸກຳ. ເພື່ອສົ່ງເສີມການຕິດຕາມໃນລະດັບຊາດ, ຊຶ່ງເຂດ ແລະໃນໂລກ. ເພື່ອສ້າງຕັ້ງບັນດາກົນໄກທີ່ຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ຖືກຖ່າຍທອດໄປຍັງຈຸດທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານວິເຄາະປະສານງານ ແລະປະຕິບັດການ.

283.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ໂດຍສອດຄອງກັບວາລະທີ່ 21 (agenda 21), ບັນດາລັດຖະບານຄວນທົບທວນເປັນໄລຍະໆ ແລະລາຍງານສະພາບ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳ ພຶດ ເພື່ອ ອາ ຫານ

ແລະ ການກະສິກຳ. ລັດຖະບານຄວນແຕ່ງຕັ້ງ / ກ່າວຍ້າຈຸດປະສານງານເພື່ອລວບລວມຂໍ້ມູນນີ້ໃຫ້ແກ່ ອົງການ ອາຫານ ແລະ ການກະເສດ, ກອງປະຊຸມພາຄີສົນທິສັນຍາຊີວະນາໆພັນ ແລະ ອົງການກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ.

284. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໄດ້ຈາກການປະເມີນ ແລະ ການຕີລາຄາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການພັດທະນາສຳຄັນໆ ຊຶ່ງອາດມີຜົນກະທົບຫຼາຍຕໍ່ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ຄວນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ຢ່າງສະດວກໂດຍອົງການຂອງຊາດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

285. ຄວາມສາມາດ: ພະນັກງານແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແລະ ຜູ້ຮ່ວມງານທີ່ລະດັບທ້ອງຖິ່ນຄວນໄດ້ຮັບການອົບຮົມໄລຍະສັ້ນ ກ່ຽວກັບວິທີເກັບກຳ ແລະ ຕີລາຄາຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ແລະ ໄພຂົ່ມຂູ່ຕ່າງໆທີ່ມີຕໍ່ຊັບພະຍາກອນເລົ່ານີ້.

286. ໃນເມື່ອຮູ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນ ຂອງວຽກງານຕິດຕາມ ແລະ ການເຕືອນຕົວແຕ່ຫົວທີ່ໃນລະດັບໂລກກ່ຽວກັບການສູນເສຍ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ , ຄວນປະເມີນຕີລາຄາປະສິດຕິພາບ, ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງລະບົບຂໍ້ມູນໂລກ ແລະ ການເຕືອນໄພໃນ ຕອນຕົ້ນຂອງອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ. ອົງຕາມຜົນໄດ້ຮັບຈາກການທົບທວນນັ້ນລະບົບ ຂໍ້ມູນໂລກ ແລະ ການເຕືອນໄພໃນ ຕອນຕົ້ນຂອງອົງການອາຫານ ແລະ ການ ກະເສດກໍຄວນໄດ້ຮັບການປັບປຸງ.

287. ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ການຄົ້ນຄ້ວາເພື່ອກຳນົດວ່າອັນໃດຄືຕົ້ນເຫດ ແລະ ປະຕິກິລິຍາຂອງການເຊື່ອມຄຸນດ້ານພັນທຸກຳ. ການຄົ້ນຄ້ວາເພື່ອແນໃສ່ປັບປຸງວິທີການເພື່ອສຳຫຼວດ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ກໍຈະເປັນປະໂຫຍດ ສຳລັບລະບົບເຕືອນໄພແຕ່ຫົວທີ່.

288. ຜູ້ຊ່ຽວຊານວິຊາການ, ຕາງໜ້າຂອງແຜນງານແຫ່ງຊາດ, ແຜນງານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ຫ້ອງການປະສານງານ ຂອງອົງການ ສະຫະປະຊາຊາດດ້ານໄພພິບັດ, ຄະນະທີ່ປຶກສາ ດ້ານການກະສິກຳ ສາກົນອົງການອະນຸລັກໂລກ, ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ພາກສ່ວນເອກະຊົນຄວນໄດ້ຮັບເຊິ່ງໂດຍ ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ປະກອບແກ່ການສື່ນທະນາກ່ຽວກັບການພັດທະນາລະບົບເຕືອນໄພແຕ່ຫົວທີ່.

289. ຄວາມເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ຣີໂມດເຊັນຊິງ ຄວນໄດ້ຮັບການສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາ.

290.ການປະສານງານ/ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ:ຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂລກ ແລະລະບົບເຕືອນໄພ
ຕໍ່ບັນດາແຫລ່ງຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ຄວນຮ່ວມປະສານຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດກັບບຸກຄົນໃຈ
ກາງລະດັບຊາດກໍຄືຜູ້ປະສານງານລະດັບຊາດຕ່າງໆຂົງເຂດ ແລະພຶດ, ສູນຄົ້ນຄ້ວາກະສິກຳສາ
ກົນ, ແຜນງານສິ່ງແວບລ້ອມໂລກທ້ອງການປະສານງານ ດ້ານໄພພິບັດ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງກ່ຽວ
ຂ້ອງອື່ນໆ

291.ບັນດາລັດຖະບານ ແລະອົງກອນຊ່ວຍເຫຼືອຄວນຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສື່ສານຕິດຕໍ່ ແລະຮ່ວມ
ມືລະຫວ່າງແຜນງານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ, ແຜນງານພັດທະນາຕ່າງໆ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງ
ພ້ອມທັງອົງກອນ ເຊັ່ນ ທະນາຄານໂລກ, ອົງການ ອາຫານ ແລະການກະເສດ, ອົງການ
ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ, ແຜນງານສິ່ງແວບລ້ອມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງການ
ດ້ານການສຶກສາ, ວິທະຍາສາດສັງຄົມຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ກອງທຶນກະສິກຳເພື່ອການພັດທະນາ
ແລະ ຄະນະ ທີ່ປຶກສາດ້ານການຄົ້ນຄວ້າ ກະສິກຳ ສາກົນ.

292.ກິດຈະກຳນີ້ພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັນ:

- ສຳຫຼວດ ແລະຂຶ້ນບັນຊີ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ .
- ສະໜັບສະໜູນການເກັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ
ທີ່ໄດ້ວາງແຜນ ແລະມີເປົ້າໝາຍ.
- ກໍ່ສ້າງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງຄົບຖ້ວນ ສຳລັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ
ຫານແລະການກະສິກຳ .

19. ການຂະຫຍາຍ ແລະ ການປັບປຸງການສຶກສາ ແລະການຝຶກອົບຮົມ

293.ການຕີລາຄາ: ຄວາມສຳຄັນຂອງການຝຶກອົບຮົມເພື່ອບັນລຸການປັບປຸງແບບຍືນຍົງໃນວຽກ
ງານອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ ແມ່ນໄດ້
ມີການຍອມຮັບຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນໄລຍະທີ່ມີການສະໜັບສະໜູນທາງການເງິນໃຫ້ແກ່ແຜນງານ
ຕ່າງໆ ນັ້ນຕົກໃນສະພາບສ່ຽງບໍ່ຮັບປະກັນ, ການຂົນຂວາຍຫາທຶນ ເພື່ອການອົບຮົມມັກຈະຜິດ
ເຄື່ອງ. ດ້ານນີ້ອີກລັດຖະບານກໍບໍ່ຮັບປະກັນວ່າບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມມາແລ້ວນັ້ນ ໄດ້ຖືກ
ສົ່ງໄປເຮັດວຽກໃນວິຊາທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມມາ ແລະເຂົາເຈົ້າເລົ່ານັ້ນບໍ່ໄດ້ຮັບຄ່າຕອບແທນຢ່າງ
ເໝາະສົມ.

294.ຄວາມຂາດແຄນທາງດ້ານພະນັກງານທີ່ໄດ້ຮັບການອົບຮົມດີນັ້ນ ຈະເຫັນໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ
ເກືອບວ່າໃນທຸກໆລະດັບ ແລະໃນທັງໝົດຂອງວຽກງານວິຊາສະເພາະໃນຂະແໜງວິທະຍາສາດ
ແລະເຕັກນິກຢູ່ໃນຫຼາຍໆປະເທດກຳລັງພັດທະນາ. ສະພາບດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ຖືກຍົກຂຶ້ນໃນແຕ່ລະກອງ
ປະຊຸມອະນຸຊົງເຂດໃນຂະບວນການກະກຽມ. ແຜນງານການສອນຂອງມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະສຸດ

ອົບຮົມສະເພາະໄລຍະສັ້ນທີ່ຈັດໂດຍສະຖາບັນຕ່າງໆ ມີຄົນເຂົ້າສະໝັກຮຽນຢ່າງລື້ນເຫຼືອ. ຂົງເຂດຕ່າງໆຈະມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນເລື່ອງໂອກາດດ້ານການສຶກສາ ແລະຝຶກອົບຮົມທີ່ມີຢູ່. ນອກເໜືອຈາກນັ້ນ ປະກົດວ່າແຜນງານອົບຮົມທີ່ລວມເອົາທັງບັນຫາວິຊາການ ແລະການສຳພັດທີ່ຫຼາຍໆຂະແໜງການ ເຊັ່ນ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ຂົງເຂດນະໂຍບາຍ ແລະກົດໝາຍ ຊຶ່ງພົວພັນເຖິງເລື່ອງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ ມັກຈະບໍ່ຄ່ອຍມີ.

295.ບັນດາເປົ້າໝາຍໄລຍະຍາວ: ເພື່ອໃຫ້ແຕ່ລະປະເທດໄດ້ຮັບການອົບຮົມໃນທຸກໆບົດບາດ ການອະນຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ກຳຄືເລື່ອງບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງນະໂຍບາຍດັ່ງທີ່ຕ້ອງການ ແລະສອດຄ່ອງກັບ ປຸລິມະສິດ.

296.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອພັດທະນາຄວາມສາມາດໃນຂົງເຂດ ເພື່ອການອົບຮົມລະດັບແຂງ ແລະເພື່ອສ້າງຮູບການຮ່ວມມືທີ່ມີປະສິດຕິຜົນລະຫວ່າງສະຖາບັນກ່ຽວຂ້ອງໃນປະເທດພັດທະນາ ແລະກຳລັງພັດທະນາ.

297.ເພື່ອພັດທະນາຊຸດອົບຮົມ ແລະແບບສອນໃນຫົວຂໍ້ທີ່ໄດ້ຖືກກຳນົດພາຍໃນຂົງເຂດ.

298.ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງການຮຳຮຽນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ສຳລັບປະເທດທີ່ຂາດສະຖາບັນ.

299.ເພື່ອສົ່ງເສີມສະຖາບັນຕ່າງໆໃຫ້ເອົາບັນຫາ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ເຂົ້າໃນຊຸດອົບຮົມ ແລະ ແຜນງານສອນເລື່ອງຊີວະວິທະຍາ.

300.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ລັດຖະບານຄວນຮັບຮູ້ຄວາມເໝາະສົມ ແລະຄວາມສຳຄັນຂອງ ການສຶກສາທີ່ພົວພັນເຖິງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ ໃນລະດັບ.

301.ລັດຖະບານ ແລະສະຖາບັນຄວນຕັດສິນໃຈເປີດການອົບຮົມ ແລະໃຫ້ໂອກາດດ້ານ ການ ສຶກສາໃນລະດັບສູງໃຫ້ແກ່ພະນັກງານທີ່ມີຢູ່.

302.ຄວາມສາມາດ: ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ຄວນ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແກ່ການພັດທະນາສະຖາບັນຕ່າງໆ ແລະ/ຫຼືແຜນງານຕ່າງໆໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ, ຊຶ່ງສາມາດຈັດການສຶກສາ ອົບຮົມລະດັບສູງກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ ແລະການປັບປຸງພັນ. ນອກຈາກນັ້ນຄວນໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ນັກສຶກສາ ເພື່ອສຳເລັດໂຄງການສຶກສາລະດັບ

ປະລິນຍາ ທີ່ສະຖາບັນເລົ່ານີ້ ຫຼືຈົບແຜນຮຽນອື່ນໆ. ບັນດາສະຖາບັນສຶກສາໃນປະເທດພັດທະນາ ແລະກຳລັງພັດທະນາຄວນຮ່ວມມືກັນ ແລະສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການຝຶກງານໃນຂະແໜງກ່ຽວຂ້ອງອີກ ດ້ວຍ. ຄວນສ້າງໂອກາດໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງການສຶກສາ ແລະຄວນນຳໃຊ້ລະບົບ ອິນເຕີເນັດ ເພື່ອ ສື່ສານຕິດຕໍ່ດ້ານວິຊາການ ແລະເພື່ອຊອກຫາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.

303. ໃນຄະນະທີ່ ສະຖາບັນຂົງເຂດຕ່າງໆ ກຳລັງໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້ເຂັ້ມແຂງຢູ່ນັ້ນ ບັນດາປະ ເທດທີ່ ພັດທະນາແລ້ວ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂຄວນສະໜັບສະໜູນ ບັນດາປະເທດກຳລັງ ພັດທະນາໃຫ້ ສອດຄ່ອງ ກັບຄວາມຕ້ອງການຕົວຈິງ.

304. ນອກເໜືອຈາກຄວາມພະຍາຍາມໃນປັດຈຸບັນແລ້ວ ຄວນພັດທະນາ ແລະຈັດຝຶກອົບຮົມພິ ເສດສຳລັບແຕ່ລະຂົງເຂດໃນຫົວຂໍ້ວິຊາການຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ, ນະໂຍບາຍ ແລະການສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ.

305. ຄວນເສີມຂະຫຍາຍເຕັກໂນໂລຊີຖ່າຍທອດຄວາມຊຳນິຊຳນານທີ່ພົວພັນກັບວຽກງານອານຸ ລັກ, ກຳນົດຄູນລັກສະນະພິເສດຂອງແນວພັນ ແລະ ການນຳໃຊ້ແບບຍືນຍົງ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ , ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະ ນາ. ສະຖາບັນແຫ່ງຊາດ ທັງຢູ່ໃນປະເທດພັດທະນາ ແລະ ກຳລັງພັດທະນາ ພ້ອມທັງການຈັດຕັ້ງ ສາກົນລ້ວນແຕ່ມີບົດບາດ ສຳຄັນຫຼາຍໃນການອຳນວຍ ຄວາມສະດວກໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້.

306. ຄວນພິຈາລະນາ ພັດທະນາ ຝຶກອົບຮົມໃນຮູບແບບໂມດູນ ຫຼືເປັນບົດສອນເພື່ອແນໃສ່ໃຫ້ສາ ມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນຫຼາຍຂົງເຂດເກົ່າ ພ້ອມກັນນັ້ນກໍສາມາດດັດປັບເພື່ອໃຫ້ມີລັກສະນະເຂດທ້ອງຖິ່ນ ສະເພາະ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ຊຸດອົບຮົມນີ້ຄວນໃຊ້ພາສາທີ່ເໝາະກັບທ້ອງຖິ່ນຂົງເຂດ.

307. ຄວນພິຈາລະນາເພື່ອຈັດຊຸດອົບຮົມພິເສດກັບທີ່ ສຳລັບແມ່ຍິງຊົນນະບົດ ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາ ເຈົ້າມີບົດບາດສຳຄັນແຕ່ຫາກວ່າມີບາງຄັ້ງບົດບາດໃນການຮັກສາ ແລະພັດທະນາ ຊັບ ພະ ຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ ນີ້ ແລະຄວາມຮູ້ ແລະ ປະເພນີທີ່ໃກ້ຄຽງ ນັ້ນບໍ່ໄດ້ຖືກຮັບຮູ້.

308. ໃນລະດັບສາກົນຄວນເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດ ເພື່ອພັດທະນາວັດຖຸພັນ ເພື່ອການອົບ ຮົມ ແລະສະໜອງປະສານສົມທົບໃຫ້ເກີດບັນດາຊຸດອົບຮົມນັ້ນ.

309. ການຄົ້ນຄວ້າ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ສະຖາບັນຕ່າງໆ ຄວນສູ້ຊິນສ້າງ ສາຍພົວພັນ ລະຫວ່າງການຝຶກ ອົບຮົມ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ທີ່ດຳເນີນຢູ່.

310.ການປະສານງານ/ຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ: ຊຸດອົບຮົມຄວນຖືກພັດທະນາ ແລະຈັດຂຶ້ນໂດຍຈະມີ ການປະສານ ລົມທົບຢ່າງໃກ້ຊິດ ກັບຕາໜ່າງ ພາກພື້ນ ແລະແຜນງານແຫ່ງຊາດຕ່າງໆ. ອີກດ້ານ ນຶ່ງຄວນພັດທະນາແຜນງານລະດັບສູງ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ເຄືອຄາຍ ຫຼືສະມາຄົມ ວິທະ ຍາ ສາດ ຂອງພາກພື້ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

311.ກິດຈະກຳນີ້ແມ່ນພົວພັນຢ່າງໃກ້ຊິດກັບ:

- ກິດຈະກຳອື່ນໆ ທັງໝົດ.

20.ສິ່ງເສີມການສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມວນຊົນກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າຂອງການອານຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ ເພື່ອອາ ຫານແລະການກະສິກຳ

312.ການຕີລາຄາ: ການສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນຖືວ່າເປັນຂໍ້ກຸນແຈ ສຳລັບລະດົມແນວຄວາມ ຄິດຂອງມະຫາຊົນ ແລະພ້ອມທັງສືບຕໍ່ໃຫ້ມີປະຕິບັດການ ດ້ານການເມືອງທີ່ເໝາະພາຍໃນປະ ເທດ ແລະສາກົນ. ຄວາມສາມາດສື່ສານ ເຮັດຄວາມເຂົ້າໃຈກັບກຸ່ມ ເປົ້າໝາຍກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ ຂອງກິດຈະກຳຕ່າງໆ ດ້ານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ຖືວ່າມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ແຜນງານອະນຸລັກປະສິບຜົນສຳເລັດ.

313.ແຜນງານສ້າງຈິດສຳນຶກທີ່ມີເປົ້າໝາຍ ສາມາດສິ່ງເສີມການພັດທະນາສາຍພົວພັນ ແລະກົນ ໄກຮ່ວມມືສາກົນ ເຊັ່ນ ຕາໜ່າງຕ່າງໆ. ພາຍໃນປະເທດ ເອງການສ້າງຈິດ ສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ ສາ ມາດອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ວຽກງານ ທີ່ອາໄສໃຫ້ຊຸມຊົນ ແລະອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ແລະບໍ່ສັງກັດລັດມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນກິດຈະກຳແຫ່ງຊາດ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ, ຮັບປະ ກັນໃຫ້ມີຖານຂໍ້ມູນອັນກ້ວາງຂວາງສຳລັບວຽກງານອານຸລັກ. ສາຍພົວພັນກ່ຽວໂຍງລະຫວ່າງວຽກ ງານສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ ຊຶ່ງປະຕິບັດໂດຍອົງການສາກົນ ແລະແຜນງານ ແລະການຈັດຕັ້ງ ແຫ່ງຊາດ ສາມາດເພີ່ມທະວີ ປະສິດຕິຜົນ ແລະຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ.

314.ຈຸດປະສົງສຸດທ້າຍ: ເພື່ອນຳເອົາບັນຫາສ້າງຈິດສຳນຶກມະຫາຊົນເຂົ້າໃຈກິດຈະກຳແຜນງານ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ຊາດ, ຂົງເຂດ, ແລະສາກົນ.

315.ບັນດາຈຸດປະສົງໄລຍະກາງ: ເພື່ອສະໜັບສະໜູນບັນດາກົນໄກ ເພື່ອກິດຈະກຳສ້າງ ຈິດສຳ ນຶກ ແບບມີການປະສານລົມທົບໃນທຸກໆລະດັບ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງໃນປະເທດກຳລັງພັດ ທະນາ .

316.ນະໂຍບາຍ/ຍຸດທະສາດ: ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ແລະ ການວາງແຜນ ຄວນຮັບຮູ້ບົດບາດ ຄວາມສຳນຶກຂອງມະຫາຊົນ ໃນການສ້າງພື້ນຖານ ອັນແໜ້ນໜາສຳລັບ ວຽກງານອານຸລັກ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳແບບຍືນຍົງ. ໃນການພັດທະນາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ຂອງ ແຜນ ງານໃຫ້ຊາດ ຄວນຄຳນຶງເຖິງບັນຫາສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ.

317.ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດ ຄວນກຳນົດບັນດາຈຸດປະສົງ ແລະ ຍຸດທະສາດຂອງວຽກງານສ້າງຈິດ ສຳນຶກໃຫ້ມວນຊົນ ພ້ອມທັງກຳນົດນິຍາມ ກ່ຽວກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຄູ່ຮ່ວມງານ ແລະເຄື່ອງມືສຳລັບ ເຮັດວຽກງານນີ້. ລັດຖະບານຄວນຮັບຮູ້ ແລະສົ່ງເສີມ ອົງການບໍ່ສັງກັດລັດໃນການສ້າງຈິດສຳນຶກ ຂອງມວນຊົນ.

318.ຄວນພິຈາລະນາໃຫ້ຖີ່ຖ້ວນພຽງພໍກ່ຽວກັບ ການຜະລິດວັດຖຸພັນ ເພື່ອສ້າງຈິດສຳນຶກ ໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ ໂດຍການນຳໃຊ້ ວິທີການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອ ຄວາມສະດວກໃນການນຳໃຊ້ ແນວພັນ ຢ່າງກ້ວາງຂວາງພາຍໃນປະເທດ.

319.ຄວາມສາມາດ: ແຜນງານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ຄວນມີບຸກຄົນໃຈກາງ ເພື່ອເຮັດວຽກສ້າງ ຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ. ພະນັກງານ ເຮັດວຽກຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳຄວນພັດທະນາຄວາມສາ ມາດ ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນ ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນ ຂອງເປົ້າໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງ ແຜນ ງານໂດຍເບິ່ງລວມໃຕ້ຂອບເຂດ ການກະສິກຳ ແລະ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ. ພວກເຂົາເຈົ້າ ເລົ່ານີ້ຄວນ ສາມາດສື່ສານ ແລະ ເຮັດ ຄວາມເຂົ້າໃຈກັບຜູ້ມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດໃນບັນຫານີ້ ໂດຍນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ຜູ້ຊ່ຽວຊານດ້ານສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນໄດ້ ສ້າງ ຂຶ້ນມາ.

320.ແຜນງານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ຄວນພິຈາລະນາ ບັນຫາ ເອົາບຸກຄົນ ທີ່ມີຊື່ສຽງ ແລະ ອິດທິພົນ ເຂົ້າມາຮ່ວມ ທັງນີ້ແມ່ນ ເພື່ອເພີ່ມທະວີໂອກາດເຂົ້າເຖິງ ສື່ມວນຊົນ ແລະເພີ່ມຄວາມສົນ ໃຈໃຫ້ຂະບວນການ.

321.ແຜນງານຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳແຫ່ງຊາດ ຄວນນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືສ້າງຈິດສຳນຶກ ກໍຄືເຕັກໂນ ໂລຊີ ທີ່ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາສຳລັບວຽກງານອື່ນໆ ໃນລະດັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ເຄື່ອງມືເລົ່ານີ້ ແລະ ຂໍ້ຄວາມຕ່າງໆອາດ ຈະຕ້ອງໄດ້ດັດປັບ ເພື່ອສະທ້ອນ ໃຫ້ເຫັນບູລິມະສິດ ແລະເງື່ອນໄຂຕ່າງໆຂອງ ຊາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ອາດເປັນໄປໄດ້ວ່າຂໍ້ຄວາມ ແລະໃຈຄວາມຕ່າງໆ ທີ່ໃຊ້ໃນລະດັບ ພາກພື້ນ ແລະໃນໂລກອາດຈະມີປະໂຫຍດ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ບັນດາຍຸດທະສາດ ແລະ ກິດ ຈະກຳ ດ້ານສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ມະຫາຊົນ. ວິທີການ ດັ່ງກ່າວຈະຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງແຜນງານ ແຫ່ງຊາດໄດ້ຫຼາຍສົມຄວນ.

322.ຄວາມຮັບຮູ້ຄຸນຄ່າຂອງ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພົດ ເພື່ອອາ ທານແລະການກະສິກຳ ແລະ ບົດບາດຂອງ ນັກວິທະຍາສາດ, ນັກປັບປຸງພັນ, ຊາວໂຮ່ນາ ແລະ ຊຸມຊົນໃນການຮັກສາ ແລະ ປັບ ປຸງຊັບພະຍາກອນນັ້ນ ຄວນຖືກສົ່ງເສີມໃນໂຮງຮຽນໃນທຸກລະດັບ ກໍຄືໃນສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາກະສິ ກຳ ສະເພາະດ້ານ.

323.ການຄົ້ນຄ້ວາ/ເຕັກໂນໂລຊີ: ການຄົ້ນຄ້ວາ ຫຼືພິຈາລະນາ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ດ້ານຂໍ້ ມູນຂ່າວສານ ຂອງກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຄວນໄດ້ດຳເນີນກ່ອນຈະໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນຂໍ້ລິເລີ່ມດ້ານສ້າງ ແນວຄິດ ມະຫາຊົນທີ່ສຳຄັນໆ. ໃນລະດັບສາກົນ ມັນກໍຈຳເປັນຕ້ອງດຳເນີນ ການຄົ້ນຄ້ວາກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃໝ່ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການດ້ານລະ ດົມຈິດສຳນຶກມວນຊົນ.

324.ການປະສານງານ ແລະບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ: ໃນລະດັບສາກົນມັນມີຄວາມຕ້ອງການປະສານ ງານ ແລະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນ ການຕີລາຄາດ້ວຍເຫດ ແລະຜົນ ແລະເຮັດໃຫ້ມະຫາຊົນໄດ້ ຮູ້ເຖິງການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ມີປະສິດຕິພາບ. ບັນດາແຜນງານແຫ່ງຊາດ ແລະອື່ນໆ ສາມາດສວຍໃຊ້ ທ່າ ໄດ້ປຽບທີ່ເພີ່ມໄດ້ສ້າງວັດຖຸພັນ ສຳລັບ ລະດັບສາກົນມາແລ້ວ ເຊັ່ນຕົວຢ່າງ ວັດຖຸ ພັນທີ່ນຳໃຊ້ໂດຍ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ມະຫາຊົນໃນການຈັດຕັ້ງເຊັ່ນ ອົງການອາຫານແລະການກະເສດ, ແຜນງານສິ່ງແວບລ້ອມ ຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ລະບົບ ຄະນະທີ່ປຶກສາ ດ້ານການຄົ້ນຄ້ວາ ກະສິກຳສາກົນ, ການມີສາຍພົວພັນລະຫວ່າງ ອົງການສາກົນ ແລະອົງການບໍ່ສັງ ກັດລັດຈະອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການແລກປ່ຽນແບ່ງປັນຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຈິດໃຈ ແລະ ການກຳນົດ ຄວາມພ້ອມ ທັງການກຳນົດ ກາລະໂອກາດເພື່ອສ້າງກິດຈະກຳຮ່ວມມື.

325.ກິດຈະກຳນີ້ພົວພັນໃກ້ຊິດກັບ:

- ທຸກກິດຈະກຳອື່ນໆ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການເງິນຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ¹

1. ກອງປະຊຸມໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າແຜນດຳເນີນງານໂລກແມ່ນອົງປະກອບສຳຄັນຂອງລະບົບໂລກ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອ ອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແລະມັນອາດເປັນສິ່ງຕົ້ນຕໍອັນໜຶ່ງທີ່ຈະປະກອບສ່ວນ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ ການປະຕິບັດ ວາລະ 21 / Agenda 21 ກໍຄືສິນທິສັນຍາດ້ານຊີວະນາໆພັນ.

2. ຂະບວນການທີ່ຕິດຕາມມາ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ການປະຕິບັດການໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ ແລະ ສາກົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນທີ່ມີສ່ວນພົວພັນ ກັບການກະກຽມ ກອງປະຊຸມສາກົນດ້ານວິຊາການ ຊຶ່ງໃນນັ້ນກໍມີລັດຖະບານແຫ່ງຊາດ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະພາກພື້ນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງພາກພື້ນ ແລະສາກົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງລະຫວ່າງລັດຖະບານ ແລະບໍ່ສັງກັດລັດ, ຊຸມຊົນນັກວິທະຍາສາດ, ພາກສ່ວນເອກະຊົນ, ຊຸມຊົນ ແລະຊາວໂຮ່ນາທ້ອງຖິ່ນ ພ້ອມທັງຜູ້ຜະລິດຂະແໜງກະສິກຳອື່ນໆ ແລະສະມາຄົມຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານຂອງໂລກນີ້ຄວນຈັດໃຫ້ມີຂັ້ນໂດຍຖືເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງລະບົບໂລກ ເພື່ອອານຸລັກເພື່ອນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະສິກຳ ແລະຈະສອດຄ່ອງກົມກຽວກັບສິນທິສັນຍາ ກ່ຽວກັບຊີວະນາໆພັນ.

3. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະສະໜັບສະໜູນຢ່າງກ້ວາງຂວາງທີ່ສຸດ ເພື່ອປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານໂລກ, ສົມຄວນລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບຈາກກອງປະຊຸມ ລິບຊິກ ໃຫ້ອົງການສຳຄັນຕ່າງໆໄດ້ຮູ້ນຳ, ເຊັ່ນ: ອົງການສາກົນ, ຊົງເຂດ ແລະແຫ່ງຊາດ ພ້ອມທັງກອງປະຊຸມຕ່າງໆ ທີ່ເວົ້າເຖິງອາຫານ ແລະວຽກງານກະສິກຳ, ບັນຫາຊີວະນາໆພັນລວມໃນນັ້ນກໍເຜີຍແຜ່ໃຫ້ກອງປະຊຸມເຊັ່ນ: ກອງປະຊຸມ FAO, ກອງປະຊຸມພາສີສິນທິສັນຍາດ້ານຊີວະນາໆພັນ, ກຳມາທິການກ່ຽວກັບການພັດທະນາແບບຍືນຍົງຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ແລະ ບັນດາຄະນະ ບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ຂອງແຜນງານສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດ, ອົງກອນອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບສິ່ງແວດລ້ອມໂລກ, ອົງການ UNDP, ກອງທຶນສາກົນ ເພື່ອພັດທະນາກະສິກຳ, ທະນາຄານໂລກ, ກອງທຶນລວມເພື່ອສິນຄ້າໃຊ້ສອຍ, ທະນາຄານພັດທະນາຊົງເຂດ ແລະກຸ່ມປົກສາຫາລືກ່ຽວກັບການຄົ້ນຄ້ວາ ກະສິກຳສາກົນ, ເຊື້ອເຊີນສະມາຊິກທີ່ມາຈາກການຈັດຕັ້ງເລົ່ານີ້ໃຫ້ສົ່ງເສີມ ແລະເຂົ້າຮ່ວມ ເທົ່າທີ່ເໝາະສົມຄວນ ໃນການປະຕິບັດ ແຜນດຳເນີນງານ ຂອງໂລກ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ກໍຄວນລາຍງານໃຫ້ແກ່ກອງປະຊຸມ ສຸດຍອດ ອາຫານໂລກ ຢູ່ທີ່ ກຸງໂຮມ ເດືອນພະຈິກ 1996.

¹ ຖອດມາຈາກລາຍງານກອງປະຊຸມວິຊາການສາກົນກ່ຽວກັບປະຊາກອນພັນທຸກຳພຶດ, ວັກ 18-28. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນກອງປະຊຸມຍັງໄດ້ຮັບຮູ້ການຄິດໄລ່ຂອງທ້ອງຖານເລຂາ FAO ກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ເພື່ອປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານໂລກ ແລະການກຳນົດແຫຼ່ງການເງິນທີ່ມີຢູ່ປັດຈຸບັນ ແລະອາດມີໄດ້ໃນອານາຄົດ. ເມື່ອເຫັນວ່າມີການປ່ຽນແປງຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນມາໃນກອງປະຊຸມໃນຫຼາຍໆກ່ຽວກັບກິດຈະກຳບູລິມະສິດຕ່າງໆ, ກອງປະຊຸມຊຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຄະນະເລຂາຈຶ່ງໄດ້ທຳການຄິດໄລ່ຄ່າຄະເນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, (ຖອດມາຈາກວັກ 17 ຂອງບົດລາຍງານ).

4.ຄວາມຄືບໜ້າທົ່ວໄປໃນການປະຕິບັດ ແຜນດຳເນີນງານໂລກ ກໍຄືກິດຈະກຳ ທີ່ຕາມມາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈະຖືກຕິດຕາມ ແລະ ຊີ້ນຳໂດຍລັດຖະບານແຫ່ງຊາດ ແລະ ສະມາຊິກຂອງ ອົງການ FAO ໂດຍຜ່ານ ກຳມາທິການກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ສຳລັບອາຫານ ແລະ ກະເສດເພື່ອ ອະຕິບັດໜ້າທີ່ດັ່ງກ່າວນີ້, ກຳມາທິການດັ່ງກ່າວສາມາດພັດທະນາແຜນງານເປັນຂັ້ນຕອນ ພ້ອມທັງ ສະເລ່ຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອັນເໝາະສົມ ແລະ ຂັ້ນຕອນເພື່ອທົບທວນແຜນດຳເນີນງານໂລກ. ການທົບ ທວນດັ່ງກ່າວຄວນພິຈາລະນາຄວາມຄືບໜ້າລະດັບຊາດ, ຂົງເຂດ, ແລະ ສາກົນກ່ຽວກັບການປະຕິ ບັດ, ການຫັນເປັນລະອຽດ ແລະ ດັດປັບເທົ່າທີ່ເຫັນສົມຄວນແຜນງານດັ່ງກ່າວ, ທັງນີ້ແມ່ນເພື່ອສ້າງ ແຜນ “ຕໍ່ເນື່ອງ” ດັ່ງທີ່ວາລະ ອາເຈັນດາ 21 ໄດ້ສະເໜີ. ການທົບທວນຄັ້ງທຳອິດຄວນຈັດໃຫ້ມີພາຍ ໃນ 4 ປີ.

5.ເພື່ອຈຸດປະສົງດັ່ງກ່າວນີ້ ກຳມາທິການກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ກະ ເສດຄວນກຳນົດຮູບແບບວິທີຮັບເອົາລາຍງານຄວາມຄືບໜ້າມາຈາກທຸກພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງພ້ອມ ທັງກຳນົດ ເງື່ອນໄຂບັດໃຈ ແລະ ໂຕຊີ້ວັດ ເພື່ອຕີລາຄາຄວາມຄືບໜ້າ. ໂດຍອີງຕາມຂໍ້ຄົ້ນພົບກຳມາ ທິການ ຈະສະຫຼຸບຄວາມເຫັນ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ຊາບ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຄວາມບໍ່ດຸ່ນດ່ຽງ ຫຼື ການຂາດການປະສານງານ ແລະ ເພື່ອພິຈາລະນາກ່ຽວກັບ ຂໍ້ລິເລີ່ມ ຫຼື ກິດຈະກຳໃໝ່ຕ່າງໆ. ຂໍ້ສະຫຼຸບຕ່າງໆຂອງກຳມາທິການທີ່ມີຄວາມໝາຍສຳຄັນໃນແງ່ ການເມືອງຄວນຈະນຳເອົາໄປລາຍງານໃຫ້ກອງປະຊຸມສະພາ FAO, ແລະ ກອງປະຊຸມ FAO ດັ່ງທີ່ ໄດ້ປະຕິບັດມາໃນເມື່ອກ່ອນກັບຄະນະ ເຊັ່ນ ກຳມາທິການຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພືດ, ແລະ ກອງ ປະຊຸມພາຄີສິນທິສັນຍາຊີວະນາໆພັນ ແລະ/ຫຼື ກຳມາທິການກ່ຽວກັບການພັດທະນາຍືນຍົງ ເພື່ອ ແນໃສ່ໃຫ້ມີປະຕິບັດການ, ການສະໜັບສະໜູນ ຫຼື ເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດັ່ງທີ່ຕາມຄວາມເໝາະ ສົມ.

6.ກອງປະຊຸມໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານການເງິນ ເພື່ອປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານໂລກ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າເພື່ອປະຕິບັດແຜນການນັ້ນໄດ້ຢ່າງເຕັມປຽມ ມັນຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເພີ່ມທະວີລະດັບ ກິດຈະກຳຂຶ້ນຫຼາຍສົມຄວນ ເມື່ອທຽບໃສ່ລະດັບປັດຈຸບັນ. ກອງປະຊຸມໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າແຜນດຳເນີນ ງານໂລກ ຈະໄດ້ຖືກນຳໄປປະຕິບັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າຈະຕ້ອງມີແຫຼ່ງທຶນ ຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອ ປະຕິບັດໃຫ້ສົມສ່ວນ ກັບຂອບເຂດວຽກງານ ຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ ຊຶ່ງກໍໝາຍຄວາມວ່າຈະ ຕ້ອງ ລະດົມແຫຼ່ງທຶນ. ແຕ່ລະປະເທດຈະຕ້ອງ ຕົກລົງໃຈເອົາເອງກ່ຽວກັບບູລິມາສິດ ທັງຫຼາຍຂອງ ຕົນ ໂດຍອີງຕາມສິ່ງທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນໃນແຜນດຳເນີນງານໂລກ ແລະ ພາຍໃຕ້ກອບ ຄວາມຮຽກຮ້ອງ ຕ້ອງການ ຂອງການພັດທະນາ ດ້ານອາຫານ ແລະ ກະເສດ.

7.ກອງປະຊຸມ ໄດ້ຮັບຮູ້ວ່າ ການ ປະກອບທຶນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແຕ່ບໍ່ແນ່ນອນສຳລັບວຽກງານ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດ ເພື່ອອາຫານແລະການກະສິກຳ ບັດຈຸບັນແມ່ນໄດ້ມາຈາກລັດຖະ ບານແຫ່ງຊາດ ແລະແຫຼ່ງທຶນພາຍໃນອື່ນໆ ກໍຄືມາຈາກອົງການຫຼາຍຝ່າຍ ສອງຝ່າຍ ແລະແຫຼ່ງທຶນ ພາຍໃນຂົງເຂດ.

8.ໂດຍຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການປະກອບສ່ວນພາຍໃນປະເທດ ຊຶ່ງມາຈາກພາກສ່ວນລັດ ແລະເອກະຊົນ ກອງປະຊຸມຈຶ່ງໄດ້ສະເໜີຢ່າງໜັກແໜ້ນວ່າ ແຕ່ລະປະເທດຕ້ອງໃຊ້ຄວາມພະຍາ ຍາມທີ່ສຸດ ໃນການສະໜອງການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ ກໍຄືຂໍ້ລິເລີ່ມຕ່າງໆ ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃຕ້ ກົດຈະກຳແຫ່ງຊາດ ຊຶ່ງຢູ່ໃນແຜນຈະຕ້ອງບັນລຸ ຈຸດປະສົງ ຕ່າງໆ ຂອງແຜນດຳເນີນງານໂລກ ເທົ່າ ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ຊຶ່ງທັງໝົດນັ້ນ ຈະສອດຄ່ອງກັບ ແຜນການ, ບູລິມະສິດ ແລະແຜນງານແຫ່ງ ຊາດ.

9.ກອງປະຊຸມໄດ້ເນັ້ນໜັກ ຄືນວ່າ ການຮ່ວມມືສາກົນ ເພື່ອວຽກງານອານຸລັກ ແລະນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳພຶດເພື່ອ ອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງນັ້ນຄວນຖືກເສີມຂະ ຫຍາຍໃຫ້ແຂງແຮງ ສະເພາະຢ່າງຍິ່ງເພື່ອຈະໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະສົມທົບແບບກົມກຽວ. ກັບ ຄວາມພະຍາຍາມຕ່າງໆ ຂອງບັນດາປະເທດກຳລັງພັດທະນາ ແລະ ຊຸມປະເທດທີ່ມີ ເສດຖະ ກິດໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ.

10.ກອງປະຊຸມໄດ້ຍ້າຍຄືນກ່ຽວກັບ ເງິນທຶນໃໝ່ເພີ່ມເຕີມ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ວາລະ ອາເຈັ້ນດາ 21 ໂດຍກອງປະຊຸມ ຂອງສະຫະປະຊາຊາດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະການພັດທະນາ ແລະໂດຍພາຄີ ສິນທິສັນຍາດ້ານຊີວະນາໆພັນ. ກອງທຶນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຄວນຈະມາຈາກບັນດາປະເທດພັດທະນາ ແລ້ວ ແລະ/ຫຼືຈາກແຫຼ່ງອື່ນໆ, ແລະຖ້າເປັນໄປໄດ້ຄວນສະແຫວງຫາການສະໜັບສະໜູນຈາກແຫຼ່ງ ທຶນ ແລະກິນໄກອື່ນໆ ແລະຊ່ວຍປະເທດຕ່າງໆ ໃນການປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານໂລກ. ຕ້ອງພະ ຍາຍາມສຸດຂີດເພື່ອຊອກຫາແຫຼ່ງທຶນໃໝ່ເພີ່ມເຕີມ ແລະ ຂະບວນການສ້າງສັນ ທີ່ນອນຢູ່ໃຕ້ ການ ປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານໂລກ.

11.ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບກົດຈະກຳ ຊັບພະຍາກອນ ພັນທຸກຳເພື່ອອາຫານ ແລະການກະສິກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວໂລກ ແລະ ຜ່ານແຫຼ່ງໃຫ້ທຶນນັ້ນ ຄວນຈະດຳເນີນໄປໃຕ້ການ ອຸບປະຖຳ ຂອງກຳມາທິການ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນພັນທຸກຳ ເພື່ອອາຫານ ແລະ ການກະເສດ. ວຽກງານນີ້ຄວນຊ່ວຍໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ທຶນ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ກວ່າເກົ່າ ແລະຊ່ວຍອົງການຈັດຕັ້ງ ແຫ່ງຊາດ. ຫຼາຍຝ່າຍ, ຂົງເຂດ ແລະ ສອງຝ່າຍໃຫ້ສາມາດພັດທະນາ ແຜນງານທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ມັນຄວນເປັນຂະບວນການຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອການຕິດຕາມ ແລະບໍ່ຄວນຖືວ່າມັນເປັນເງື່ອນໄຂທີ່ຕ້ອງມີ ບ່ອນການສົມທົບທຶນ ບັນດາສະຖາບັນຫຼາຍຝ່າຍ ແລະສອງຝ່າຍຕົ້ນຕໍທີ່ໃຫ້ທຶນ ແລະການພັດທະ

ນາຄວນຖືກເຊື້ອເຊີນໃຫ້ສຶກສາເບິ່ງ ແບບວິທີການ ຕ່າງໆ ເພື່ອຈະໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແກ່
ການ ປະຕິບັດແຜນດຳເນີນງານ ຂອງໂລກສະບັບນີ້. ໃນຂະບວນການດັ່ງກ່າວນີ້ ຄວນຮັກສາ ການ
ຮ່ວມມືຢ່າງໃກ້ຊິດ ກັບວຽກງານສົນທິສັນຍາກ່ຽວກັບຊີວະນາໂພມ.